

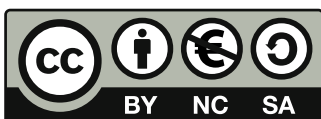
2n CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

MEMÒRIA 2010 - 2011

*JUNTS,
L'HEM FET
CRÉIXER!*

EDICIÓ DE TEXTES: Consell d'Associacions de Barcelona, Sílvia Corts, Olga Montaña i Ramon Torra.
FOTOGRAFIES: Ferran Puig, Sònia Muñoz, Roberto Dominguez, Jose Sanchez, Imagen en Acción i CAB.
DISSENY I MAQUETACIÓ: Wayava Comunicació | www.wayava.net
IMPRÈS a El Tinter, SAL, empresa certificada EMAS
DIPÒSIT LEGAL: B. 4058-2012

CONSELL D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

Princesa, 6 principal | 08003 - Barcelona
T: 932 564 087 | associacions@cab.cat
www.cab.cat

**#2 congrés
d'associacions
de Barcelona**

www.congresassociacionsbcn.cat

MEMÒRIA 2010-2011

PRESENTACIÓ 7

ANTECEDENTS 9

EL 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA 11

PROCEDIMENT
ORGANITZACIÓ
FASES
CALENDARI
PARTICIPACIÓ
EVOLUCIÓ DELS CONTINGUTS
ACCIONS COMPLEMENTÀRIES
COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ
IMATGE GRÀFICA

PONÈNCIES 39

PONÈNCIA MARC "MEREIXEM EL RECONeixEMENT, RECLAMEM FINANÇAMENT, CERQUEM ESPAIS PER A GARANTIR EL DRET D'ASSOCIACIÓ"

EIX 1: RECONeixEMENT

- » LA CIUTADANIA I LES ASSOCIACIONS
- » EL CODI ÈTIC DE LES ASSOCIACIONS DE BARCELONA
- » LES ASSOCIACIONS RELACIONALS
- » EL RECONeixEMENT DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES
- » EL RELLEU EN EL MOVIMENT ASSOCIATIU

EIX 2: FINANÇAMENT

- » POLÍTIQUES PÚBLIQUES DE FINANÇAMENT DE L'ESTRUCTURA DEMOCRÀTICA DE LES ASSOCIACIONS
- » EL SUPORT A L'ASSOCIACIONISME DES DEL DESENVOLUPAMENT DE SERVEIS
- » LA BANCA ÈTICA

EIX 3: EQUIPAMENTS I ESPAIS

- » LA GESTIÓ CIUTADANA D'EQUIPAMENTS
- » EL PATRIMONI DEL SECTOR ASSOCIATIU
- » L'ÚS DE L'ESPAI PÚBLIC

CONCLUSIONS: 79

**LÍNIES I MESURES DE MILLORA I SUPORT
A L'ASSOCIACIONISME DE BARCELONA**

EIX 1: RECONeixEMENT

EIX 2: FINANÇAMENT

EIX 3: EQUIPAMENTS I ESPAIS

ANNEXOS 99

ANNEX 1. MANIFEST DEL 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

ANNEX 2. REVISIÓ I ADAPTACIÓ DEL CODI ÈTIC DE LES ASSOCIACIONS DE BARCELONA - 2011

ANNEX 3. MANIFEST DE LES ENTITATS EDUCATIVES DE BARCELONA

ENTITATS ADHERIDES AL MANIFEST 109

AGRAÏMENTS 125

PRESENTACIÓ

Us presento la memòria del procés del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona. Un procés en el que amb l'impuls del Consell d'Associacions de Barcelona, més de **500 associacions vam treballar al llarg de sis mesos** en el si de les nostres associacions, barris i districtes, per definir el futur de l'associacionisme de la ciutat.

Les propostes sorgides d'aquest congrés ens han de permetre dibuixar un horitzó de futur en el qual l'associacionisme esdevingui, sens dubte, una alternativa ètica, solidària i col·lectiva enmig de la conjuntura actual de crisi econòmica i, massa sovint, també de valors.

Per tant, el treball que hem fet i que farem a partir d'ara ens permetrà de ben segur aconseguir un millor Reconeixement de la nostra tasca, un millor Finançament per als nostres projectes, i millores significatives en la reivindicació de l'Espai Públic i d'uns millors Equipaments.

Demanem més implicació per part de les persones associades a les nostres entitats en l'exercici dels seus drets i deures per tal de millorar la nostra organització interna, construir ciutadania activa i compromesa, i fomentar així la nostra capacitat d'incidència en la governabilitat de la nostra ciutat i, sens dubte, en la millora de la qualitat democràtica del nostre país.

Reclamem, per tant, més reconeixement de les pròpies associacions i més implicació d'aquestes en la coordinació del sector. Ens comprometem, doncs, a impulsar el Codi ètic de les Associacions de Barcelona com a eina de reconeixement mutu i d'enfortiment del sector.

Reclamem el reconeixement de l'administració pública. Necessitem una Administració valenta que vulgui fer l'aposta per la millora del sector associatiu, perquè som coresponsables de l'esdevenir social.

Reclamem un nou marc legal i financer. En un context de crisi com l'actual, pot semblar estrany fer demandes en aquest sentit. Però l'associacionisme és un dels sectors que ha resultat més desafavorits d'aquesta situació i ara toca, com sempre hem fet, continuar treballant des de l'austeritat per promoure un canvi en el marc legal i financer actual que ens resulti més favorable.

Reclamem la banca ètica com a projecte de present i aposta de futur. Volem generar alternatives al sistema econòmic, i la banca ètica ens permet precisament posar l'economia al servei dels nostres projectes. Cal que les administracions i el mateix teixit associatiu faci una aposta decidida perquè sigui la nostra banca de referència.

Reclamem l'ús col·lectiu dels espais i dels equipaments públics. Les associacions necessitem locals, ja siguin públics o privats, i també necessitem recuperar el carrer com a espai de trobada de les persones i com a espai de convivència i cohesió social. Ha de ser un espai generador d'identitats col·lectives i de sentiment de pertinença a la comunitat.

Tenim molta feina a fer. Per part nostra, hem creat un espai perquè avaluï el grau d'acompliment d'aquestes propostes mitjançant l'eina el *#congrespermanent*. Una iniciativa que ens permetrà avaluar entre totes les associacions de la ciutat les polítiques de suport a l'associacionisme.

Per sort no estem sols per fer aquesta feina. Vull agrair en nom de les associacions de la ciutat el suport de l'Ajuntament, la Generalitat, la Diputació i de l'Obra Social "la Caixa" que ens han ajudat a fer aquest procés. Però sobretot vull agrair la seva futura implicació a l'hora de definir les polítiques de suport a les associacions, sobretot amb el funcionament del Pla de Suport a l'Associacionisme i l'actualització de la visió associativa al Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat.

Com vam dir a l'acte de cloenda: "**Hem de ser proud agosarats i agosarades per continuar la nostra (R)evolució associativa. Cal treballar dia a dia, com ja estem fent. Ara és l'hora de l'associacionisme, ara ens toca a nosaltres!**"

Montse Balaguer i Bruguera,
presidenta del Consell d'Associacions de Barcelona

ANTECEDENTS

1R CONGRÉS DE LES ASSOCIACIONS DE BARCELONA

Del 8 de juny de 2001 al 30 de novembre de 2002, es va realitzar el Primer Congrés de les Associacions de Barcelona. En aquesta primera iniciativa, impulsada pel Consell Municipal d'Associacions de Barcelona (CMAB), hi van participar 500 organitzacions, les quals van formar 11 comissions de treball i van elaborar les propostes estratègiques del sector que han marcat l'agenda associativa dels darrers anys. Aquestes propostes van ser resumides en el document "**33 idees clau del Primer Congrés de les Associacions de Barcelona**".

En aquests vuit anys hi ha hagut un avenç en la millora i l'enfortiment del teixit associatiu de Barcelona. L'aprovació i aplicació del Codi Ètic de les Associacions de Barcelona, la creació del Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) o la creació del nou reglament de Participació Ciutadana, en són alguns exemples d'aquest avançament.

CREACIÓ DEL CONSELL D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA (CAB)

Amb l'objectiu de continuar treballant per a la construcció d'un sector associatiu fort, estable i amb reconeixement per part dels agents externs i interns, l'onzena comissió de treball del 1r Congrés d'Associacions, seguint el mandat encarregat, va continuar treballant per la creació d'una Federació d'Associacions de Barcelona. El 12 de juliol de 2007 es constituïa el Consell d'Associacions de Barcelona (CAB), amb la voluntat de ser un punt de trobada de les federacions, coordinadores i plataformes que agrupen la globalitat d'un sector o d'un territori de l'associacionisme de la ciutat. I amb una vocació de servei al conjunt de la ciutadania, en defensa dels drets humans i dels valors democràtics al voltant de la llibertat, la igualtat, la diversitat i la pau.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS DEL CAB SÓN:

- **Esdevenir grup de força** que contribueixi decididament a la millora de la realitat del teixit associatiu, en els seus aspectes qualitius i quantitius.
- **Ser un espai d'interlocució** davant l'Administració sobre polítiques que fomenten la participació i l'associacionisme.
- **Constituir una eina de vertebració territorial i sectorial** afavorint i potenciant les iniciatives existents i promovent la creació d'espais de coordinació allà on no hi hagi cap realitat de coordinació interassociativa.
- **Facilitar recursos per a les entitats** a través de la iniciativa pròpia i la gestió de serveis públics i/o privats.

EL 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

Després de vuit anys i entenent que bona part de les reivindicacions per part del teixit associatiu havien estat assolides, calia renovar i actualitzar el discurs. **Del 22 d'octubre de 2010 al 30 d'abril de 2011** es va realitzar el procés participatiu del **2n Congrés d'Associacions de Barcelona**. Aquesta vegada impulsat pel Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) i amb el lideratge de les mateixes associacions

L'associacionisme ha canviat de la mateixa manera que ho ha fet la societat i aquest congrés ha servit per consensuar un discurs comú a l'entorn de tres eixos que es consideren estratègics, a la vegada que és fixava un full de ruta pels propers quatre anys. **Els eixos treballats van ser: el reconeixement, les vies de finançament, l'ús dels espais i els tipus d'equipaments** que necessitem les associacions per desenvolupar les activitats.

En tot moment s'ha buscat que totes les veus hi fossin presents per enriquir el debat i obtenir una visió el més àmplia i representativa possible de la diversitat associativa existent a la ciutat. Per aquest motiu hem comptat amb la participació de les associacions de base, les entitats que formen part dels diferents Consells Municipals de Ciutat i federacions referents que per la seva trajectòria s'han consolidat a Barcelona.

Amb aquest 2n Congrés **s'ha aconseguit dur a terme bona part dels objectius plantejats**, tot i que sempre és pot fer més. D'una banda s'ha donat visibilitat al teixit associatiu de la ciutat. D'altra, s'han generat consensos entre les diferents associacions per la recerca de solucions generals en temes comuns per enfortir el sector.

Fruit dels debats de territori **n'han sortit un total de 188 mesures en dues direccions: unes orientades al teixit associatiu i les altres orientades a d'altres agents externs** (administracions públiques, institucions, agents socials...). Un cop aprovades, aquestes mesures passen a configurar les estratègies de futur de l'associacionisme i elaborar el futur Pla de Suport a l'Associacionisme per part de l'Ajuntament de Barcelona durant el període 2011-2015. Al mateix temps que també serveixen per complementar les línies del vigent Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat (PNAV).

PROCEDIMENT

El propi procés de treball del 2n Congrés va esdevenir en si mateix una oportunitat per enfortir a les associacions a partir de prioritzar de forma transversals les següents estratègies:

» **La participació.** Un congrés adreçat a les entitats de la ciutat, tant a nivell territorial com a nivell sectorial, a través de les TIC.

» **La proximitat al territori.** Malgrat que l'àmbit d'actuació van ser totes les associacions de la ciutat de Barcelona, es va treballar incidint en el seu espai d'actuació i el seu barri i/o districte.

» **L'apoderament dels actors implicats,** ja que han estat les pròpies associacions del territori les que han liderat i organitzat els debats als districtes.

» **La coordinació associativa i el treball en xarxa,** a partir de les coordinadores territorials, sent els motors del territori. Fins als punt que allà on no hi ha aquesta coordinació, el congrés ha generat nous projectes de coordinació associativa.

» **La sostenibilitat** en la utilització de criteris a l'hora de triar els materials que es van utilitzar però també a nivell dels recursos organitzatius i logístics, fent que el propi procés participatiu del Congrés sigui una eina d'enfortiment de les associacions.

» **La comunicació** que va permetre facilitar la participació i millorar la imatge del sector davant la societat i il·lusionar a les persones a associar-se.

ORGANITZACIÓ

COMISSIÓ DELEGADA

La **Comissió delegada** va vetllar pels continguts del Congrés i ha **garantit la seva pluralitat**. Està formada per persones representatives del sector associatiu de la ciutat, delegades per la junta del Consell d'Associacions de Barcelona.

* **DAVID PRUJÀ I CÁRCELES**

{ **Coordinació i suport.** President del CAB anys 2008-2010 expert en Tercer Sector i redactor del document marc d'inici del 2n Congrés }

* **JOAN MANUEL V. PARISI**

{ **Àmbit de relacions.** Director del 1r Congrés de les Associacions de Barcelona i actualment gerent del Secretariat de Sants, Hostafrancs i La Bordeta }

* **LIDIA MARIMON**

{ **Administradora** i membre de la Taula de Comunicació }

* **M. ASSUMPCIÓ BAROT I OLIVÉ**

{ **Àmbit de participació de sectors.** Cap de programes de la Federació Catalana de Voluntariat Social (FCVS) }

* **MIQUEL ÀNGEL ARAGÓN BRAILOFF**

{ **Director** de Consell Associacions de Barcelona }

* **RAMON TORRA I CAMPÀ**

{ **Director** del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona }

EQUIP TÈCNIC:

* **RAMON TORRA I CAMPÀ**

{ Director del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona }

* **SÍLVIA CORTS**

{ Secretària tècnica }

* **EQUIP TÈCNIC DE TORRE JUSSANA**

{ Centre de serveis a les associacions }

SUPPORT:

* **SECRETARIA CONSELL DE CIUTAT**

* **SECRETARIA CONSELL MUNICIPAL D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA**

* **JUNTA CONSELL D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA**

EQUIPS MOTOR

Federació d'Entitats del Clot-Camp de l'Arpa, Taula d'Entitats de Sarrià, Secretariat de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, Unió d'Entitats de la Marina, les Coordinadores d'Entitats del Poble Nou, de la Verneda, d'Horta, del Guinardó, del Poble Sec, Xarx@ntoni - Xarxa Comunitària de Sant Antoni, Les Corts.cc, Ateneu Roig, Casal Catòlic de Sant Andreu, L'Espiga de les Corts, Lluïsos de Gràcia; AAVV de la Sagrera, Avinguda de Xile, Sant Ramon,

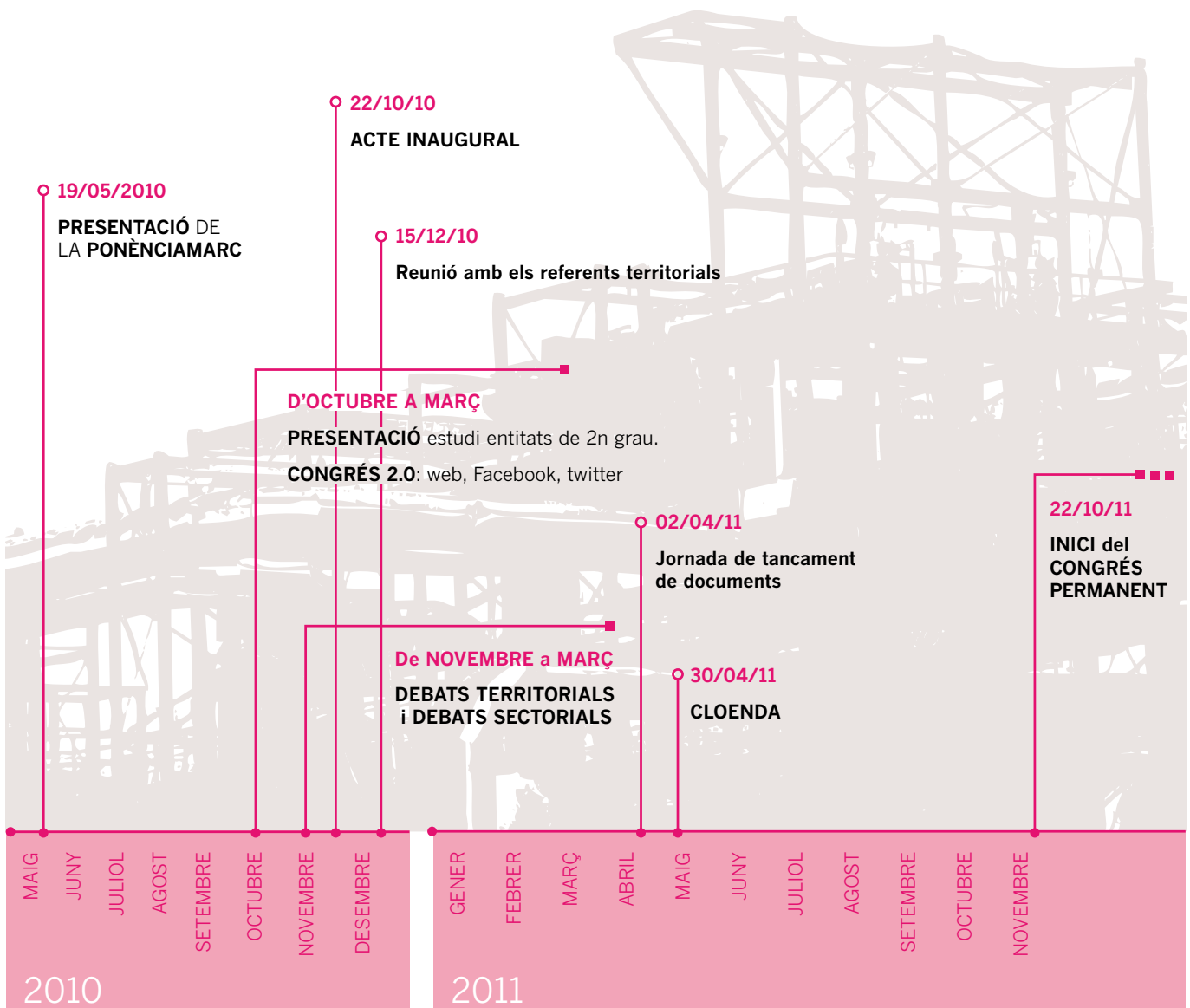
El Racó de les Corts, Les Corts; el Casal de Gent Gran de la Verneda; la Coordinadora de Trabucaires de Catalunya; La Jove 10 - Coordinadora Juvenil del Districte Sant Martí, la Plataforma Infantil i Juvenil de les Corts, la Federació Plataforma d'Entitats de Persones amb Discapacitat de les Corts, l'Associació Discapacitat Visual Catalunya B1+B2+B3, l'AMPA Pare Manyanet, les Fundacions Montblanc i TriniJove i la Societat per la Difusió de les Realitats Culturals Africanes.

PARTICIPANTS AL ACTE INAUGURAL

FASES

CALENDARI DEL PROCÉS DEL 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA 2010-2011

19/05/2010

PRESENTACIÓ DE LA PONÈNCIA MARC:

A l'Orfeó Martinenc s'hi va presentar el document de partida del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona, una ponència marc titulada "Mereixem el reconeixement, reclamem finançament, cerquem espais per a garantir el dret d'associació", elaborada per David Prujà, expert del Tercer Sector, amb el suport de John Casey, professor de la Universitat de Nova York.

La ponència marc destaca principalment dues idees. La primera és entendre les associacions com la unitat mínima de la nostra estructura democràtica; uns actors que aportem a la societat la capacitat d'organitzar ciutadans i ciutadanes entorn d'uns valors i finalitats democràtics. La segona de les idees planteja que, d'acord a aquesta funció social, cal potenciar les associacions a partir de tres eixos principals: reconeixement, finançament i espais.

Aquest document de partida va permetre consensuar els tres eixos de debat del congrés i començar a ampliar el discurs amb noves ponències i plantejaments teòrics per elaborar le propostes de millora del sector.

.....> **Veure PONÈNCIA MARC** "Mereixem el reconeixement, reclamem finançament, cerquem espais per a garantir el dret d'associació"

22/10/2010

ACTE INAUGURAL

El 2n Congrés d'Associacions de Barcelona es va iniciar formalment al **Casino l'Aliança del Poblenou** amb la **presentació de 10 ponències**, resultat d'un procés consultiu previ. Les ponències, elaborades per diferents experts del sector associatiu proposaren un gruix teòric i propostes concretes als tres eixos de debat plantejats.

Posteriorment es va afegir una onzena ponència sobre relleu en el moviment associatiu a demanda de les entitats referents de cada districte, que va completar l'eix sobre reconeixement.

PONÈNCIES PRESENTADES EN
L'ACTE INAUGURAL DEL 2N CONGRÉS
D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

DE GENER A MARÇ

DEBATS TERRITORIALS

Un total de **28 jornades de debat** van tenir lloc en els districtes de Gràcia, Horta-Guinardó, Les Corts, l'Eixample, Sant Andreu, Sant Martí, Sarrià-Sant Gervasi i Sants-Montjuïc.

La dinamització dels debats va ser liderada pels **equips motor**: un conjunt d'associacions de cada districte organitzades en taules de treball per promoure la participació de les entitats del seu territori.

El treball descentralitzat per districtes va permetre adequar els continguts i els ritmes de treball a la realitat de cada territori. D'aquesta manera, es reforçava el paper de les coordinadores d'entitats allà on hi són, i es propiciava el coneixement i la vertebració del teixit associatiu allà on no existeix.

En aquest procés s'ha respectat la voluntat de les entitats del territori i no s'ha volgut suplir les possibles representacions existents.

DEBATS SECTORIALS

Paral·lelament als debats territorials, es van organitzar els debats sectorials, **amb el suport del Consell de Ciutat i el Consell Municipal d'Associacions de Barcelona (CMAB)**. En ells **van participar associacions de segon nivell** de Barcelona que treballen a nivell de ciutat i de país en àmbits d'actuació temàtics i que participen en els diversos consells municipals de la ciutat.

CONGRÉS 2.0

Com a complement a les trobades presencials, es va generar un **espai de dinamització virtual** a través del lloc **web del congrés** (www.congresassociacionsbcn.cat) i les **xarxes socials** Facebook i Twitter. L'etiqueta #2congres va facilitar el seguiment dels debats a la xarxa.

02/04/2011

JORNADA DE TANCAMENT DE DOCUMENTS

La secretaria tècnica del congrés, els equips motor i els representants dels consells municipals van recollir i consensuar les propostes resultants dels debats territorials, sectorials i virtuals, donant com a resultat un total de **171 propostes de millora** del sector associatiu.

EIX 1: RECONeixEMENT

Ponència 1: **La ciutadania i les associacions**

Ponència 2: **Reconeixement del propi sector**

Ponència 3: **Associacions relacionals**

Ponència 4: **Reconeixement per part de les institucions públiques i privades**

EIX 2: FINANÇAMENT

Ponència 5: **Polítiques públiques de finançament de l'estructura democràtica de les associacions**

Ponència 6: **El suport de l'associacionisme des del desenvolupament de serveis**

Ponència 7: **La banca ètica. Un model per emancipar-nos**

EIX 3: EQUIPAMENTS I ESPAIS

Ponència 8: **La gestió ciutadana d'equipaments públics**

Ponència 9: **La patrimonialització de les associacions una estratègia de garantia de futur**

Ponència 10: **L'ús de l'Espai Públic**

+ Ponència 11: **Els relleus en el moviment associatiu**

DEBAT A L'EIXAMPLE

DEBAT A SANT ANDREU

DEBAT A SANT MARTÍ

DEBAT A LES CORTS

DEBAT A HORTA-GUINARDÓ

DEBAT A SANTS

CLOENDA: CONSELLER CLERIES I ALCALDE HEREU AMB LA JUNTA DEL CAB

30/04/2011

CLOENDA

El 2n Congrés d'Associacions de Barcelona va finalitzar en un acte de cloenda al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) amb l'aprovació de 188 mesures de millora i suport a l'associacionisme de Barcelona, incloent-hi les específiques dels districtes.

Aquestes **171 mesures responen a 20 objectius específics i 8 línies estratègiques d'interès general**, orientades tant a les administracions públiques i a d'altres agents socials, com a les mateixes associacions, entorn els tres eixos plantejats:

- **La millora del reconeixement** (71 mesures)
- **La millora del finançament** (60 mesures)
- **La recuperació de l'espai públic i l'ús dels equipaments** (40 mesures)

Durant la cloenda es va aprovar **el manifest del 2n Congrés** d'Associacions de Barcelona:

» És l'hora de l'associacionisme!
+ reconeixement,
+ finançament
i + espais

En aquest marc, es va aprovar també la revisió i actualització del Codi ètic de les Associacions de Barcelona i el document elaborat per la Plataforma d'Entitats de Gestió Ciutadana/compartida sobre la gestió ciutadana d'equipaments públics.

» **ANNEX 1.** Manifest 2n Congrés d'Associacions de Barcelona.

15/01/2011 AL
13/03/2011

OBSERVATORI DEL CONGRÉS PERMANENT

Per poder realitzar el seguiment de totes les línies i mesures de millora i suport a l'associacionisme de Barcelona es va crear **l'Observatori del Congrés Permanent, una base de dades, constantment actualitzada**, que permet vincular les propostes elaborades per les associacions en el marc del 2n Congrés de les Associacions de Barcelona **amb diferents documents de referència** per a la definició de les polítiques públiques de suport a l'associacionisme.

Aquests documents són:

- » Pla Director de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona
- » Pla d'Acció Municipal (PAM)
- » Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat (PNAV)
- » Pla de govern 2011-2014. Propostes sobre el tercer sector i el voluntariat
- » Altres

Com a complement a l'Observatori del Congrés Permanent, **les associacions de la ciutat elaboraran anualment un informe** que ens permetrà fer una valoració permanent i definir les prioritats anuals per a l'enfortiment de l'associacionisme a la ciutat.

{ El primer informe es presentarà durant el primer trimestre del 2012. }

PRESENCIA TERRITORIAL

Els debats presencials del congrés van tenir lloc als següents espais: Casino de l'Aliança del Poblenou, Centre de Barri del Poblenou i Can Saladrigas, durant la fase de debats ha passat per: Casa Orlandai de Sarrià, Centre Cultural la Farinera del Clot, Centre de Barri Poblenou, Centre Cívic Sant Martí, Ateneu del Clot, Ateneu Roig, AVV Sagrada Família, Xarx@ntoni, Centre Passatge, Centre cívic Can Déu, Societat Coral l'Espiga de les Corts, Centre Cívic Matas i Ramis, Centre Cívic del Guinardó, AVV La Sagrera, Fundació Trinijóve, Centre Municipal de Cultura Popular de Sant Andreu, Casal Catòlic de Sant Andreu, Lluïsos de Gràcia, Centre UNESCO de Catalunya, Casal Elkano, Cotxeres de Sants, Unió d'Entitats de la Marina, Centre Cívic Font de la Guatlà, Centre Cívic el Sortidor, Centre Cívic Can Basté, Museu d'Història de la Ciutat i Torre Jussana.

DEBAT A SARRIA

DEBAT A GRÀCIA

PARTICIPACIÓ

El Segon Congrés d'Associacions de Barcelona ha finalitzat amb una participació total de:

901 persones participants + 543 associacions

En total, s'han adherit al manifest:

236 entitats (associacions i federacions)

Assistència als debats territorials per districtes:

Eixample	46
Gràcia	31
Horta Guinardó	44
Les Corts	52
Sant Andreu	32
Sant Martí	79
Sants Montjuïc	51
Sarria - Sant Gervasi	70
TOTAL GENERAL	405

EVOLUCIÓ DELS CONTINGUTS I RESULTATS AL LLARG DEL PROCÉS PARTICIPATIU DEL CONGRÉS

La participació de les persones i associacions al llarg de les diferents fases del congrés va enriquir i ampliar els temes, enfocaments i documents de treball. El debat va donar com a resultat final 188 mesures de millora del sector associatiu que podeu trobar

a la pàgina web del 2n Congrés d'Associacions. Aquí només es fan constar les **171 mesures d'interès general orientades al conjunt del teixit associatiu**. La totalitat de mesures, es poden consultar a la pàgina web del congrés.

PROPOSTA EIXOS I PONÈNCIES MARC 19/05/2010		EIXOS I PONÈNCIES INAUGURALS 22/10/2011	EIXOS I PONÈNCIES TERRITORIALS
EL RECO- NEIXEMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU	La ciutadania i les associacions	La ciutadania i les associacions	La ciutadania i les associacions
	El reconeixement del propi sector	El Codi ètic de les Associacions de Barcelona. Revisió i adaptació a les noves realitats	El Codi ètic de les Associacions de Barcelona. Revisió i adaptació a les noves realitats
	Les associacions relacionals	Les associacions relacionals	Les associacions relacionals
	El reconeixement per part de les institucions públiques i privades	El reconeixement de les institucions públiques	El reconeixement de les institucions públiques Els relleus en el moviment associatiu
EL FINANÇAMENT DE LES ASSOCIACIONS	Polítiques públiques de finançament de l'estructura democràtica de les associacions	Polítiques públiques de finançament de l'estructura democràtica de les associacions	Polítiques públiques de finançament de l'estructura democràtica de les associacions
	El suport a l'associacionisme des del desenvolupament de serveis	El suport de l'associacionisme des del desenvolupament de serveis	El suport de l'associacionisme des del desenvolupament de serveis
ELS ESPAIS I EQUIPAMENTS		La banca ètica	La banca ètica
	Els espais de les associacions i per a les associacions	La gestió ciutadana d'equipaments públics	La gestió ciutadana d'equipaments públics
		El patrimoni del sector associatiu	El patrimoni del sector associatiu
	L'ús de l'Espai Públic	L'ús de l'Espai Públic	L'ús de l'Espai Públic

SESSIÓ COMUNICACIÓ - JULIOL 2010

CLOENDA: TAULA DE DEBAT ESPAIS I EQUIPAMENTS:
SÍLVIA CORTS, JOSEP LLUÍS ALONSO I JOAN MANUEL V. PARISI

	LÍNIES ESTRATÈGIQUES APROVADES 30/4/2011	OBJECTIUS	MESURES
ns	Potenciar l'associacionisme amb una base social més àmplia	Implementar models organitzatius més democràtics i oberts a les persones. Visibilitzar i comunicar l'associacionisme entre les persones. Generar coneixement sobre l'associacionisme. Impulsar mesures de conciliació de la vida personal, laboral i associativa.	INTERNES 43
ns de Bar- les noves	Potenciar un associacionisme coordinat i organitzat	Implementar models organitzatius més democràtics entre les associacions. Promoure el Codi Ètic d'Associacions de Barcelona. Optimitzar els mecanismes de comunicació entre les associacions. Generar coneixement com a sector.	EXTERNES 28
tucions	Potenciar l'associacionisme com agent legitimat i actiu en les polítiques i privades	Racionalitzar els espais de participació de l'Administració i augmentar-lo en altres espais.	----- 71
ociatiu			
çament de es associa-	Nou model de relació econòmica amb l'administració	Revisar i adequar les subvencions, concursos i concertacions a la realitat associativa. Revisar i adequar les taxes, impostos i altres despeses dels serveis públics a la realitat associativa.	INTERNES 23
e des del	Ampliar i potenciar l'autonomia financera de les entitats	Treballar en xarxa entre i amb les associacions per compartir recursos, sumar forces. Diversificar les fonts de finançament. Enfortir els serveis bancaris destinats al món associatiu.	EXTERNES 37
			----- 60
ments	Facilitar l'ús democràtic de l'espai públic com un espai relacional i de pertinença a la comunitat	Implicar a les associacions en la presa de decisions dels dissenys, els seus usos i projectes urbanístics. Simplificar la normativa per facilitar la utilització de l'espai públic.	INTERNES 14
iatiu	Aconseguir la Gestió Cívica d'equipaments tot promovent la gestió cívica	Millorar les condicions i recursos de les associacions que gestionen equipaments públics. Promoure la investigació sobre la Gestió Cívica i els beneficis que aporta la Gestió Cívica d'equipaments i serveis.	EXTERNES 26
	Afavorir l'adquisició i el manteniment del patrimoni associatiu	Conèixer l'estat del patrimoni públic/privat dels territoris. Potenciar l'ús, l'adquisició i el manteniment del patrimoni associatiu.	----- 40

**AINA VERA
ACOLLINT ELS PARTICIPANTS
EN L'ACTE INAUGURAL**

INSCRIPCIONS A LA CLOENDA

ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

Al llarg del congrés, es van realitzar diverses accions complementàries pensades per a reforçar les mesures de millora i suport a l'associacionisme de Barcelona.

REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL CODI ÈTIC DE LES ASSOCIACIONS DE BARCELONA

El Codi ètic de les associacions és el resultat de dos anys de treball que va fer el propi teixit associatiu i que va aprovar en el marc del 1r Congrés de les Associacions de Barcelona.

Després de vuit anys l'actual Comissió reguladora del Codi ètic aprofitava el context per liderar el procés de revisió i actualització del Codi ètic de les associacions de Barcelona per **adequarlo als nous temps**.

El Codi ètic és un instrument d'assessorament, conducta i autoregulació, que recull totes aquelles premisses necessàries per a que les diferents associacions que treballen dins d'un marge de valors cívics hi estiguin reflectides. A la vegada, **pretén ser una eina de referència pel conjunt del sector associatiu**.

La comissió reguladora està formada per: **Luís Miguel Luna (president), Pep Martí, Fatima Ahmed, Isabel Vidal, Enric Prats, Ignasi Faura i Josep Mª Blanes**. D'altra banda també hi ha una **comissió d'assessors** formada per: **Pep Miró i M. Assumpció Barot**.

La revisió es va fer a partir de dues trobades internes de treball amb les entitats adherides. Aquestes van tenir lloc a les seus de la Federació Catalana de Voluntariat Social i de la Federació de Veïns i Veïnes de Barcelona, els dies 20 de gener i 17 de febrer de 2011 respectivament.

→ **ANNEX 2. Revisió i adaptació del Codi ètic de les associacions de Barcelona – 2011.**

CONSENS DEL MODEL DE GESTIÓ CÍVICA D'EQUIPAMENTS MUNICIPALS

A finals del **2009**, es va començar a **trobar un grup d'entitats que gestionen equipaments municipals a Barcelona** amb la fórmula de "**Gestió Cívica**". Fruit d'aquelles trobades es va constatar de seguida que el concepte de "**Gestió Cívica**" no era entès per tothom de la mateixa manera, especialment per part de l'Ajuntament de Barcelona ja que segons el districte o el sector del qual depèn l'equipament, s'interpreta d'una manera o altre.

Arrel d'aquestes trobades es va veure necessari entaular diàleg amb l'Ajuntament de Barcelona per consensuar un únic model. Però prèviament a aquesta trobada amb els responsables municipals, calia treballar entre totes les entitats el model. **En el 2n Congrés d'Associacions és va presentar una ponència amb la definició de gestió cívica, les seves implicacions i les demandes del sector**.

En el procés de definició d'aquest document **hi han participat les següents entitats: Bidó de Nou Barris (Ateneu Popular de Nou Barris), Turó Acció Socio Cultural-TASC (Can Basté), Federació d'Entitats-Clot Camp de l'Arpa (CC La Farinera del Clot), Associació Cultural Casa Orlandai (Casa Orlandai), Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta (Cotxeres de Sants, Casinet...), Plataforma d'Entitats de Roquetes (Ton i Guida), Coordinadora d'Entitats del Poble Sec (El Sortidor), La Masia de la Guineueta, Associació de lleure (La Masia de la Guineueta), Consell d'Associacions de Barcelona- CAB (Torre Jussana)**.

Aquest ponència, amb les propostes, va ser aprovada en l'acte de cloenda.

MANIFEST ENTITATS EDUCATIVES

Les federacions d'associacionisme educatiu de Barcelona (formades per agrupaments escoltes, esplais i d'altres centres educatius juvenils de la ciutat) van presentar un **manifest centrat en en els tres eixos de debat del 2n Congrés**. Amb aquest document, les entitats reclamaven el **reconeixement de la seva important tasca educativa**.

→ ANNEX 3. Manifest entitats educatives

PRESENTACIÓ DE LA BANCA ÈTICA

El 2n Congrés va fer una aposta per parlar i **potenciar la banca ètica com la banca de referència per al teixit associatiu**. Aquesta acció, com el posterior moviment 15M, ha contribuït a generar un major coneixement i interès cap a aquesta opció d'estalvi.

L'organització FETS - Finançament Ètic i Solidari, l'associació de segon nivell que agrupa les entitats catalanes del Tercer Sector i Economia Social i Solidària que promouen el finançament ètic i solidari al nostre país, així ho confirma.

Iniciatives de banca ètica a Catalunya:

- FIARE
- Coop 57
- Oikocredit Catalunya
- Triodos Bank

Aquestes experiències presenten diferències substancials d'objectius i de funcionament.

Més informació a: www.bancaetica.cat

DIAGNOSI DE LES ASSOCIACIONS DE SEGON NIVELL DE BARCELONA

El 21 de març de 2011 es va presentar l'estudi "*Diagnosi de les Associacions de segon nivell a Barcelona*" encarregat pel Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) i elaborat per la Fundació Desenvolupament Comunitari.

L'estudi revela que el 84% de les associacions de Barcelona pertanyen a una de les 190 organitzacions de segon o més nivell (federacions, coordinadores, plataformes, etc.) que hi ha a la ciutat. Això representa un **augment del 20% respecte el 2003**. A la vegada, més del 78% de les associacions de segon nivell formen part d'una organització de grau superior.

La Diagnosi mostra també com **el seu rol ha anat variant**. Si tradicionalment les funcions predominants han estat les de coordinació, representació de les entitats membres i interlocució, sobretot amb l'Administració; actualment **la tendència és que**

prenguin un major protagonisme en la generació de coneixement, la prestació de serveis i el reconeixement a les entitats que en formen part.

LLEI D'ESPECTACLES

El 18 de juny de 2011 es va presentar un **informe jurídic** per saber l'abast i **el grau d'afectació davant les problemàtiques i entrebancs que generava la llei d'espectacles**. Aquest presentació és va fer conjuntament amb l'Ens de Comunicació Associativa i el Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) a la seu de l'Orfeó Martinenc.

PRESENTACIÓ DIAGNOSI SEGON NIVELL

COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

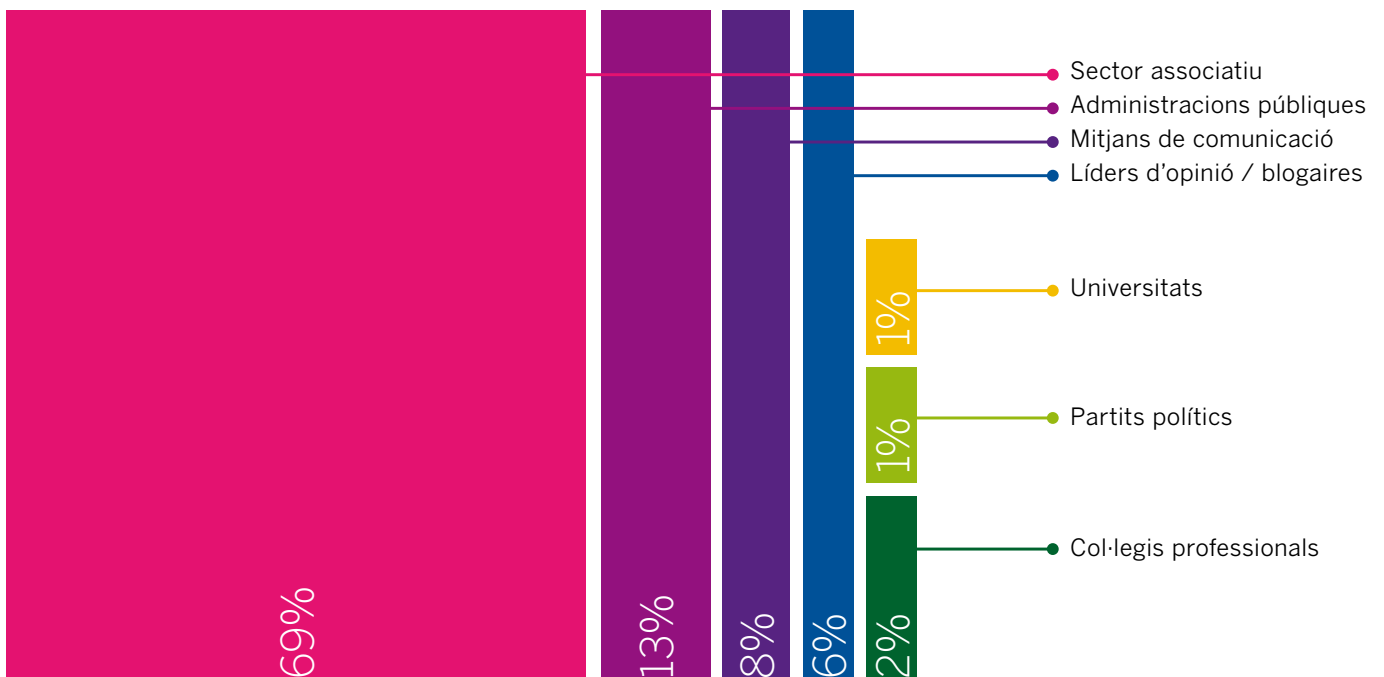
PRESENCIA EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ:

Com a estratègia de comunicació es va **prioritzar la visibilitat del congrés en mitjans locals i mitjans del sector associatiu** de la ciutat, sense oblidar els mitjans generalistes.

Nombre total:

131 impactes en mitjans de comunicació

Tipologia de mitjans que han donat cobertura al 2n Congrés

COL-LABORACIÓ AMB BARCELONA TV

Gràcies a l'equip del congrés...

5 projectes associatius apareixen a BTv

L'equip del 2n Congrés col·labora amb BTv, el canal de televisió de Barcelona, en la producció de peces de televisió amb l'objectiu de donar visibilitat a l'activitat associativa i apropar-la a la ciutadania.

El programa Connexió Barcelona va emetre 5 notícies, debats, connexions en directe i reportatges sobre bones pràctiques associatives.

CANALS DE COMUNICACIÓ:

WEB I BUTLLETINS ELECTRÒNICS

El web i els butlletins electrònics "Treu-ne suc!" van ser les principals eines de comunicació amb el teixit associatiu de la ciutat, juntament amb les xarxes socials.

12 butlletins + **647** persones inscrites

A través del web i dels butlletins electrònics es va facilitar:

» **135 ACTES D'AGENDA I NOTÍCIES:** difusió de les activitats vinculades als eixos de debat del congrés i informació d'actualitat sobre el desenvolupament del mateix.

» **18 ARTICLES "QUÈ POT FER L'ASSOCIACIONISME":** reflexions sobre l'aportació de les associacions a la millora de la societat des de múltiples àmbits.

» **BONES PRÀCTIQUES:** experiències associatives destacades pel seu bon funcionament, plantejament i impacte en la ciutadania.

» **ÚS DE RECURSOS GRATUÏTS I A L'ABAST DE TOTES LES ENTITATS**

El web i els butlletins del 2n Congrés es van crear amb una aplicació gratuïta facilitada per Torre Jussana i la Diputació de Barcelona per la creació de pàgines web per a associacions.

Aplicació gratuïta utilitzada:

cliCportal

MOSTRA DE PRESENCIA EN MITJANS:

ARTICLE A TORNAVEU Novembre 2010

ARTICLE A XARXANET.ORG Gener 2011

NOTICIA A CARRER nº53 Primavera 2011

REPORTATGE A CEESC nº55 Desembre 2010

ARTICLE A EL PUNT Març 2011

ARTICLE A BTVNOTICIES.CAT Setembre 2011

ARTICLE AL BUTLLETÍ DE L'ORFEO MARTINENC Juliol 2011

ENTREVISTES EMESES A GRACIAMONTV Febrer 2011

XARXES SOCIALS:

El 2 congrés ha tingut presència a:

FACEBOOK

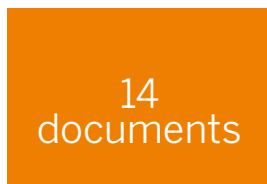
TWITTER

YOUTUBE

ISSUU

FLIKR

QUÈ POT FER L'ASSOCIACIONISME PER...

“ HEM DE DIR PROU A LES INICIATIVES QUE ESTAN TRANSFORMANT L'ASSOCIACIONISME EN PLATAFORMES EMPRESARIALS O PROJECTES PER INTERESSOS INDIVIDUALS ”

ARNAU GARCIA

PRESIDENT DE MINYONS ESCOLTES I GUIES DE CATALUNYA

“ EL RETE PER ALS PROPER ANYS ÉS ENFORTIR I POTENCIAR LA NOSTRA VEU PERQUÈ LA INCIDÈNCIA POLÍTICA DE LES ASSOCIACIONS SIGUI EL MÉS INFLUENT POSSIBLE ”

JORDI GUSI

GERENT D'ECAS - ENTITATS CATALANES D'ACCIÓ SOCIAL

“ LES ASSOCIACIONS SÓN L'ESPAI IDONI PER APRENDRE A DISCUTIR, A CONFRONTAR LES IDEES INDIVIDUALS AMB LES DEL COL·LECTIU, A TREBALLAR EN EQUIP, A ESTAR INFORMAT I A QÜESTIONAR-SE LES COSES ”

MARTA LÓPEZ

SECRETÀRIA GENERAL DE CASALS DE JOVES DE CATALUNYA

“ EL TERCER SECTOR ÉS L'ÀMBIT NATURAL QUE HAURIA DE CANALITZAR L'ESFORÇ, EL TEMPS I L'ENGINY DELS CENTENARS DE MILERS DE PERSONES GRANS QUE SURTEN CADA ANY DEL MERCAT LABORAL ”

ORIOAL ALSINA

PRESIDENT - GERENT D'AMICS DE LA GENT GRAN

“ EN LES ASSOCIACIONS PODEM PARTICIPAR CONJUNTAMENT PERSONES AFECTADES, FAMILIARS, PROFESSIONALS I QUALSEVOL CIUTADÀ, SIGUI QUINA SIGUI LA SEVA ETIQUETA ”

EDGAR VINYALS

PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ OCI INCLUSIU SÀRAU

“ NOMÉS DES DE LA INDEPENDÈNCIA DE LA SOCIETAT CIVIL ORGANITZADA PODEM SATISFER LA NECESSITAT D'UN DISCURS QUE QÜESTIONI LA MOBILITAT ”

HERNAN COLLADO

MEMBRE DEL BACC - BICICLETA CLUB DE CATALUNYA

“ LES ASSOCIACIONS PODEU ASSOLIR ACORDS DE CUSTÒDIA URBANA AMB PROPIETARIS, PÚBLICS I PRIVATS, PER DESENVOLUPAR PROJECTES D'ÚS PÚBLIC D'INTERÈS PER A LA VOSTRA ENTITAT I PER A LA GENT DE LA CIUTAT O DEL VOSTRE BARRI ”

JORDI PIETS

DIRECTOR DE LA XARXA DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI

“ LA NATURALESA LAICA I NO CONFSSIONAL DE LES ASSOCIACIONS ÉS LA MILLOR GARANTIA PER A UNA BONA INTEGRACIÓ DE LES ENTITATS RELIGILOSES EN LES DINÀMIQUES COMUNITÀRIES QUE VETLLEN PER LA COHESIÓ SOCIAL ”

JORDI PUIG

MEMBRE DE XARX@NTONI

“ÉS IMPORTANT QUE LES ASSOCIACIONS ENS POSEM LES PILES PER TREBALLAR PER UN MODEL DE SOCIETAT JUST, IGUALITARI I INCLUSIU QUE SIGUI GARANT DELS DRETS HUMANS”

ALBA CUEVAS

DIRECTORA DE SOS-RACISME CATALUNYA

“CAL DEMOSTRAR A LA RESTA DE LA SOCIETAT QUE PODEM VIURE AMB UN CONSUM RAONABLE I EN PAU AMB EL PLANETA”

SERGI ROVIRA

CONSULTOR EN EDUCACIÓ AMBIENTAL

“EN LA MESURA QUE ELS GRUPS DE CONSUM AUGMENTEM EN NOMBRE ESTAREM ACOSTANT LA CIUTAT A SER SOSTENIBLE EN L'ÀMBIT DE L'ALIMENTACIÓ”

MIQUEL VALLMITJANA

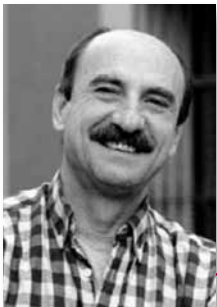
MEMBRE D'ECOCONSUM

“NO ES TRACTA TANT DE PREGUNTAR-SE COM ENS PODEM ADAPTAR A LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT, SINÓ MÉS AVIAT DE COM EN PODEM TREURE EL MAJOR PROFIT”

JAUME ALBAIGÈS

CONSULTOR EN DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC PER A ONL

“L'ASSOCIACIONISME POT SER DECISIU A L'HORA D'AMALGAMAR LES DIFERÈNCIES PER CREAR UNA SOCIETAT SÒLIDA I MÉS RICA”

PIUS ALIBEK

FILÒLEG I RESTAURADOR

“CAL QUE EL MOVIMENT ASSOCIATIU TREBALLI I ELABORI PROPOSTES PER UN CANVI DE CULTURA SOBRE EL VALOR DEL TEMPS”

FABIAN MOHEDANO

SECRETARI D'ORGANITZACIÓ DEL MOVIMENT LAIC I PROGRESSISTA

“ON HI HA PERSONES, HI HA CONFLICTES. LES ASSOCIACIONS PODEN CONCRETAR UNES OPCIONS D'INTOLERÀNCIA, EXCLUSIÓ I VIOLÈNCIA O UNS CAMINS DE DIÀLEG I PAU”

JORDI ARMADANS

DIRECTOR DE LA FUNDACIÓ PER LA PAU

“EL QUE DESITGEM ÉS UNA PRESENCIA VISIBLE I EMPODERADA DE LES DONES A LES ASSOCIACIONS, I UN CANVI DE MIRADA QUE PERMETI VEURE ON SOM LES DONES”

BETLEM C. BEL

COORDINADORA DE CA LA DONA

“LES ASSOCIACIONS DETECTEN CONFLICTES, EN DONEN UNA RESPOSTA IMMEDIATA I EN PROPOSEN VIES DE SOLUCIÓ ABORDANT LES SEVES CAUSES”

XAVIER PASTOR

DIRECTOR DEL POSTGRAU DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES PÚBLICS DE LA UDG (FUNDACIÓ UDG)

“LLUITAR, CONSCIENCIAR, EXIGIR, APORTANT SOLUCIONS QUE SIGUIN CAPACES DE TRANSFORMAR EL SISTEMA I ERRADICAR, AIXÍ, LES CAUSES REALS QUE PROVOQUEN LA POBRESA / MARGINACIÓ / EXCLUSIÓ”

ENRIQUE RICHARD

VOLUNTARI A LA FUNDACIÓ ARRELS

CANAL YOUTUBE

El congrés va comptar amb **un canal YouTube on periòdicament es van publicar entrevistes a persones expertes en el tercer sector** amb l'objectiu de divulgar la seva visió i promoure el

debat entorn els eixos del 2n Congrés. També **es van produir vídeos informatius** sobre algunes de les activitats del procés.

14 videos + 1.450 visualitzacions

Algunes de les persones entrevistades:

- » **FERNANDO VALLESPÍN**,
catedràtic de Ciència Política de la Universitat Autònoma de Madrid
- » **JOHN CASEY**,
professor del Centre d'estratègia i Gestió sense ànim de lucre de l'Escola d'Afers Públics del Baruch College, City University de Nova York (CUNY)
- » **ZINN-DIN BOUKHENAÏSSI**,
delegat general del Comitè Nacional de Coordinació del Régi Quartiers (barris) de França
- » **LLUÍS SÁEZ**,
sociòleg i professor d'ESADE
- » **JOAN SUBIRATS**,
catedràtic de Ciència Política de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- » **MURIEL CASALS**,
presidenta d'Òmnium Cultural
- » **MARTÍ OLIVELLA**,
director de Nova, Centre per a la Innovació Social
- » **DANI CORTIJO**,
historiador i autor del bloc Altres Barcelones

OLGA MONTAÑA
 GRAVACIÓ D'ENTREVISTES

CIRA PIQUER I CARLES VIÑAS AL TWITTER

FERNANDO VALLESPIN
 Catedràtic de Ciència Política de la
 Universitat Autònoma de Madrid

LLUÍS SÁEZ
 sociòleg i professor d'ESADE

Martí Olivella
 NOVA - Centre per a la Innovació Social

JOHN CASEY
 Professor de la Baruch College,
 City University de Nova York (CUNY)

JOAN SUBIRATS
 Catedràtic de Ciència Política
 de la Universitat Autònoma de Barcelona

Dani Cortijo
 Altres Barcelones

ZINN-DIN BOUKHENAÏSSI
 Delegat general del Comitè Nacional
 de Coordinació de Barris de França

Muriel Casals
 Omnium Cultural

Montserrat Morera
 Taula d'Entitats de Serrà

També podeu trobar les següents persones entrevistades:

Victòria Miquel, de la Coordinadora d'Entitats VERN; **Montse Balaguer**, presidenta del CAB; **Montserrat Morera**, de la Taula d'Entitats de Serrà i **Ramon Torra**, director del 2n Congrés d'Associacions.

PUBLICACIONS:

TEMES CLAU - 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA
SETEMBRE 2010

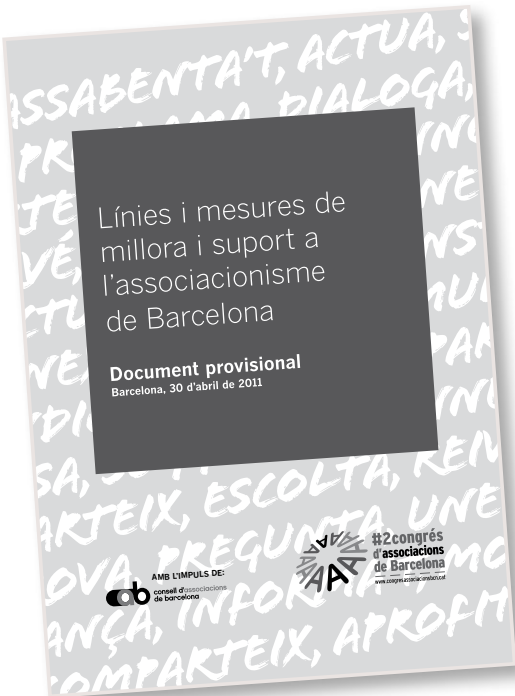
Revista que va servir per difondre l'inici del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona i el seu funcionament, així com per generar opinió al respecte dels temes de debat. La publicació s'inclou dins la col·lecció Temes Clau de l'associacionisme

» 12.000 exemplars

(R)EVOLUCIÓ ASSOCIATIVA
ABRIL 2011

Revista que va servir per difondre l'acte de cloenda del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona, així com diferents articles d'interès del moviment associatiu per generar opinió als reptes que es plantejen en el futur.

» 5.000 exemplars

LÍNIES I MESURES DE MILLORA I SUPORT A L'ASSOCIACIONISME DE BARCELONA
ABRIL 2011

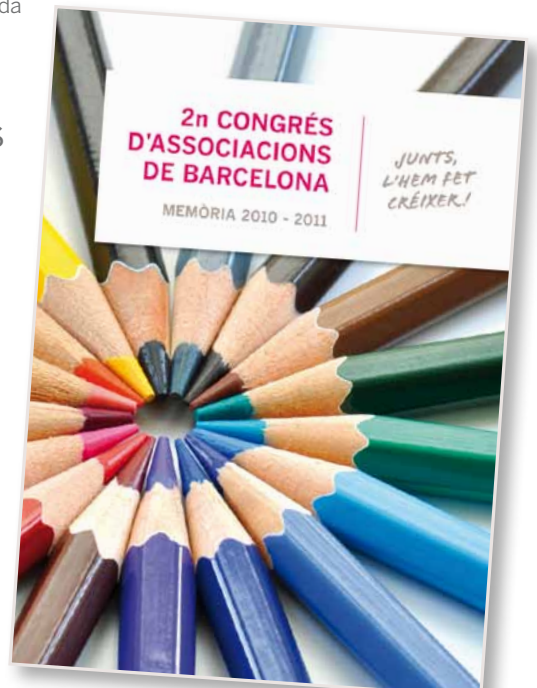
Document de treball lliurat als assistents en l'acte de cloenda on es recullen les diferents aportacions fetes i consensuades en la jornada de tancament de documents per el seu debat final.

» 500 exemplars

MEMÒRIA DEL 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA
NOVEMBRE 2011

El document final que inclou totes les accions, continguts i resultats del congrés.

» 3.000 exemplars

IMATGE GRÀFICA

MARCA DEL 2N CONGRÉS
D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA:

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

ADAPTACIONS PELS DISTRICTES I ELS DIFERENTS ACTES:

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

SANT MARTÍ

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

SANT ANDREU

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

SARRIÀ - SANT GERVASI

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

SANTS - MONTJUÏC

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

NOU BARRIS

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

LES CORTS

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

HORTA - GUINARDÓ

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

EIXAMPLE

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

GRÀCIA

#2congrés
d'associacions
de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

CIUTAT VELLA

MARCA DEL
CONGRÉS PERMANENT:

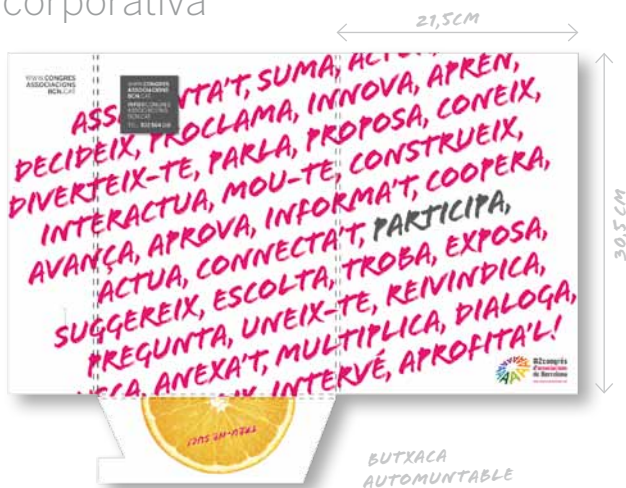
#congréspermanent
d'associacions
de Barcelona

calendari
(Editat pel
Secretariat
d'Entitats
de Sants,
Hostafrancs
i la Bordeta)

ELEMENTS GRÀFICS DE LA INAUGURACIÓ:

Carpeta corporativa

Ponències
congrés

ELEMENTS DE COMUNICACIÓ MULTIFUNCIONALS:

Cartell rígid
 corporatiu

lona
 corporativa
 multi-
 funcional

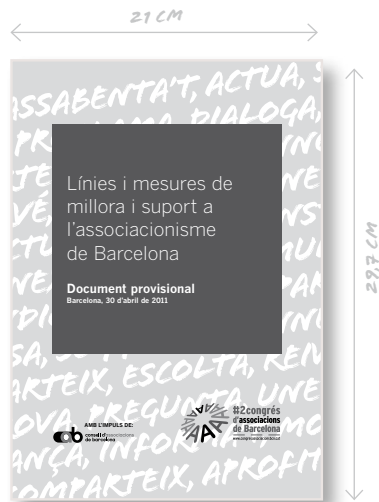

roll-up
 corporatiu

ELEMENTS CREATS PER A LA CLOENDA:

mesures
i línies
(provisional)

adhesiu
per la
planta

Programa de la
cloenda i
element de
votació

Xapes

Samarreta

PONÈNCIES

PONÈNCIA MARC

Mereixem el reconeixement, reclamem finançament, cerquem espais per garantir el Dret d'Associació.

PONÈNCIES DE TREBALL

EIX 1: RECONeixEMENT

- La ciutadania i les associacions
- El codi ètic de les associacions de Barcelona
- Les associacions relacionals
- El reconeixement de les administracions públiques
- El relleu en el moviment associatiu

EIX 2: FINANÇAMENT

- Polítiques públiques de finançament de l'estructura democràtica de les associacions.
- El suport a l'associacionisme des del desenvolupament de serveis
- La banca ètica

EIX 3: EQUIPAMENTS I ESPAIS

- La gestió ciutadana d'equipaments
- El patrimoni del sector associatiu
- L'ús de l'espai públic

RESUM PONÈNCIA MARC:

MEREIXENT EL RECONeixEMENT, RECLAMEM FINANÇAMENT, CERQUEM ESPAIS PER GARANTIR EL DRET D'ASSOCIACIÓ

DAVID PRUJÀ

PRESENTACIÓ

Aquesta és la ponència marc del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona. Deu anys després del primer Congrés, les associacions de la ciutat i també del país han recorregut un tram molt significatiu en l'agenda de temes que en el seu moment es van marcar en aquella trobada.

Avui el sector associatiu és diferent de com ho era fa deu anys. Les necessitats socials han canviat, les organitzacions han canviat, les persones que les formen ha canviat, les aliances amb les que treballen plegades han canviat.

Tot és diferent, però en certa manera també podem dir que moltes coses segueixen igual. Les associacions del país segueixen sense un reconeixement específic en tant que associacions a la seva aportació democràtica. Un reconeixement que sovint la ciutadania els atorga, com ho demostren moments puntuals de mobilització ciutadana i les pròpies enquestes del CIS sobre confiança en les institucions, però que les institucions públiques no són capaces de traduir en un projecte coherent de suport continuat a l'aprofundiment de les capacitats de l'associacionisme de millorar la convivència i aprofundir en els valors democràtics del país.

Dos són els projectes que els darrers anys el Govern de Catalunya ha impulsat per a concretar un reconeixement a les entitats no lucratives:

- **El Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat:** que està adreçat a les entitats que treballen amb voluntariat, sigui quina sigui la seva forma jurídica, i que no té en compte les especificitats del voluntariat de les associacions: les persones sòcies.

- **El Pla de Suport al Tercer Sector:** que està adreçat sobre tot a les entitats, sigui quina sigui la seva forma jurídica, en tant que proveïdores de serveis a les administracions públiques com es desprèn de les mesures que planteja.

Així mateix l'associacionisme necessita seguir aprofundint en la seva millora permanent. Des de les formes de gestió, fins a aconseguir un reconeixement i una participació ciutadana en les seves entitats d'una forma més permanent i intensa, sense oblidar les relacions entre les associacions i les altres institucions i entitats del país.

Aquest Congrés se celebrarà en molt millors condicions que el primer. No es tracta de condicions econòmiques del Congrés com a projecte, sinó com a maduresa i articulació del sector associatiu en general.

Així com Primer Congrés la principal conclusió que va sorgir era la necessitat de "crear un espai de coordinació associativa a nivell de ciutat", que semblava imprescindible realment per liderar la posada en pràctica de la resta de conclusions, avui el Consell d'Associacions de Barcelona és una organització ferma, representativa de territoris i sectors, consolidant-se a passes aegantades tenint en compte la seva joventut i el que és més important, un instrument de coordinació de l'agenda compartida de tot l'associacionisme de la ciutat a partir de la cessió de protagonistes i espais a les federacions que la conformen.

El 2n Congrés d'Associacions de Barcelona pretén ser una invitació a totes les associacions de la ciutat per a debatre com entomar els reptes i oportunitats que ens presenta la nostra realitat actual i el nostre futur proper. Tanmateix no podem

obviar el fet que Barcelona, com a capital de Catalunya genera models que s'estenen pel país a partir de la seva capacitat d'aglutinar una massa crítica important i, en aquest cas, de convocar les federacions sectorials que, tot i ser a la ciutat de Barcelona i formar part del CAB, la seva representació associativa abasta tot el país.

D'aquesta manera la responsabilitat que assumeix el CAB amb aquesta convocatòria transcendeix la realitat urbana i capital i confia ser a l'alçada de la responsabilitat que s'ha proposat assumir: reflexionar sobre l'associacionisme de Barcelona i poder fer un servei a les associacions de la resta del país, traslladant les reflexions i conclusions del Congrés per si els és d'utilitat.

Aquesta ponència s'anomena Ponència Marc perquè és el punt de partida de les reflexions sobre les que després s'aprofundirà amb ponències temàtiques que desenvoluparan algunes de les claus que el CAB i les federacions i associacions que han participat de les reflexions prèvies han considerat prioritàries.

Serà doncs el marc de referència, el punt de partida des del que s'elaboraran les reflexions que nodriran el 2n Congrés de les Associacions de Barcelona, sense que això hagi d'impedir arribar a conclusions contradictòries amb els plantejaments inicials d'aquesta Ponència Marc. El treball participat que iniciarem a partir d'ara suposarà incorporar en la reflexió individual que suposa aquest document el coneixement d'una realitat massa basta per poder estar en la capacitat de cap de les persones que coneixen l'associacionisme, bé sigui des de la seva participació activa o des del seu estudi.

La incorporació de matisos, la correcció dels errors, l'ampliació de continguts, la concreció de propostes, l'adaptació a les condicions dels diferents sectors i territoris de la ciutat de Barcelona i, si cal i algú s'anima, al conjunt del territori català, ha de ser el llegat que el 2on Congrés de les Associacions de Barcelona deixi a la ciutat.

Les associacions són l'instrument de l'exercici del dret d'associació i aposten en el seu conjunt per la millora de l'espai públic, des del reconeixement de la pròpia pluralitat i, en conseqüència, des de la proposta d'una ordenació de l'espai públic que permeti l'expressió d'aquesta pluralitat, des de la pedagogia cívica que la diferència enriqueix, però que al mateix temps aquesta pluralitat i aquestes diferències no poden ser mai l'excusa de la desigualtat.

Si més no aquesta és la proposta que el Consell d'Associacions de Barcelona fa a la ciutat i al país i, molt especialment a tots aquells ciutadans i ciutadanes que desitgen un país on el dret d'associació no només estigui reconegut i protegit, sinó que estigui promogut activament des de la responsabilitat pública, les institucions, i la responsabilitat privada, les pròpies associacions.

Al mateix temps aquest Congrés serà l'escenari de participació de les associacions de Barcelona per a definir quines són les seves necessitats i dificultats per a garantir l'exercici del Dret d'Associació i serà en el marc del Congrés i en el treball posterior que caldrà convertir aquestes necessitats i dificultats en d'una banda propostes de polítiques públiques per aconseguir un Pla Municipal de Mesures de Suport a les Associacions de Barcelona i de l'altra una agenda de millora permanent de les associacions de la ciutat en la seva capacitat d'associar ciutadans i ciutadanes de forma democràtica.

Aquest Pla Municipal de Mesures de Suport a les Associacions haurà d'abordar aquests aspectes des de tres eixos: el **reconeixement** de les associacions, el **finançament** de la seva estructura democràtica i la disposició **d'espais** per les associacions.

Aquest és el repte, aquesta és la il·lusió¹ amb la que s'ha escrit aquesta ponència i s'ha treballat per a un Congrés al servei de la ciutadania, les associacions, la ciutat i del país.

EL RECONeixEMENT DE LES ASSOCIACIONS PASSA PER LA SEVA CAPACITAT D'AGLUTINAR PERSONES

D'associacions n'hi ha de moltes menes. Segurament intentar fer-ne una llista de categories és un intent força complicat, tot i que també es fa difícil entrar en la matèria d'aquesta ponència sense intentar fer-ne alguna aproximació. En qualsevol cas el que pot definir a la fórmula jurídica d'associació és que permet aglutinar ciutadans i ciutadanes amb drets polítics sobre l'esdevenir de l'entitat i sense finalitat lucrativa.

Aquesta capacitat només és compartida per partits polítics, tot i que potser en la seva evolució pugui semblar que tendeixen a agrupar electors, no es circumscriuen només a la comtessa electoral. Els sindicats aglutinen persones per la seva condició de treballadores, en actiu o no. Les cooperatives aglutinen persones per la seva condició de treballadores o bé consumidores propietàries de l'empresa. Les patronals aglutinen empreses. Les fundacions aglutinen capital amb una funció social i les confessions religioses aglutinen persones, per la seva condició de creients o practicants, però no de forma democràtica.

Un dels factors més rellevants que s'han produït en aquests anys de democràcia al nostre país entorn a l'economia social és, de fet, la interrelació entre totes aquestes organitzacions. Partits polítics, sindicats, patronals, confessions religioses, empreses, col·legis professionals han creat fundacions, associacions, federacions, cooperatives, Societats Anònimes Laborals, etc.

Algunes d'aquestes entitats constituïdes a partir de la voluntat de terceres organitzacions ho exposen clarament en el seu discurs públic, en els seus estatuts i en la seva activitat. Però n'hi ha moltes d'altres que no, de manera que la instrumentalització de les entitats, especialment fundacions i associacions avui és molt significativa i la ciutadania està

desprotegida davant d'aquesta manca de transparència.

Sembla raonable exigir a les entitats que depenen de terceres entitats que ho explicitin clarament a l'hora de demanar qualsevol suport a la ciutadania per tal que aquesta pugui prendre la seva decisió lliurement, amb tota la informació al seu abast.

Caldria fer una reflexió – al si del propi sector associatiu i traslladar-la al conjunt de la societat – sobre si entitats que tenen uns beneficis legals en el seu finançament han de poder competir – o rebre el mateix tractament per part de l'administració – amb les entitats constituïdes a partir de la iniciativa ciutadana, especialment aquelles que la seva funció és la organització democràtica de base de ciutadans i ciutadanes a l'entorn d'una finalitat social, entenent aquí la paraula social d'una forma àmplia com allò que afecta a la societat en el seu conjunt.

L'escassetat de suports econòmics institucionals a l'organització de persones fa que aquesta competència resulti especialment perversa, doncs la proximitat i les facilitats que tenen aquestes altres d'organitzacions d'accés al poder, als responsables institucionals que són els qui finalment generen els criteris d'atorgament de subvencions no és realment la mateixa que la de les associacions sense cap vincle institucional amb terceres entitats.

Així doncs l'associacionisme el que ha de reclamar com a principal valor que aporta a la qualitat de la nostra convivència és la seva capacitat d'organitzar persones en una democràcia de base per a un interès bé sigui privat o de millora de l'espai públic. Una aportació que es concreta en la seva capacitat de resoldre problemes a la ciutadania, de generar identitat col·lectiva, de cohesionar socialment, de generar interès per allò públic, d'esdevenir escola de democràcia, de desenvolupar habilitats socials, de vertebrar la ciutadania, de generar i formar lideratges socials, d'obrir espais d'interlocució entre governs i ciutadania, d'exercici i promoció de valors democràtics. De la major part d'aquestes aportacions no existeixen estudis suficientment complets per a quantificar-les – un altre repte del propi sector associatiu – però això no ha de suposar l'excusa per a negar-les.

NO TOTES LES ASSOCIACIONS SÓN MEREIXEDORES D'AQUEST RECONeixEMENT, L'ASSOCIACIÓ NO ÉS BONA PER SI MATEIXA, HO POT SER

Les associacions i les persones que en formem part cal que preguin consciència que les funcions socials o missions de les entitats aporten de manera diferent a la qualitat de la democràcia. Hi ha entitats que en els seus valors, el seu discurs o en la seva pràctica porten un plantejament contraproductiu per a la democràcia. No cal posar noms, però d'exemples d'entitats adscrites a valors antidemocràtics o als valors del totalitarisme en coneixem tots.

Com diu Fernando Pindado², el nom no fa la cosa i el fet que una entitat tingui forma d'associació no li pressuposa un valor ètic o moral diferent de qualsevol altra agrupació de persones. Pel seu discurs, per la seva acció a l'espai públic i per les seves pràctiques internes podem avaluar la seva aportació a la qualitat democràtica del nostre país, però no només per un d'aquests factors de forma aïllada.

Així no podem mirar només la missió, els valors i els serveis que generen les associacions per a poder fer-ne una valoració sobre la seva aportació a la qualitat democràtica del nostre país. Les entitats que es presenten a subvencions saben perfectament que sovint un mateix projecte, una mateixa acció es pot explicar de diferents maneres, adaptant-se en la mesura que les convingui a les prioritats d'aquestes convocatòries.

Un país com el nostre en que la relació entre administració i administrats es fa gairebé de forma exclusiva a través del paper, quan parlem de qüestions tan poc determinades com els valors socials universals, i més tenint en compte molts dels debats pendents des de la nostra transició democràtica, la capacitat d'interpretar que tenen uns i d'altres genera, com a mínim, un mar d'ambigüitats si no de contradiccions i de manca d'equanimitat en la presa de decisions.

EL RECONeixEMENT PASSA PER L'AUTO REGULACIÓ DE LES ASSOCIACIONS

Com això no té perspectives de canviar, és en mans de l'associacionisme la seva auto regulació. El Codi Ètic de les Associacions de Barcelona (www.codietic.cat) és un instrument al servei d'aquesta auto regulació, d'aquest projecte de posar sobre la taula el reconeixement que el propi sector dona a totes i cadascuna de les entitats que el conformen. Evidentment resulta un exercici costós per a les entitats, doncs genera obligacions documentals i de funcionament, però sempre serà millor un instrument en mans de la pròpia ciutadania que qualsevol alternativa que ens pugui plantejar la pròpia administració pública, doncs no té ni tindrà el coneixement directe del sector i de les necessitats i capacitats de les diverses entitats.

Ara bé, caldrà que les administracions públiques donin suport a l'associacionisme per a exercir aquesta auto regulació sense generar greuges dins del sector. El sector associatiu majoritàriament al nostre país està format pel que podríem anomenar per micro associacions. Entitats petites, sense personal contractat que dediquen la major part de la seva capacitat en l'impuls de les activitats que motiva la seva missió. Els aspectes de gestió són sempre secundaris en aquestes entitats. I és raonable que sigui així. Si tenim present aquesta realitat l'Oficina Tècnica del Codi Ètic no es pot limitar a reclamar determinats documents per contrastar les pràctiques democràtiques d'aquestes entitats. Les haurà de donar suport en la generació d'aquests documents, formar-ne els seus responsables, conèixer-les directament.

Tenint en compte que l'interès en tenir un sector associatiu fort, èticament responsable i garant d'una gestió correcta dels fons públics és compartida amb les administracions públiques, aquestes haurien d'augmentar i concretar el seu compromís amb un suport econòmic directe als mecanismes d'auto regulació del sector i amb una interlocució permanent sobre les inquietuds, dificultats i problemàtiques que ambdues parts observen al sector, doncs només amb mesures restrictives emeses des del Departament d'Economia no es podran resoldre els problemes que es pretenen abordar i correm el risc que esdevinguin elements que encara aprofundeixin més en les dificultats de la ciutadania per exercir el dret d'associació amb capacitat per intervenir en l'espai públic.

Aquesta demanda avui ja té més de deu anys i encara no s'han assolit les

complicitats necessàries amb les administracions públiques per assolir-ne les capacitats que permetin realment impulsar el Codi Ètic de les Associacions de Barcelona.

És relativament raonable aquesta dificultat. L'auto regulació no genera massa simpaties en el sector, doncs la por a l'enèsim control estèril però que comporta una feïnada administrativa que no és a l'abast de totes les associacions és força present en el debat associatiu.

Així mateix, per a les administracions públiques finançar aquests esforços no genera accions de visibilitat ni a curt, ni a mig, ni a llarg termini. Bàsicament és una acció preventiva, que a més pot ajudar a la reordenació del sector cosa que genera resistències importants, i la prevenció no és especialment agraïda en els seus resultats immediats i resulta difícil de demostrar el seu impacte en la realitat estadística.

Caldrà esperar que els darrers casos més mediàtics de tot aquest embolic ens ajudin a trobar més decidides complicitats.

Les resistències del propi sector caldrà vèncer-les a partir d'un plantejament de seguiment del Codi Ètic que sigui adaptable a les diferents capacitats de les associacions del país. No es pot demanar la mateixa documentació a un espai que a una entitat de cooperació internacional que gestiona desenes de milers d'euros.

El propi sector associatiu coneix la diversitat de capacitats de les associacions i ha de generar unes estratègies de seguiment del Codi Ètic més properes a l'acompanyament i al suport que no pas al control i fiscalització. Que tendeixin més a la visita i coneixement de les entitats presencialment que no pas a un suport documental, sense excloure, evidentment la presentació de la documentació necessària per a poder qualificar les entitats.

A més, el Codi Ètic com a instrument de garantia del propi sector dels drets i deures de la ciutadania en la seva relació amb les associacions pot esdevenir una eina amb extraordinàries potencialitats per al creixement del suport ciutadà a l'associacionisme en tant que suposa un element de garantia de drets.

UNA PASSA ENDAVANT EN EL DISCURS ASSOCIATIU

Les pràctiques associatives amb les persones són determinants en aquest sentit. Una associació que vetlla per a que els seus associats i associades tinguin tota la informació a temps, de forma regular, comprensible i de qualitat per a exercir els seus drets polítics en els espais de decisió és una associació que millora la cultura i qualitat democràtica del país; una associació que promou el relleu i fa accessibles a tota persona que ho vulgui els espais de direcció i decisió, millora la democràcia; una associació que és oberta a l'afiliació de tota persona que vulgui compartir el seu projecte, una associació que vetlla per unes relacions laborals de qualitat amb el seu personal, o que obre espais per a que les persones usuàries dels seus serveis participin en la definició i orientació dels serveis també.

Així, la maduresa del teixit associatiu reclama fer un salt en el discurs i intentar fer-ho des del màxim consens, passant de l'afirmació "les associacions són escola de ciutadania" a saber definir quines característiques han de tenir les associacions que efectivament són escola de ciutadania i com podem potenciar aquesta capacitat de les associacions.

Dit d'una altra manera més plana, passar de reclamar suport de les administracions "per què jo ho valc" a reclamar-lo a partir de la demostració de les aportacions socials que generen les associacions en la seva funció de garantir l'exercici d'un dret fonamental, el dret d'associació.

No es tracta de partir de la presumpció de culpabilitat de les associacions. Del que es tracta és d'aportar des del propi sector associatiu criteris per a que quan les associacions reclamen suports públics, en forma de diners, espais o serveis, les administracions puguin determinar quines han de ser les prioritats, quines entitats es mereixen més aquests suports. Trenta anys de democràcia sembla que poden haver demostrat que les subvencions repartidora – aquella que parteix del criteri de dividir els recursos existents entre el màxim de sol·licitants, malgrat que al final les quantitats serveixin realment de poc – no són una bona solució a l'impuls del sector associatiu.

Si realment les associacions són capaces de determinar aquestes característiques, la dialèctica dels darrers trenta anys entre associacionisme i governs podria encarrilar-se en una via de solució. Altrament se seguirà discutint de forma estèril trenta anys més mentre que el Departament d'Economia o el que sigui marqui, a partir de criteris exclusivament

de control del diner públic – que més enllà de l'encert o no de les mesures concretes són necessaris – quines entitats poden accedir a suports econòmics de les administracions públiques.

Les associacions són queixoses de la manca de suports institucionals que reben. La major part dels ajuts públics que reben són a la realització d'activitats o serveis que podrien realitzar empreses (siguin cooperatives o no) per a l'ampliació o manteniment de l'Estat del Benestar.

El fet que siguin associacions les que desenvolupen aquests serveis aporta un valor diferenciat, això és clar, però no exclou que les administracions públiques i els governs del nostre país sovint s'han desentès de recolzar, ampliar i protegir el valor més determinant que aporten les associacions: l'extensió de la pràctica democràtica a partir de la promoció del dret d'associació.

Potser caldria plantejar-se una pregunta com a país: què fa que la única fórmula jurídica que aglutina ciutadans i ciutadanes de base democràtica no tingui cap mena de suport estructural com sí que tenen partits polítics, sindicats, patronals, fundacions, confessions religioses, etc.? Segurament part de les causes d'aquesta situació anòmala les trobaríem en les conseqüències de quaranta anys de dictadura franquista, però encara que sigui així és un tret de la cultura política del país transversal a tot l'espectre polític: governi qui governi la situació no canvia substancialment.

És doncs a les mans de les associacions la possibilitat de canviar aquesta situació, doncs si no es fa des del propi sector associatiu ningú més no ho farà.

ALGUNS TRETS DEL SECTOR ASSOCIATIU ACTUAL

Aquesta manca de suports ha generat en els darrers vint anys, després de l'onada inicial de constitució i creació d'associacions al nostre país, unes transformacions molt rellevants al sector associatiu. En unes entitats més que en d'altres, en uns àmbits sectorials més que en d'altres, però les transformacions són evidents.

I cal dir que aquestes transformacions sovint no han prioritzat la capacitat de les entitats d'aglutinar persones o si més no no han tingut aquest resultat. Algunes característiques interessants a destacar en aquest sentit:

- les micro associacions conformen la major part del sector,
- desaparició o transformació de les grans associacions de base aparegudes durant els vuitanta i noranta.

- Tendència a l'atomització del segon grau (federacions, coordinadores, ...)³,
- Professionalització de moltes entitats,
- Orientació a la prestació de serveis i gestió de serveis públics,
- Mètodes de planificació estratègica importats de la pràctica empresarial amb poca adaptació a la especificitat associativa.

Aquestes característiques tenen els seus efectes en la capacitat de l'associacionisme com a fórmula jurídica que garanteix l'exercici del dret d'associació.

MICRO ASSOCIACIONS

Les associacions micro afavoreixen la participació de les persones, la seva adaptació a l'entorn social i territorial de cada entitat i, en conseqüència, la capacitat d'identificació de les persones sòcies amb l'entitat. Resulten doncs entitats amb una forta cohesió interna malgrat que amb una capacitat molt limitada. D'altra banda, aquest fenomen resta capacitat d'actuació, de reflexió de conjunt sobre els àmbits d'actuació de cada entitat.

La diversitat de morfologia de les entitats de segon grau, on n'hi ha que se centren molt en uns rols més que en d'altres (per exemple en la interlocució amb les administracions, o en la prestació de serveis a les entitats membres, o a la recerca i repartiment de recursos, etc.) no ha resultat ser del tot una solució per aquestes problemàtiques d'escala de les entitats, tot i que en són l'instrument indispensable.

Així mateix, podem dir objectivament que l'Estat no té recursos suficients per donar un suport significatiu a totes elles, de manera que es fa difícil definir una política de suport a les associacions que no parteixi de criteris de prioritats davant la proliferació d'entitats i sempre serà millor que sigui el propi sector associatiu el qui proposi aquestes prioritats que no pas que vinguin donades des de fora..

DESAPARICIÓ O TRANSFORMACIÓ DE LES GRANS ASSOCIACIONS NASCUES ALS VUITANTA I NORANTA

A Catalunya existeixen grans associacions de primer grau, les que tenen com a sòcies a persones: Òmnium Cultural, Unió Excursionista de Catalunya, Centre Excursionista, Orfeó Català, ... Acostumen a ser entitats que van néixer majoritàriament abans de la represa democràtica.

A finals dels vuitanta i principis dels noranta van aparèixer algunes entitats amb vocació de grans entitats i que van obtenir força suport ciutadà. Es tracta d'associacions de sectors com Drets

humans, Cooperació internacional, Acció social. Avui ja no apareixen associacions de primer grau amb aquesta potència transversal al nostre país.

I d'aquestes que es van crear en aquelles dates, no és tant que hagin desaparegut, sinó més aviat que s'han transformat en fundacions o l'administració les ha convertit en projectes municipals, han perdut base associativa o no han pogut adaptar-se als canvis del sector i efectivament han desaparegut.

Aquest fenomen ens hauria de generar una reflexió sobre les estructures democràtiques de les entitats. Les formes d'organització democràtica de base no poden ser les mateixes per a 20 persones, per a 100 o per a 1.000. No té l'associacionisme prou reflexió organitzativa pròpia escrita, ni espais per compartir experiències i bones i males pràctiques.

Tanmateix és objectivament cert que algunes activitats que desenvolupen les associacions requereixen de certa concentració de recursos per a tenir un cert impacte, però també ho és que la raó de ser les associacions i es seves estructures de coordinació és la d'estar al servei del dret de les persones a associar-se, un dret fonamental al capdavant. Aquesta és una tensió que es demostra no resolta observant la conformació del conjunt del sector: la necessitat de tecnocratitzar i centralitzar certs aspectes de la gestió i l'activitat de les entitats en tensió amb l'obertura d'espais de participació democràtica en la presa de decisions i la realització de les activitats.

Avui, el resultat acaba sent que les associacions més grans són les entitats de segon grau, que majoritàriament estan conformades sectorialment o territorialment, aglutinant opcions polítiques i ideològiques sovint no només molt diferents, sinó que a vegades contraposades, de manera que el risc de deriva gremialista, com a única opció de consens intern, és força present al segon grau.

TENDÈNCIA A L'ATOMITZACIÓ DEL SEGON GRAU

Si el segon grau havia de suposar l'instrument que compensés les pegues de l'atomització de l'associacionisme, cal fer una reflexió sobre la coordinació associativa a través de les seves estructures federals.

Les federacions⁴ assumeixen diversos rols⁵:

- federacions orientades vers la coordinació, mediació
- federacions orientades vers la validació, representació, interlocució i la projecció d'imatge i discurs (generació de coneixement vers enfora)
- federacions orientades vers la generació de coneixement, prestació de serveis a les entitats membres. Inclou suport a activitats, consecució recursos i redistribució a aquestes
- federacions orientades vers la generació de coneixement i prestació de serveis o activitats a la ciutadania

No totes les federacions assumeixen totes aquestes funcions, ni ho fan amb la mateixa força. Depèn del procés històric de cada federació i de les necessitats de les seves entitats membres.

Ara bé, és cert que entre el primer grau i el segon grau existeixen tensions de competència. Quan una entitat membre d'una federació és forta en una d'aquestes funcions, posem per cas la interlocució política o la prestació de serveis a la ciutadania, fins a quin punt té sentit que la Federació assumeixi aquest rol?

El creixement de les federacions ha d'anar acompanyat necessàriament pel creixement de les seves entitats. Altrament aniran perdent la base ciutadana i es convertiran en estructures amb un sentit o un valor molt important en el seu plantejament fundacional i els serveis i activitats que generen, però sense un arrelament clar en la ciutadania. Potser sí tindran sentit i presència en els mitjans de comunicació o en els contractes i subvencions de l'administració pública o les donacions privades, però estaran allunyades de la seva raó de ser primigènia, l'organització de la ciutadania, i perdran la seva base o la veuran afeblida.

Cal doncs una reflexió al conjunt del sector associatiu també sobre les seves estructures de coordinació, però feta des de la conformació del conjunt del sector, doncs si partim de la casuística serà difícil extreure'ns dels interessos locals i particulars i dels conflictes de competència.

PROFESSIONALITZACIÓ DE LES ENTITATS

La manca de reflexió escrita, de models de bones pràctiques i males pràctiques en les formes d'organització interna de les associacions, així com d'espais de comunicació i formació de referència per al conjunt del sector d'aquesta informació, genera grans dificultats en la gestió de les associacions.

Quina relació han de tenir els professionals de les associacions amb els òrgans de direcció? Quan aquests són socis han de participar a les assemblees? Existeixen els professionals de confiança política? Han de tenir limitació de mandats?

Per a la resposta a aquestes preguntes, al conjunt del sector associatiu cadascú se les respon com pot o vol. No existeixen suficients documents de models organitzatius a l'associacionisme que permetin a les entitats, en la mesura que creixen o evolucionen prendre les seves decisions – per descomptat que no es tracta de generar models organitzatius homogeneïtzadors – a partir del coneixement de pros i contras de les experiències i models d'altres entitats.

Una associació amb professionals té un gran actiu, doncs compta amb unes persones que s'especialitzen en el coneixement del seu àmbit d'intervenció. Ara bé el diferencial en el coneixement entre els professionals i els directius, que per definició a les associacions són voluntaris, sovint genera tensions, dificultats en la gestió i fins i tot confusions en el rol de cadascuna de les persones que conformen les entitats.

Així mateix l'escassetat de recursos de les associacions sovint provoca situacions laborals poc recomanables, si més no en un temps relativament dilatat. Tenir cura de les persones, dels seus horaris, dels seus perfils professionals, que la seva qualificació millori de forma quotidiana és la millor manera d'afavorir el relleu, també en els equips tècnics.

Un altre element. Així com moltes entitats han treballat i han incorporat amb èxit els elements que garanteixen el relleu en els càrrecs directius, els relleus professionals encara no estan prou o gens treballats, de manera que quan un professional marxa, l'experiència i coneixements que ha acumulat acostumen a marxar amb la persona. Encara no hem generat prou mecanismes d'institucionalització i gestió del coneixement associatiu.

4 S'utilitzarà aquesta paraula per exposar la realitat de les entitats de segon grau o més, aquelles formades per altres entitats.

5 Extret de la Diagnosi de les associacions de segon nivell a Barcelona que està elaborant el CAB.

ORIENTACIÓ A LA PRESTACIÓ DE SERVEIS I A LA GESTIÓ DE SERVEIS PÚBLICS

La possibilitat que les associacions despleguin serveis a les persones ofereix un marc de relació diferent amb la ciutadania. Les associacions, entitats de base democràtica, poden generar models de relació amb les persones usuàries dels seus serveis molt diferents dels que ens tenen acostumats empreses i administracions, on realment tinguin un espai per poder incidir en com ha de ser aquest servei i cap a on pot evolucionar.

Aquest és un terreny encara molt verge, molt pendent d'explorar, però en el que de ben segur les associacions tenen una capacitat molt més gran d'innovar en qualitat de tracte que qualsevol altra forma institucional.

D'altra banda una de les qüestions que cada cop es fa més evident en el sector de l'economia social, no només a l'associacionisme, és la transformació de moltes entitats en prestadores i gestores de serveis públics. Algunes de les entitats que fa anys tenien un rol eminentment de crítica i proposta a les polítiques públiques, avui són gestores també dels instruments d'aquestes polítiques.

D'aquesta manera les entitats i les persones que les formen han millorat i aprofundit en el coneixement de la realitat dels instruments que l'Estat té per a la transformació social de l'àmbit que centra la seva activitat i poden desenvolupar millor la seva capacitat de proposta.

Ara bé, això ha portat a una part molt visible de l'economia social o el tercer sector – anomenem-ho com vulguem – a concentrar en les mateixes entitats i sovint també en les mateixes persones responsables d'aquestes entitats, dues funcions difícilment compatibles: d'una banda exercir de grup de pressió per a proposar millores en les disposicions governamentals i administratives (lleis, plans d'actuació, etc...) per a la garantia dels drets de la ciutadania – el que els anglosaxons en diuen advocacy – i de l'altra vetllar per a les opcions de creixement de les entitats, la protecció dels seus "nínxols de mercat" - el que els anglosaxons en diuen lobby.

Algunes entitats han explorat la via de constituir terceres entitats (cooperatives, Societats Anònimes Laborals, Societats Limitades o Anònimes, Fundacions...) de manera que han separat institucionalment una funció de l'altra. Aquestes experiències poden ser una via a explorar per evitar la confusió de rols també entre la pràctica associativa de les persones i la professional, doncs aquesta barreja institucional porta a situacions de confusió en què a algunes entitats es promociona el voluntariat amb expectatives laborals cap a les persones, però altre cop cal una reflexió escrita d'anàlisi i divulgació de les experiències i aprenentatges que el sector ha acumulat.

En qualsevol cas sembla que aquesta

contradicció, entre lobby i advocacy, caldrà abordar-la seriosament, doncs pot arribar a ser una causa de desprestigi social realment important en el futur.

MÈTODES DE PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA IMPORTATS DE L'EMPRESA PRIVADA

En la mesura que moltes associacions s'han professionalitzat han anat incorporant aquests mètodes de gestió planificada. Això ha suposat una millora substancial en moltes de les dinàmiques internes de les entitats.

Dels debats eterns que impedeixen prendre decisions han pogut passar a pautar els moments de debat i de presa de decisions, execució i avaluació de resultats. Aquest canvi és probablement dels més significatius a l'associacionisme del país avui, que ha anat acompanyat d'un canvi en la seva composició social: de tenir moltes persones provinents dels partits de l'esquerra extraparlamentària del període de transició democràtica del país, persones fortament ideologitzades i amb una càrrega de dogmatismes provinents de les seves cultures polítiques, a persones amb menys càrrega ideològica "tradicional" i probablement menys formació política, que ha centrat la seva activitat i aportació a les entitats en la seva formació tècnica.

Ara bé els models de planificació estratègica, conjuntament amb aquest canvi de composició social de les associacions, potser s'ha aplicat caient en el parany d'altres dogmatismes.

Les associacions interactuen a l'espai públic, es constitueixen per intervenir en una realitat social i política complexa. Una planificació feta per consultors que venen de l'empresa o que en fan el traspàs metodològic gairebé sense adaptacions, obliga a les entitats a posar-se d'acord internament en una idea bàsica, la missió, de la que es desprenen conseqüentment tota la resta de decisions, conjuntament amb el sistema de valors i la visió.

Aquesta metodologia en ocasions s'ha demostrat massa simplista, doncs l'anàlisi social i política que requereix la pràctica de moltes entitats no troba prou espai de debat argumentat i per a extreure conclusions complexes sobre el rol i l'acció de futur de la pròpia entitat.

Partits polítics i sindicats utilitzen mètodes de planificació diferents i molt tradicionals, el Congressos, que s'ajusten millor a aquesta necessitat, tot i que també manquen d'aquesta orientació a l'eficiència i eficàcia que els models més propers a la pràctica empresarial sí que han aportat a l'associacionisme.

Cal doncs apostar per models propis, aprofitant els valors positius dels models de les altres organitzacions, però que ens ajudin a revifar el debat polític intern, l'elaboració permanent d'ideari propi i el contrast de les opcions d'aplicació a la pràctica associativa.

LA RESPONSABILITAT ASSOCIATIVA: MILLORAR LA PARTICIPACIÓ DEMOCRÀTICA I QUANTITATIVA I QUALITATIVAMENT

Havent assumit que les associacions es mereixen – amb els matisos ja esmentats – el suport de les institucions democràtiques en forma de reconeixement, finançament i espais per la seva condició de garants de l'exercici del dret d'associació, dues són les qüestions que li caldrà al sector associatiu abordar en profunditat: el creixement de la participació de la ciutadania a les associacions i la millora de les formes de participació interna en tots els seus àmbits de relació amb les persones.

En un context social de desprestigi de la política i per extensió d'allò públic, l'aposta per la participació en l'entorn més proper, l'associacionisme, i la vinculació de la ciutadania en la millora de l'espai públic més proper és un actiu que cal potenciar.

Les derives populistes i totalitàries que potencialment pot generar aquest context són realment perilloses per al futur de la qualitat democràtica i fins i tot per a la democràcia en si mateixa. No es tracta d'afirmar que contra l'apatia política la solució és associacionisme només, però sí que és un element d'extraordinari potencial per a qualsevol societat per a l'aprofundiment dels valors democràtics de la seva ciutadania.

Així ho ha entès el Consell d'Associacions de Barcelona i per això ha encarregat una recerca sobre diferents estudis que aborden les motivacions de la ciutadania per apropar-se a les associacions. Tots els estudis i mostres estadístiques ens indiquen que hi ha tres formes bàsiques de motivacions:

- **instrumentals:** "aquesta entitat, si en sóc soci, m'ofereix uns serveis que vull, m'agraden o necessito";
- **relacionals:** "aquesta entitat m'ofereix la possibilitat de conèixer persones per a ampliar el meu ventall de relacions: amistats, professionals, de parella...";
- **ideològiques:** "aquesta entitat defensa uns valors o posicions que considero importants de recolzar activament en aquest moment polític."

Aquestes motivacions no són estanques ni permanents. En la mesura que una persona coneix i participa en una entitat, els seus motius per continuar-hi poden canviar i aquesta és una conseqüència del treball de les associacions en l'acollida de les persones. De la mateixa manera tampoc són motivacions

excloents, doncs es pot tenir més d'un motiu per aproximar-se a una entitat i el motiu majoritari i alhora més difícil de reconèixer és el relacional.

Així les associacions cal que facin una reflexió sobre les seves relacions amb la ciutadania, amb les persones concretes i individuals i desenvolupar els seus plantejaments, formes d'organització interna, prioritats i estratègies de gestió que les ajudi a millorar la qualitat d'aquestes relacions en els termes que potenciïn el seu principal valor: l'organització col·lectiva i democràtica de ciutadans i ciutadanes.

Les millores han de passar bàsicament per millorar les condicions de relació i participació interna i per posar-se a l'abast de més ciutadans i ciutadanes:

- **Persones associades:** aquelles que tenen drets polítics (veu i vot) en les decisions institucionals. Les accions destinades a aquest col·lectiu han d'anar en dues línies:
 - * el creixement de la base associativa,
 - * l'activació de la seva participació o mesures contra l'abstencionisme,
 - * millorar la qualitat i freqüència de la informació per a que l'exercici dels seus drets polítics el puguin fer amb ple coneixement de la seva responsabilitat,
- **Persones voluntàries no sòcies:** aquelles que no tenen ni volen tenir drets polítics, però que sí que volen participar en el desplegament de l'activitat de l'entitat sigui de forma quotidiana, sigui en forma de col·laboració puntual. Les accions destinades a aquest col·lectiu han d'anar en la línia de generar models de gestió en què les entitats tinguin capacitat de gestionar les seves expectatives (acomodant-les a la seva realitat) i garantir-ne els seus drets.
- **Persones donants:** aquelles que – siguin considerades sòcies o no – volen donar un suport econòmic a les entitats però no volen exercir ni gaudir dels drets polítics. Les accions destinades a aquest col·lectiu han d'anar encaminades a:
 - * diferenciar el tractament que les associacions en fan de les persones sòcies,
 - * oferir la informació de transparència sobre l'ús dels seus recursos,
- **Personal professional:** aquelles persones que obtenen una remuneració laboral de la seva dedicació a l'entitat, siguin o no de confiança. Les accions destinades a aquests col·lectius han d'anar encaminades a establir marcs de relació laboral que contemplin mesures d'equitat, de conciliació, de formació continuada, de no discriminació, etc.
- **Persones usuàries:** les persones que participen a les activitats o fan ús dels serveis que despleguen les associacions. Les accions dirigides a aquest col·lectiu hauran d'anar en un futur a

incorporar mesures per a que opinin i participin de l'adaptació dels serveis i activitats a les seves necessitats i conveniència – en el marc de les finalitats que les pròpies associacions s'han marcat com a objectius, és clar.

- Les relacions entre les persones adscrites a les diferents formes de vinculació a les associacions,
- Les possibilitats de les persones de traspassar d'una condició a una altra (de voluntària a sòcia, d'usuària a donant, de sòcia a directiva, etc.)

I TOT AIXÒ COM ES FA? ASSOCIANT-SE!

En el marc de l'economia social la única fórmula jurídica que no està organitzada internament és l'associacionisme. Les Fundacions tenen la seva entitat de segon grau, les cooperatives també. Fins i tot les societats anònimes laborals i empreses d'economia social. La manca de consciència de pertinença a un sector comú, de saber que malgrat les diferències en els àmbits de treball de cada associació, en les formes de pensar l'espai públic o en les formes d'intervenir socialment compartim unes dificultats concretes i específiques, que cadascuna de les entitats no resoldrà mai suficientment per si sola és avui el principal obstacle per iniciar un camí de resolució.

Si es comparteixen algunes de les dificultats actuals del sector associatiu que aquest congrés pretén abordar hom no pot abstenre'ns de la reflexió que només organitzant les associacions als barris, als municipis i al país serà possible generar realment la força necessària per compartir les bones i pràctiques, desenvolupar les metodologies de treball adaptades a les seves especificitats i assolir el reconeixement, el finançament i els espais que cal garantir per exercir el Dret d'Associació.

El Consell d'Associacions de Barcelona és una organització capdavantera alhora de replantejar la reflexió sobre aquestes necessitats, però no pot abastar per si sol tota l'agenda que desplegarà en aquest Congrés i que haurà d'orientar les prioritats de l'associacionisme als propers anys. Caldrà que el CAB es vegi acompanyat d'altres iniciatives de coordinació associativa d'altres municipis, avui inexistents, i qui sap si d'un espai de coordinació associativa a nivell de país.

Sigui com sigui l'oportunitat és a l'abast de les associacions i la responsabilitat també.

CONCLUSIÓ

Les associacions poden fer una aportació determinant per a la qualitat democràtica del país, si més no les que aposten per una espai públic plural i una implicació de la ciutadania en les seves estructures que vetlli per la qualitat democràtica del seu funcionament.

Essent així aquestes associacions les que realment són la garantia de l'exercici del dret d'associació, que és un dret fonamental, cal un compromís més ferm i més adaptat a la realitat de l'associacionisme del país per part de les institucions públiques per a recolzar la seva aposta per la qualitat democràtica, donant suports concrets a les seves necessitats estructurals d'organització democràtica de les persones.

Aquests suports s'han de traduir en un major i millor **reconeixement** a la seva aportació social, **finançament** de l'estructura democràtica de les entitats i **espais** per a l'exercici del dret d'associació en condicions de qualitat i per al desplegament de les activitats.

Per contra les associacions han de concretar el seu compromís de forma permanent amb una aposta decidida per al creixement de la seva base associativa i per la millora de la qualitat de l'exercici del dret d'associació democràtica de la ciutadania en el si de les seves estructures organitzatives.

EL 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

Aquesta ponència ha situat un argumentari de partida del Congrés que cal desplegar en Ponències Temàtiques que desplegaran diversos extrems del que s'ha enunciat superficialment en aquest document.

Els tres eixos de debat que es proposen per a aquest Congrés – reconeixement, finançament i espais – seran abordats des de dues perspectives: què poden fer les associacions per millorar les seves capacitats per afrontar els reptes que tenen davant el seu futur i quins suports demanen a les institucions públiques per afrontar-los en millors condicions i aconseguir reeixir-ne el conjunt del sector associatiu.

Cal dir que aquesta Ponència Marc és, a hores d'ara un esborrany, una proposta a les associacions de la ciutat per a orientar i situar el debat del Congrés, que encara li falta un extens recorregut per totes les federacions territorials de la ciutat i l'aportació de les federacions sectorials.

D'aquesta manera, la Ponència Marc fa una proposta de Ponències Temàtiques que serà amplificada matisada o corregida pel procés que des d'avui fins a la Festa de la Mercè s'obre des dels treballs preliminars del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona.

D'aquesta manera, la proposta de ponències temàtiques per al Congrés és la següent:

EL RECONeixEMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU

Ponència 1: **La ciutadania i les associacions:**

Reflexió sobre les motivacions de la ciutadania per a associar-se.

Criteris de qualitat en la relació de les associacions amb les persones.

Bones Pràctiques:

- Formes de gestió diferenciada dels diferents col·lectius ciutadans vinculats a les associacions (socis, voluntaris, donants, usuaris, professionals).
- Estratègies de captació i fidelització de socis i sòcies.

Ponència 2: **El Reconeixement del propi sector**

Reflexió entorn els sistemes d'auto regulació de les associacions.

El Codi Ètic de les Associacions de Barcelona: actualització i extensió

L'associacionisme dins el tercer sector: el valor diferencial que aporten a aquesta aliança les associacions.

Bones Pràctiques:

- Oficines tècniques de Codis Ètics. Estratègies de gestió dels sistemes d'auto regulació que tenen en compte les capacitats diferenciades de la diversitat d'entitats que formen en sector.
- L'auto reconeixement entre associacions: la responsabilitat de les associacions en el reconeixement de les altres associacions.

Ponència 3: **Les associacions relacionals**

Una reflexió sobre el federalisme al sector associatiu: formes i models organitzatius, amenaces i oportunitats del segon grau o més.

Més enllà del federalisme la promoció del treball conjunt entre entitats i/o federacions.

Bones Pràctiques:

- Eines de treball en xarxa.

Ponència 4: **El reconeixement per part de les institucions públiques i privades**

El paper de l'associacionisme en la millora de la qualitat democràtica.

Espais d'interlocució entre associacionisme i administracions.

L'associacionisme i les entitats privades més enllà del finançament.

Bones Pràctiques:

- Consells d'administració d'empreses públiques.
- Experiències de relació entre el sector lucratiu i el no lucratiu.

EL FINANÇAMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU

Ponència 5: **Polítiques públiques de finançament de l'estructura democràtica de les associacions.**

Una proposta de prioritats d'inversió per a les administracions públiques: a quina mena d'entitats recolzar en què recolzar-les.

Bones pràctiques:

- La banca ètica, una alternativa generada des del propi sector.

Ponència 6: **El suport a l'associacionisme des del desenvolupament de serveis.**

Una reflexió sobre com a través de posar serveis a l'abast de les entitats es pot abastar un univers molt més ample que a través del finançament directe.

Bones pràctiques:

- Serveis promoguts des de les administracions,
- Serveis promoguts des de les federacions

ELS ESPAIS I EQUIPAMENTS DEL SECTOR ASSOCIATIU

Ponència 7: **Els espais de les associacions i per a les associacions.**

Una reflexió sobre les necessitats d'espais per a les associacions: la manca de locals, la problemàtica de la gestió del patrimoni propi, les dificultats d'accés a espais per a les activitats.

La patrimonialització de les associacions una estratègia de garantia de futur.

La cessió d'espais municipals: una solució alternativa des de la transparència.

La participació de les associacions en la gestió d'equipaments públics: una estratègia que beneficia a totes les parts.

Bones pràctiques:

- Estratègies de patrimonialització.
- Acords entre el sector privat lucratiu i les associacions.
- Formes de gestió participada d'equipaments públics: gestió cívica, cogestió, cessió de gestió...

Ponència 8: **L'ús de l'Espai Públic**

Una reflexió sobre les normatives d'ús dels espais públics (equipaments i via pública) per part de les associacions.

Disparitat de taxes i preus en el territori i divergència de criteris entre sectors d'activitat.

Bones pràctiques:

- Grup de treball del CAB sobre l'accés a la via pública per part de les associacions.

EIX 1:
RECONeixEMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU

LA CIUTADANIA I LES ASSOCIACIONS

XAVIER TORT
ESPAI PÚBLIC

Ara fa uns mesos el Consell de les Associacions de Barcelona ens va encarregar l'elaboració d'un estudi sobre "per què" les persones decideixen associar-se o no, i d'una manera més amplia, analitzar quines eren les mesures de promoció de l'associacionisme que es duïen a terme des del sector.

Per a l'elaboració d'aquest estudi es va fer una recerca documental del que consideràvem que podien ser fonts d'interès: Les mateixes associacions (i/o les seves federacions), l'Administració pública, l'àmbit universitari i les organitzacions relacionades amb el sector no lucratiu (determinades fundacions amb àmplia trajectòria en la seva relació i suport a les associacions).

La primera sorpresa va ser que després de consultar més de 100 informes diferents, amb prou feines vam trobar cinc referències a les motivacions i/o als processos o mecanismes per promoure que les persones s'associïn, mentre que eren moltes les referències relacionades amb el "voluntariat". Fins i tot vam trobar diversos manuals en els quals es detallava, pas a pas, com captar, formar, motivar i fidelitzar el voluntariat.

QUIN TIPUS D'ASSOCIAT BUSQUEM?

En qualsevol dinàmica de treball amb les associacions, tant a Barcelona com a la resta de Catalunya, és força habitual que una de les queixes més habituals sigui la manca de persones associades. Però... a què ens referim quan parlem d'associats?

A priori, podríem pensar que ens referim a persones que comparteixen la missió i els objectius de l'associació, i que el fet d'associar-s'hi consisteix a prendre part en els espais de debat, reflexió i de presa de decisió. I que la implicació en el desenvolupament de determinades tasques o serveis és fruit d'un compromís previ, de caire més "polític" o "ideològic".

A la pràctica però, observem que quasi la totalitat de crides a la participació fan referència directa a la dotació de mitjans (ja siguin humans o econòmics) per desenvolupar determinades tasques o serveis. Les crides i la gestió del voluntariat, en serien el cas més paradigmàtic.

PER PRIMER COP EN 30 ANYS, SEMBLA QUE LA GENT TÉ MENYS INTERÈS A ASSOCIAR-SE

Un altre dels elements que ens ha sorprès a l'hora de fer aquesta recerca sobre "el fet d'associar-se" és que pràcticament no hi ha dades disponibles sobre el grau d'associacionisme de la societat catalana, i encara menys de la barcelonina. I les poques fonts disponibles al llarg del temps són difícils de comparar, ja que han utilitzat definicions tècniques i mostres de treball molt diferents. No obstant això, i malgrat la diferència metodològica, sembla que des de principi dels vuitanta fins a l'any 2000 el nombre de persones associades (entès d'una manera àmplia i sense establir gaires requisits més que la declaració "estar associat") ha anat augmentant.

Aquesta tendència creixent s'atura, i de fet disminueix durant la primera dècada del segle XXI, amb un comportament similar al de la coneguda "desafecció política", i possiblement a causa d'un augment dels valors més individualistes, als quals s'hauria de sumar un canvi en les formes i hàbits personals (tot i que no correspon ara entrar-hi, les reflexions entorn a una "societat líquida" que ens aporta la sociologia ens podrien donar una base per al debat).

LA SALUT DEL TEIXIT ASSOCIATIU

La crisi de la participació ha posat en evidència alguns “*dèficits endèmics*” del teixit associatiu, que si bé són presents des de la instauració de la democràcia fins a finals dels noranta, no s’han fet evidents fins aquesta dècada. I és que el teixit associatiu de casa nostra és majoritàriament molt jove, i tot just fa uns anys que hem arribat a la majoria d’edat.

Aquesta constatació, la que el nostre teixit associatiu és en termes generals jove i inexpert, xoca amb una imatge “*romàntica*” i fins i tot idíl·lica que entre tots hem construït del nostre sector associatiu, que habitualment considerem que és centenari, i que Catalunya és capdavantera i pionera a l’Estat espanyol en aquest camp.

Respecte a la primera, cal dir que és cert que Catalunya compta amb una llarga tradició associativa, i que en termes absoluts hi ha un nombre destacable d’entitats amb una llarga trajectòria, però la realitat és que proporcionalment aquestes associacions són una reduïda minoria, i que el gruix de les entitats han nascut a partir de 1980.

Quant a ser capdavanter pel que fa a la pràctica de l’associacionisme a l’Estat espanyol molt possiblement sigui certa, però no ens explica tant la salut del nostre teixit associatiu, com l’extrema debilitat de les associacions a la resta de l’Estat.

Podem afirmar que en termes generals l’associacionisme a Catalunya, i també a Barcelona, és ampli i divers i que està present en pràcticament tots els àmbits de la societat, però que la seva trajectòria vital és força curta, i que disposem de poques referències que ens orientin sobre com hauria de ser aquest teixit i quin hauria de ser el seu paper a la nostra societat.

Pel que fa als “*mals endèmics*” als quals fèiem referència al principi d’aquest paràgraf, podríem dir que és un teixit associatiu que se sustenta principalment d’organitzacions extremadament petites i aïllades (o dit en altres paraules és extremadament atomitzat), i que la seva principal raó de ser és habitualment dur a terme activitats i/o serveis, en moltes ocasions motivats per les polítiques públiques de suport a les activitats que fan les administracions.

UNA MICA D’HISTÒRIA

Corrien els primers anys de la dècada dels vuitanta, quan es va produir una eclosió del teixit associatiu, que per primera vegada en molts decennis tenia reconeixement legal, a partir del reconeixement del dret d’associar-se reconegut a la Constitució.

Així, un dels indicadors de “*salut democràtica*” de qualsevol territori era el nombre d’entitats que hi havia, sense entrar a valorar la capacitat real d’aquestes associacions per aglutinar un nombre suficient de persones que els donessin sentit i que en garantissin la seva viabilitat. En conseqüència, el sector públic (i en especial els ajuntaments) van facilitar i fins i tot promoure que qualsevol iniciativa es convertís en associació.

El segon pas, a cavall entre els vuitanta i els noranta, fou valorar la capacitat del teixit associatiu en relació al nombre d’activitats o serveis que aquesta associació podia crear, a vegades sota el discurs de la “*complementació dels serveis públics*”, i d’altres sota les més diverses formes d’externalització de serveis públics. No cal dir que el principal objectiu d’aquestes polítiques ha estat el d’aconseguir abaratir els costos dels serveis que l’Administració volia oferir, ja fossin de la seva competència o perquè es considerava que eren d’interès en algun àmbit específic.

Pel que fa al paper del mateix sector, en aquests trenta anys hem vist proliferar més i més associacions en un mateix àmbit d’actuació, en moltes ocasions fruit d’escissions que tenien la seva raó de ser en la manca d’una cultura democràtica de treball, i en el fet que els personalismes i els protagonismes han estat el pa nostre de cada dia. En aquest sentit, també en el sector associatiu es reflecteix la manca d’una tradició i cultura democràtica que és present en el conjunt de la nostra societat (que també s’evidencia en altres sectors, com el sindical o el dels partits polítics, per citar-ne només dos exemples). I com a conseqüència d’aquesta manca de cultura democràtica, trobem importants dificultats perquè les associacions posin el valor en la reflexió i debat entre els seus associats, més que en la tasca que fan dia a dia.

En resum, podríem dir que al llarg d’aquest camí dos dels principals valors del sector associatiu han quedat relegats a un segon terme, tot i que formalment continuen presents: La capacitat de les associacions per generar una base social àmplia, amb discurs i articulada, i la capacitat d’aquestes per promoure una forma de participació que es basi en les idees i en els plantejaments.

LES ASSOCIACIONS AVUI

En els darrers anys són diversos els àmbits de reflexió vinculats al sector associatiu que estan mirant de trobar un nou horitzó respecte al paper i als objectius que han de tenir les associacions, com es fa palès amb la convocatòria del Segon Congrés de les Associacions de Barcelona. Per a la majoria de les associacions que hi participen sembla clar que hem finalitzat un cicle (el del creixement del sector), i que iniciem una nova etapa en la qual cal posar l’accent en la qualitat més que en la quantitat.

En aquest sentit, la reflexió sobre l’excessiva atomització del sector associatiu sembla que pren cos, i iniciatives com la de vertebrar les associacions existents de ben segur que marquen un camí de futur, tot i que segur que no és l’únic.

En aquest marc, una reflexió que hem d’assumir tots hauria de ser la de la sostenibilitat del sector, que avui viu principalment dels suports que rep de l’Administració pública, habitualment vinculats a la prestació de determinats serveis o la realització d’activitats. No és tracta de deixar de col·laborar amb l’Administració, però en termes generals, **té sentit una associació que no és capaç de mantenir el seu funcionament ordinari mínim a partir dels seus recursos i mitjans?**

L’enfortiment de les associacions existents entenem que hauria de permetre assolir aquest nivell bàsic de sostenibilitat, gràcies al qual també hauria de ser possible dedicar més temps i esforços a la captació, dinamització, organització i fidelització d’associats, entenent que el principal paper dels associats ha de ser el de participar en els espais de reflexió, diàleg i debat, dels quals se’n derivi el consegüent pla d’actuació.

I és que organitzativament, el que distingeix les associacions d’altres “*fórmules jurídiques*” que conformen el tercer sector és que la seva raó de ser és la de facilitar i garantir la participació de totes les persones que en formen part per defensar i assolir uns determinats objectius generals que tenen com a beneficiaris no solament els “*socis*” sinó també la societat en general. Altres fórmules, com les fundacions ofereixen més facilitats si del que es tracta és de prestar serveis, i les cooperatives poden ser una opció interessant i legítima de cooperació tant a l’hora de generar espais de treball més horitzontals com per proveir-nos col·lectivament de serveis.

LA BASE SOCIAL: QUANTITAT I QUALITAT

Si ens haguéssim d'imaginar com hauria de ser *"l'associació del futur"*, de ben segur que hauria de comptar amb una àmplia i sòlida base social que li doni sentit i força, i en el qual la participació en els espais de reflexió i debat en sigui l'element central.

Moltes coses ens calen per assolir aquest imaginari:

En primer lloc, la necessitat d'establir estratègies de treball que tractin d'una manera seriosa, àmplia i profunda quin ha de ser el paper de la persona associada, i en conseqüència de quina manera hem de modificar la nostra manera de treballar.

Per això hem de conèixer quin és el procés natural per aconseguir que una persona s'impliqui activament en la defensa d'un determinat objectiu, però també haurem de tenir present si la nostra manera de treballar permet realment a les persones associades estar informades de tot el que passa i es fa a la nostra organització, si disposa dels canals i dels mecanismes per traslladar les seves opinions i propostes, i si en general tenim un sistema organitzatiu que garanteix i promou la participació ciutadana. En aquest sentit, els ajuts que ha atorgat la Direcció General de Participació Ciutadana per a l'elaboració de *"plans de participació"* dins les associacions ens indica un possible camí a seguir, tot i que no l'únic.

VOLER, SABER, PODER

En general, qualsevol iniciativa que pretengui enfortir la base social del teixit associatiu ha de tenir present els tres grans passos que els diferents estudis sobre aquest aspecte ens indiquen que cal assolir. Aquests passos són:

VOLER participar (o les motivacions): que es vulgui participar, sentir com a propis els objectius col·lectius, sentir-se part del grup, destinar una part del temps a una associació, etc.

SABER participar (o la formació necessària per fer-ho: tenir la capacitat per expressar les opinions, per dur a terme les tasques, saber treballar en grup, tenir un enfocament constructiu, etc.

PODER participar o l'organització necessària per fer-ho: Tenir a l'abast els mitjans per participar, que existeixin canals de comunicació suficients, que la presa de decisions sigui democràtica, un reconeixement dels participants com a persones vàlides, etc.

En aquest camp, els manuals de gestió del voluntariat, dels quals cal dir que en termes generals tenen una molt bona qualitat i desenvolupen d'una manera molt detallada les necessitat a l'hora de gestionar les persones que participen a les associacions poden ser un referent interessant, si bé caldria reformular-los de dalt a baix per tal de posar l'accent en la participació a partir de les idees, en lloc de fer-ho a partir del treball.

LA DIVERSITAT DE MANERES DE PARTICIPAR

La nostra societat avui té poca similitud amb la de fa trenta o cinquanta anys, i és que possiblement no estem en una època de canvis, sinó que la transformació va més enllà, i estem immersos en un canvi d'època, en el qual tot passa molt més ràpid, i en el qual tots tenim a l'abast fórmules molt diverses per assolir un mateix objectiu. En conseqüència, les formes per promoure la participació a les nostres organitzacions caldrà que s'adaptin a aquesta nova realitat oferint més nombres de vies per implicar-s'hi, superant la fins ara tradicional concepció d'associat. Una diversitat que ha de mantenir, no obstant això, l'objectiu compartit de generar espais de diàleg i reflexió, a partir del qual s'estructuri la resta de funcionament de l'organització. En resum, el d'assumir com a propi el repte d'esdevenir realment una *"escola de funcionament democràtic"*.

Finalment, tot i que soni romàntic, possiblement la gran aportació que podem fer les associacions a la societat és la de imaginar-nos noves realitats. I és que de la qualitat dels nostres somnis en depèn la qualitat de vida dels nostres néts.

JOHN CASEY,
PRESENTACIÓ PONÈNCIA MARC

FERNANDO VALLESPÍN
PONENT DE L'ACTE INAUGURAL

MARTÍ OLIVELLA, MURIEL CASALS I
DANI CORTIJO, PONENTS DE LA TAULA
RODONA - CLOENDA

EIX 1:
RECONeixEMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU

EL CODI ÈTIC DE LES ASSOCIACIONS DE BARCELONA

Revisió i adaptació a les noves realitats

PEP MARTÍ

COMISSIÓ REGULADORA DEL CODI ÈTIC DE LES ASSOCIACIONS

PRESENTACIÓ

L'any 2001, en el marc del Primer Congrés d'Associacions de Barcelona, es va aprovar el contingut del Codi ètic de les associacions i també la creació d'una comissió que controlés l'aplicació d'aquest codi. Aquestes aprovacions varen atorgar legitimitat a un procés de consens que s'havia iniciat un any i mig abans i en el qual varen participar 800 associacions i diferents experts.

Al cap de 10 anys, les associacions de Barcelona, celebren el seu segon congrés, una de les funcions del qual consisteix a debatre l'adequació de les recomanacions, les propostes i les conclusions del Primer Congrés, a les noves realitats socials.

El Codi ètic sorgit de les propostes de fa deu anys, també ha de ser objecte de debat i revisió per part de les associacions i aquest document esdevé un primer esborrany per acabar definint i consensuant aquells aspectes que cal revisar i incloure en el que haurà de ser un codi ètic de referència per a les associacions de Barcelona, durant els propers anys, tant per a les que ja s'hi han adherit, com per a les de nova incorporació.

Això significa que **aquesta ponència** no té com a finalitat disposar d'un document més o menys reeixit, per sotmetre'l a votació, sinó que la **funció principal consisteix a reelaborar i millorar un document ja existent**. En aquest sentit, i per no repetir els continguts d'aquells aspectes que es consideren adequats a la situació actual, s'assenyalen les referències on es poden consultar tant el Codi ètic del 2001 com els aspectes derivats del control que s'hi va fer.

A més, **s'han produït en aquest temps canvis substancials en el marc legal** (Catalunya disposa d'una nova Llei d'associacions d'ençà l'agost de 2008) que implica la revisió d'alguns dels aspectes que recull el Codi ètic vigent.

EL PUNT DE PARTIDA. LA NECESSITAT D'AUTOREGULACIÓ

El Codi ètic de 2001 indica a la seva introducció que l'article 22 de la Constitució reconeix el dret d'associació en només sis paraules: "*Es reconeix el dret d'associació*". Aquesta declaració no pot ser vulnerada ni menystinguda per cap persona ni per cap institució.

Ara bé, "*s'ha de tenir en compte que, tot respectant el dret de qualsevol grup de persones a fundar associacions, no totes les associacions responen als mateixos principis de funcionament i que no totes les finalitats mereixen la mateixa consideració per a la ciutadania i per als poders públics*".

"*És per això que s'imposa la necessitat que el mateix sector delimiti el gra de la palla, que dirimeixi quines són aquelles associacions que compleixen uns mínims per poder gaudir d'un determinat segell de qualitat*".

PER A QUI

I això implica que es tracta d'una normativa d'acceptació voluntària, però exclusivament de les associacions. Altres tipus de fórmules jurídiques, disposen de marcs legals diferents i només poden assumir alguns dels continguts del Codi ètic d'una manera conjuntural i en funció de la voluntat dels responsables que exerceixen en aquell moment.

ELS CONTINGUTS

El Codi ètic actual, consta d'11 apartats enunciatius i 27 articles reguladors.

Dels 27 articles que recull el Codi ètic en proposo l'assumpció perquè responen, al meu entendre, als reptes que tenen les associacions de Barcelona actualment, amb les excepcions que a continuació s'exposen:

El segon enunciat fa referència a **l'absència total d'ànim de lucre** i indica en l'article 3r: "*Les associacions adherides apleguen l'esforç de les persones que, d'una manera voluntària i altruista i en la mesura de les seves possibilitats, volen participar en la consecució de les finalitats associatives i, per tant, proscriuen qualsevol ànim d'obtenir beneficis econòmics de la seva intervenció.*"

Tenint en compte que el nou marc¹ legal indica que els membres dels òrgans de govern d'una associació poden ser-ne alhora treballadors, sempre que no suposin la meitat dels càrrecs, **ens trobem en una contradicció que cal debatre i es plantejgen diferents hipòtesis**:

* **Eliminar aquest article del Codi ètic** i passar -si escau-, la qüestió de la remuneració dels càrrecs a l'apartat de bones pràctiques.

* **Mantenir-lo** tenint en compte la consideració que el Codi ètic va més enllà de l'observació del marc legal vigent i per tant considerar que els membres dels òrgans de govern no han de percebre remuneració.

* **Modificar l'articulat**, amb la incorporació de la possibilitat de remuneració per a alguns càrrecs de l'òrgan de govern, tot sotmeten a debat els càrrecs que poden ser "*polítics i tècnics alhora*"; la proposta aniria en el sentit que no fossin els càrrecs principals de l'associació (presidència, secretaria i tresoreria) els que compaginessin els càrrecs polítics i remunerats.

APUNTS SOBRE EL FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ INTERNA

Aquest darrer punt comporta a més una possible disfunció d'un altre apartat que sempre ha estat i continua essent un dels aspectes i dels reptes més debatuts de l'associacionisme: el foment de la participació interna. En aquest sentit, cal plantejar-se si els membres de l'òrgan de govern que han de ser els que han de vetllar per l'existència de relleus i pels procediments democràtics, si hi posaran tot l'èmfasi que cal, si les renovacions impliquen el seu lloc de treball.

Una proposta per complementar el redactat actual en aquest aspecte és que *"les associacions promouran sistemes interns de control de l'acció dels òrgans de govern. Les persones que formin part d'aquests sistemes interns de control, hauran de ser elegides per l'assemblea general i podran accedir en tot moment, a la documentació i podran demanar informació sobre l'actuació de l'òrgan de govern"*.

UNA PROPOSTA DE CONTINGUTS QUE CAL INCORPORAR-HI

S'exposen a continuació algunes reflexions sobre els elements que cal tenir en compte:

L'ADAPTACIÓ DE LES ASSOCIACIONS ALS NOUS MARCS ESTABLERTS

La nova llei indica que les associacions que no s'havien adaptat a la Llei d'associacions catalana, quan la va aprovar el Parlament l'any 1997, disposen de tres anys per adaptar-se al nou marc legal plantejat al Llibre tercer del Codi civil català. Tot i que per a "l'adhesió en aquest codi, no s'exigeix el requisit d'estar inscrits a cap registre públic d'associacions" les associacions que estiguin registrades han d'assumir les normes legals establertes i per tant han d'adaptar els seus estatuts al nou marc legal.

L'AUTONOMIA FUNCIONAL D'ORGANITZACIONS TERCERES

La base decisòria d'una associació correspon a les persones que, d'una manera lliure i voluntària han decidit formar-ne part. **Són, doncs, aquestes associacions, a qui correspon prendre les decisions sobre les activitats que s'han desenvolupar i definir la missió** de l'associació, les acti-

vitats de la qual s'han de correspondre a la missió establerta. Encara que una associació estigui vinculada o relacionada amb d'altres organitzacions, **la seva autonomia funcional ha de prevaldre sempre.**

L'ÈTICA EN LES FONTS DE FINANÇAMENT

L'ètica d'una organització no es basa exclusivament en els aspectes de caràcter endogen (recordem que parlem de codi ètic d'organització no d'intervenció) però hi ha qüestions que cal que s'ajustin a l'ètica de l'entitat. I d'acord amb aquest principi: el finançament. **No s'admetrà finançament d'empreses que vulnerin els drets humans**, treball infantil, etc.

ESTABLIMENT DE CODIS D'INTERVENCIÓ D'ACORD AMB LES ORGANITZACIONS DEL SECTOR TEMÀTIC

El Codi ètic assenyala els compromisos organitzatius de l'associació però **tan important és l'organització interna com les maneres d'intervenció en la societat.** Aquest codi es complementa amb les pràctiques d'intervenció que des de les organitzacions que intervenen en els territoris han anat definint per a cadascun dels àmbits temàtics d'intervenció.

REPRESENTATIVITAT DAVANT TERCERS

La representativitat de l'associació davant tercers correspon a les persones que han estat elegides per poder-la exercir. Malgrat que els ritmes siguin diferents, **correspon a l'òrgan de govern la representativitat davant tercers** sobretot si en l'acte s'han de prendre decisions o assumir compromisos.

El personal tècnic no pot representar l'associació més enllà de casos puntuals i per expressa decisió de l'òrgan polític. **Per exercir-ne la representació cal haver estat escollit** i no solament designat.

BASE SOCIAL MÍNIMA

Una tendència que s'ha donat en les darreres dècades a l'associacionisme és **l'excessiva atomització.** En aquest sentit, es proposa que aquelles associacions que intervenen en àmbits temàtics i/o sector de població generals o d'àmplia acceptació, disposin d'un mínim de base social per enfortir la vida associativa. Quedarien fora d'aquest requeriment, aquelles associacions que afronten problemàtiques poc comunes.

ANTIGUITAT MÍNIMA DE FUNCIONAMENT

Una associació es consolida a partir del seu funcionament i, tot i que, la voluntat sigui manifesta des del moment de la seva creació, **es proposa que per assumir el codi ètic una associació funcioni des de fa temps** (un o dos anys) per tal d'aconseguir l'engranatge suficient i que l'adhesió correspongui a una base social més àmplia del que els mínims jurídics determinen. En aquest sentit, **es pot sol·licitar l'adhesió en qualsevol moment però serà efectiva a partir del temps de funcionament establert.**

LA COMISSIÓ REGULADORA I DE CONTROL

INTERVENCIÓ

Pel que fa a **la Comissió Reguladora del Codi ètic**, **es planteja enfortir les seves facultats** de manera que pugui intervenir en aquelles associacions que manifestament no compleixen el contingut del Codi ètic. Per això **es proposa establir indicadors que permetin detectar disfuncions** en l'aplicació del Codi ètic.

LEGITIMITAT

Per tal que la Comissió enforteixi la seva legitimitat es proposen **tres possibilitats per sotmetre** (com tota la resta de la ponència) **a consideració durant el Congrés:**

- Si s'esdevé la celebració d'un congrés d'una manera periòdica, **que sigui en el marc d'aquest congrés on s'elegeixin les persones que han de formar part de la Comissió d'Adhesió i Control.**
- El **mateix procediment per a l'elecció** del Plenari del Consell d'Associacions de Barcelona **pot servir per elegir els membres de la Comissió**, sempre a proposta de les mateixes associacions.
- Les **associacions ja adherides** al Codi ètic poden ser les que **elegeixin els membres de la Comissió.**

DISPOSICIONS ADDITIONALS

COMPATIBILITAT AMB D'ALTRES CODIS ÈTICS I/O DE CONDUCTA

Se cercaran punts de confluència amb aquells codis ètics existents al sector associatiu **per tal d'assimilar-ne els continguts i considerar l'adhesió a aquests codis** com l'adhesió al Codi ètic de les associacions de Barcelona

EIX 1:
RECONeixEMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU

LES ASSOCIACIONS RELACIONALS

XABIER BALLESTEROS
JORDI PUIG
XARX@NTONI

XARX@NTONI
XARXA COMUNITRIA DE SANT ANTONI

1. TRES COMENTARIS, PER COMENÇAR

El primer. Si una ponència és una comunicació o proposta que es sotmet a l'examen i resolució d'una assemblea, d'un congrés, etc, voldríem dir que no és exactament aquesta la intenció del text que us presentem. L'únic sentit d'aquesta *ponència* és intentar servir d'excusa per debatre-hi, però, sobre tot, perquè passem al terreny dels fets i plasmem en accions concretes la inexcusable necessitat que tenim les associacions de treballar plegades.

Hi ha molt d'escrit, i molt bo, sobre el treball de cooperació, sobre el treball en xarxa... Hi ha experiències molt valuoses, de molt petites, de més grans... i unes línies breus no poden recollir-ho bé. Però, el fet és que si volem continuar aportant a la societat allò pel que ens hem constituït, el repte continua sent sortir-nos d'una mirrada moltes vegades petita... i crear espais reals i efectius, satisfactoris i gratificants, de cooperació entre les associacions de Barcelona.

El segon comentari és per assenyalar que *associacions relacionals* "hauria" de ser una redundància ontològica. Si les associacions les formem persones que ens agrupem mogudes per unes inquietuds compartides, perquè volem tirar endavant col·lectivament iniciatives que ens engresquen i donar resposta a situacions que socialment ens preocupen, sembla una contradicció que en el nostre mètode no estigui *suficientment* incorporat el treball compartit amb altres entitats.

Però el ben cert és que no és tan habitual, que les entitats no ens coneixem gaire entre nosaltres i que intentem moltes vegades sobreviure pel nostre propi compte, potser abstrètes i acomplexades per les dificultats que ens trobem, sense adonar-nos que són compartides per la majoria, i que està en la nostra pròpia essència (i és la nostra fortalesa) el treballar juntament amb altres.

El tema és, que si fins ara cooperar, coordinar-nos, enxarxar-nos, etc. era senyal de bona pràctica, de ser una entitat estupenda (es pot dir *guai* en una ponència?), en els temps que corren, esforçar-nos a treballar plegats comença a ser requisit ineludible per sobreviure, és a dir, per poder continuar fent allò que desitgem aportar als nostres veïns i veïnes, a la nostra ciutat, als nostres barris, etc.

I l'últim: no n'hi ha prou amb federar-nos. Voldríem fer esment en dos dels trets del sector associatiu actual que recull la ponència marc del congrés: una de les característiques del nostre teixit és el micro associacionisme, quelcom que aporta alguns elements molt valuosos, però també uns riscos i unes febleses gens menyspreables. Doncs malauradament, sembla que si "*el segon grau havia de suposar l'instrument que compensés les pegues de l'atomització de l'associacionisme*", en realitat en aquest segon grau ens trobem amb la mateixa tendència a l'atomització.

Per això és important no confondre la coordinació, amb assistir a algunes reunions o amb estar apuntats a alguna plataforma, coordinadora o federació. Això és necessari perquè ens permet enfortir el sector, però no és suficient. Hem d'incorporar, en el si de la nostra entitat, la lògica de descobrir que compartim amb d'altres, objectius, visions, valors, etc. i que per ser eficaces també hem de compartir en el nostre dia a dia, accions, projectes, espais, recursos, etc.

2. LA COORDINACIÓ ASSOCIATIVA A BARCELONA

Aquest mateix any, el CAB, el Consell d'Associacions de Barcelona ha promogut una recerca, una primera aproximació diagnòstica sobre les associacions de segon grau de Barcelona, i creiem que val la pena recollir-ne algunes pinzellades.

Cal dir, però, que no tot el treball de coordinació associativa passa o es fa a través de federacions o coordinadores jurídicament constituïdes. A la nostra ciutat també hi ha un bon nombre de coordinadores interassociatives, de plataformes, de xarxes, que aglutinen entitats i persones sense tenir una formalització jurídica, unes iniciatives que incorporen metodologies de treball interessants.

Algunes dades sobre les associacions de segon grau de la ciutat:

- A Barcelona hi ha **190 entitats de segon nivell** o més (ASN) (sectorials o territorials).
- Estan formades per una mitjana de **55 entitats** en el cas de les **sectorials** i de **61 les territorials**.
- Un **75% són sectorials** (culturals, joves, etc.) i un **25% són territorials generalistes**.
- El **78%** formen part d'entitats de **tercer nivell**.

PER QUÈ ENS SERVEIXEN LES ASN DE LA CIUTAT, QUINS ROLS DESENVOLUPEN?

No totes les associacions de segon nivell desenvolupen tots els rols o ho fan amb la mateixa eficàcia, però, en termes generals, trobem que estan orientades vers:

- La coordinació i la mediació entre els seus membres.
- La validació, representació, i interlocució, i la projecció d'imatge i discurs.
- La generació de coneixement, prestació de serveis a les entitats membres, incloent el suport a les activitats, la consecució de recursos i la seva redistribució.
- La generació de coneixement i prestació de serveis a la ciutadania.

L'estudi referit ens aproxima a les característiques de les diferents entitats, i ens mostra un camp dinàmic on conviuen entitats de perfils canviants i diversos, però entrar-hi, ens apartaria del sentit d'aquesta reflexió.

El que sí ens sembla pertinent pel debat del congrés és aprofundir i analitzar com les associacions de segon nivell complementen i contribueixen a fer millors associacions (de primer nivell), o en quines circumstàncies podrien estar-les suplantant o competint amb elles. En definitiva, revisar junts quines ASN necessitem a Barcelona, com voldríem que fossin i per què ens serveixen o ens haurien de servir.

Un altre tema que seria interessant de debatre és com sabem incorporar o donar cabuda als nostres espais, a d'altres moviments i iniciatives socials que difícilment encaixen dins de les formes associatives tradicionals, i que fins i tot la seva essència transformadora es manifesta en el rebuig d'aquestes formes socials i jurídiques. Tampoc ens hauríem d'oblidar que algunes de les formes més creatives d'acció i transformació social (fins i tot de les pròpies xarxes i d'Internet) es produeixen dins de moviments que no responen a aquestes formalitzacions socials i que la seva formalització podria afeblir la seva capacitat transformadora. Aquests grups, tot i ser reticents respecte la necessitat de crear estructures associatives, comparteixen amb les ASN un clar desig i sentit d'articular accions i de posar en comú recursos. En aquest sentit l'aposta pel treball en xarxa, que abordarem a continuació, sembla un mètode vàlid per construir ponts i complicitats.

3. TREBALLANT EN XARXA

ÉS INEVITABLE PARLAR DE XARXES? SÓN UNA MODA MÉS QUE ACABARÀ PASSANT?

Cert que podrien ser-ho. Cert que moltes vegades es venen les xarxes com la solució a tots els problemes, com si no tinguessin dificultats o no requerissin esforços considerables. Però pels que creiem en el moviment associatiu, també és cert que les xarxes ens aporten noves possibilitats de transformar les relacions, d'ampliar límits i trencar fronteres, que requereixen i promouen la capacitat de conversar i produir consensos, que possibiliten que s'obrin noves converses i que enriqueixen als seus participants. Tot això, evidentment, quan estan constituïdes sobre determinades premisses, com ara veurem.

PERÒ, QUÈ ÉS UNA XARXA?

En primer lloc, és un model relacional. Xarxa és aquella estructura que prima l'horizontalitat per davant de la verticalitat, entesa com a model de jerarquia organitzativa. I com a conseqüència d'això, és un model que afavoreix la multidireccionalitat i la interrelació, ja que no es basa en un únic node, o punt de relació, que centralitzi tota la informació i les preses de decisions.

Com hem dit, aquest model organitzatiu, a banda de reforçar l'horizontalitat i la multidireccionalitat, en el nostre cas, permet també aprofundir en **tres eixos bàsics per al moviment associatiu**:

- **Comunicació:** L'estructura multidireccional d'una xarxa facilita que la informació circuli amb rapidesa i llibertat, especialment pel que fa a allò que implica una presa de decisions que afecta la naturalesa de la pròpia entitat, però també dels projectes i iniciatives propis de cada segment de la xarxa. La conseqüència d'això és dificultar la disgregació dels grups davant del projecte comú i posar a l'abast les eines per a dur a terme iniciatives transversals.

- **Flexibilitat:** Com hem vist, una estructura de xarxa permet una major interrelació entre tots els grups i persones que la componen. Alhora, aquesta interrelació incideix en gran mesura en la participació activa dels membres, ja que tenen sempre la informació necessària dels projectes en curs i de les vies per a emprendre nous projectes. Aquest empoderament del membre actiu fa que, a partir de la seva acció, no només dugui a terme un projecte, sinó que, alhora, modela tota l'estructura de la xarxa, generant nova informació i facilitant el moviment dels membres dins la xarxa en funció de la proximitat als nous projectes.

- **Autonomia:** Aquesta flexibilitat, finalment, és la principal assegurança d'una òptima autonomia de l'acció dins la xarxa: la naturalesa horitzontal de la presa de decisions i la corresponsabilitat dels grups dins la xarxa, fa que gaudeixin d'un amplíssim marge d'autonomia en la seva actuació, sols limitat al consens amb la resta de la xarxa, pel que fa a les grans línies d'intervenció, metodologia i objectius.

En segon lloc, hem d'entendre el concepte xarxa també com a procés, el fer xarxa.

La construcció de xarxes no és un fet immediat, no és una cosa que puguem fer d'avui per demà, més aviat és el resultat d'un procés de relació, d'una experiència que anem acumulant. F. de la Riva i A. Moreno ens proposen un **model de construcció de xarxes per etapes** que ens resulta molt pràctic per a entendre de què parlem:

1) **Identificació:** moment en el qual posem l'atenció a saber què hi ha, qui treballa en l'àmbit o territori on volem incidir, qui hi ha, què s'està fent, etc.

2) **Coneixement:** més enllà del que hi ha, volem saber quins objectius orienten als diferents grups i col·lectius, quins mètodes utilitzen i quins valors proposa cadascun.

3) **Reconeixement:** una vegada ens coneixem, identifiquem en els altres un aspecte o altre que ens és proper; reconeixem semblances, aspectes comuns; donem valor a la tasca de cadascun, sense que les diferències, que també n'hi ha, siguin un impediment per a l'aproximació mútua.

4) **Col·laboració:** iniciem una etapa d'aproximació, col·laborem en una acció o projecte, ens oferim mútuament i en aquesta col·laboració aprenem junts.

5) **Coordinació:** tot i que cadascú té la seva pròpia opinió, cada grup o entitat desenvolupa les seves propostes i els seus programes, tenint en compte el conjunt. Evitem encavalcar-nos, busquem espais de treball conjunt, intercanviem informació, etc. Ens comencem a sentir part d'un conjunt més ampli.

6) **Cooperació:** ja no només ens coordinem, sinó que comencem a plantejar projectes conjunts. Cooperant, perseguim de manera conjunta uns objectius comuns.

7) **Treball en xarxa:** comprenem finalment que el nostre treball individual no té massa sentit; creem una xarxa de relació, un mètode de treball conjunt, que fa que vegem a la resta de grups i entitats com una bona eina de treball.

Treballar en Xarxa, per tant, és una altra manera de treballar, dins les associacions i en les relacions entre elles, una altra forma d'organitzar-se, d'actuar, de compartir la informació, etc. És una transformació

profunda de la cultura associativa. Treballar en xarxa és una necessitat vital per als nostres col·lectius, una condició necessària per a arribar als nostres objectius (una associació aïllada, tancada sobre si mateixa està condemnada a enquistar-se; una associació oberta, connectada amb unes altres, bé “emballada” amb els col·lectius i entitats del seu entorn, creixerà i podrà avançar cap a les seves metes).

Perquè un bon treball en xarxa sigui possible, però, és necessari que es plantegi a partir de:

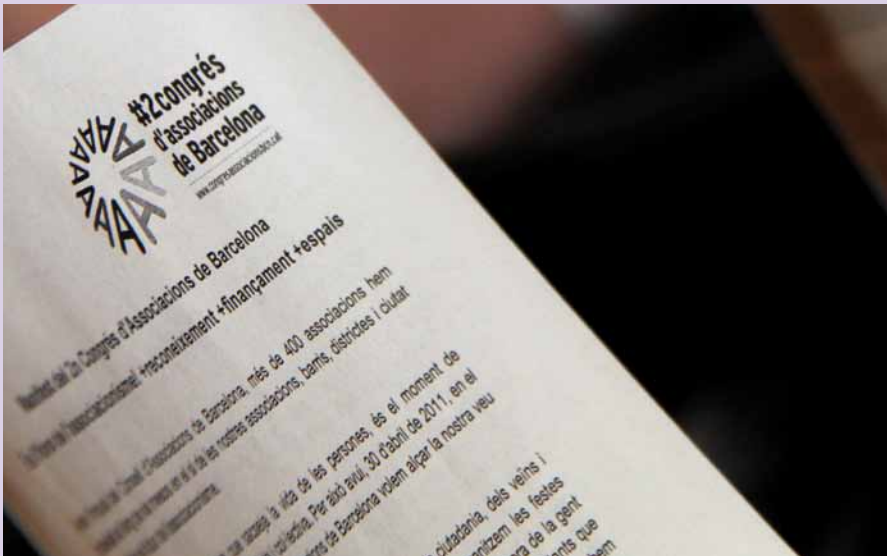
- **RECONeixEMENT de la diversitat:** La diversitat és un valor, una potencialitat, etc. que enriqueix i multiplica les capacitats particulars i comunes.
- **HORIZONTALITAT:** Relacions entre iguals, basades en la corresponsabilitat, amb tasques ben definides i repartides.
- **SINERGIA, treball en equip:** El treball es basa en la complementarietat, en la suma de capacitats, en el suport mutu, compartint esforços i recursos. Buscar les sinergies implica que les accions empreses connectin amb els interessos de la majoria, es posin en funcionament recursos de tots, beneficiïn a la majoria i resolguin diversos problemes i necessitats detectades alhora.
- **AUTONOMIA I INTERRELACIÓ:** Les responsabilitats i tasques cal que estiguin descentralitzades, l'autonomia i iniciativa de cada part ha de ser màxima, en contínua coordinació i interacció. Cada part és autònoma dins el treball en equip.
- **PERTINENÇA basada en la participació:** El que determina la pertinença a les xarxes és la participació activa, la implicació efectiva en les seves tasques.

- **OBJECTIUS COMUNS:** És necessari perseguir objectius comuns que incloguin els objectius de les parts.
- **COMPROMÍS:** Els qui formen les xarxes han d'assumir responsabilitats i riscos en solidaritat amb tot el projecte col·lectiu.
- **LIDERATGE COL·LECTIU:** Totes les parts han d'estirar del carro, han de tenir iniciativa, no han d'esperar a la iniciativa aliena: proposen, emprenen, animen, etc.
- **COMUNICACIÓ transparent i permanent:** La comunicació –com hem dit abans– és la base essencial del treball, tot passa per la comunicació. No hi ha d'haver zones ocultes que trenquin la confiança.
- **CONSTRUCCIÓ I GESTIÓ COL·LECTIVA del coneixement:** L'experiència adquirida i els coneixements s'han de compartir, la informació s'ha d'analitzar i gestionar col·lectivament i el saber individual s'ha de fer col·lectiu. Tots/es aprenem de tots/es.
- **ACCIÓ COMUNA:** Cal concretar i realitzar projectes conjunts per a aconseguir objectius comuns. És una acció compartida.
- **SENZILLESA I FLEXIBILITAT ORGANITZATIVA:** Cal desterrar la burocràcia i els procediments superflus. L'estructura, les normes, etc. s'han d'adequar amb agilitat a les necessitats de cada moment.
- **CREATIVITAT, INNOVACIÓ:** És necessari invertir esforços en imaginar noves solucions als problemes i dificultats, per tal de percebre el canvi com una oportunitat i no com un obstacle.

- **AVALUACIÓ-APRENENTATGE PERMANENT:** L'acció i l'organització col·lectiva són fonts principals d'aprenentatge comú. La revisió contínua és la garantia de la millora de la pràctica.
- **Bon clima de RELACIÓ INTERPERSONAL:** El treball en xarxa no funciona si no funcionen les empaties i les simpaties, el coneixement i la confiança mútua entre els qui participen.

Ja podeu veure, a hores d'ara, que el treball en xarxa tampoc no és un procés senzill (sobretot, quan ja hi ha dinàmiques anteriors que ens condicionen el marge de maniobra), ni tampoc no és una solució per tots els problemes del món associatiu. És senzillament una eina, si voleu una eina més, per a l'exercici de la ciutadania en el si de les associacions. Ara bé, no podem deixar de banda que, metodològicament, no només és una eina vers l'eficiència de les associacions, sinó que respon a la seva naturalesa democràtica i col·lectiva. No assumir el treball en xarxa és també una opció legítima, però que pot devaluar el missatge final de l'entitat davant dels seus membres, o fins i tot més enllà. En el món de la societat líquida, de les tecnologies de la informació i la comunicació, de la política 2.0, de la democratització del coneixement i, per què no dir-ho, de les noves pobreses emergides, precisament, de la societat xarxa, no es podria entendre que les associacions no reflexionessin sobre com respondre, en la seva pròpia estructura, als nous reptes als que s'enfronten, uns reptes que són, com bé hem dit abans, oportunitats.

■ PONÈNCIES
LES ASSOCIACIONS RELACIONALS

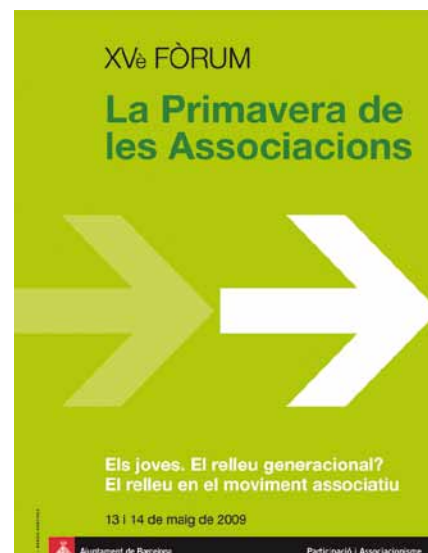

EIX 1:
RECONeixEMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU

ELS RELLEUS EN EL MOVIMENT ASSOCIATIU

PEP MARTÍ

RELATOR DEL XV FÒRUM D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

ASPECTES GENERALS DE L'ASSOCIACIONISME QUE INCIDEIXEN EN ELS RELLEUS

Possiblement, la gran conclusió del XV Fòrum "La Primavera de les Associacions" fou que **els relleus s'han de fomentar i garantir a partir de tot un procés** i no s'han de plantejar exclusivament com una acció a resoldre quan, per imperatiu estatutari, s'han de convocar eleccions per a configurar una nova junta directiva. Les diferents intervencions de les jornades així ho manifestaven i van assenyalar també un seguit de qüestions que es plantegen a continuació, i que incideixen directament en la possibilitat de disposar amb un mínim de garanties, dels relleus necessaris.

LA CONTRADICCIÓ DEL CONCEPTE: L'ASSOCIACIÓ COM A CONJUNT

El model de funcionament de l'associacionisme a casa nostra, en sentit ampli, incideix directament en la disponibilitat de relleus. Malgrat això, però, sovint es produeixen accions en la pràctica associativa contraposats a la teoria conceptual del fet associatiu.

Si convenim que una associació és un conjunt de persones que comparteixen uns objectius comuns, podem entendre que **totes aquestes persones són corresponsables del funcionament i manteniment de la mateixa**. A la pràctica però, podem diferenciar dos grans grups de persones en funció de la dedicació a l'entitat:

- Aquelles que exerceixen compromís amb la mateixa, amb l'aportació econòmica establerta i amb dedicació de treball voluntari.
- Aquelles que la sustenten econòmicament però que no hi fan dedicació en temps

Estem plantejant, doncs dues tipologies de persones associades: **actives** (exerceixen compromís amb el conjunt de l'associació) i **passives** (es limiten a gaudir de l'avantatge associatiu). Així, tots/es els/es socis/es poden gaudir dels serveis i/o participar en les activitats programades, però només els membres del primer grup exerceixen el seu compromís a partir de la gestió quotidiana de l'entitat en els seus múltiples aspectes.

Sovint, els membres de les juntes directives i altres socis/es amb un elevat grau d'implicació, dediquen totes les seves energies a la gestió de l'associació, i a la programació d'activitats i serveis... però això no garanteix que més enllà del període de mandat l'entitat continuï tant activa com ha estat. Aquesta concentració de "responsabilitat", a la vegada, dificulta que arribat el moment del relleu les persones que conformen la base social de l'associació hagin de fer un "salt" massa elevat per assumir responsabilitats en nom del conjunt i, en molts casos, preferixen continuar amb el seu "estatus" dins l'organització, delegant aquestes funcions en d'altres persones. Persones que, massa sovint, acostumen a ser les que ja ocupaven els càrrecs amb anterioritat.

LA IDENTIFICACIÓ AMB L'ASSOCIACIÓ

D'altra banda, una associació pot disposar de diferents projectes i de diferents seccions, sobretot si s'adreça a un públic divers. En aquest sentit, **esdevé importat que la identificació de la persona associa-**

da sigui amb l'organització i no només amb la secció a la que desenvolupa les seves activitats. Cal, per tant, que tothom assumeixi l'ADN de l'entitat, tant professionals alliberats/des, voluntaris/es, socis/es i membres de la junta.

LA PARTICIPACIÓ INTERNA

Com és sabut, un dels reptes que tenen les associacions consisteix en fomentar la participació interna de les persones associades en els afers quotidians de l'entitat. Ara bé, al parlar dels objectius de la participació interna s'ha de distingir entre dos models:

- Aconseguir que **s'incrementi el percentatge de persones associades que assisteixen i participen**, tant en les activitats que desenvolupa l'associació com en les assemblees sectorials i/o generals que es porten a terme.
- Aconseguir que **s'incrementi el percentatge de persones associades disposades a involucrar-se** amb l'exercici de compromís amb l'organització.

En el primer dels casos, la seva consecució indica que les accions programades donen resposta a les demandes (generalment implícites) de la massa social de l'entitat. Això però, no és garantia d'assumpció de compromís amb l'associació, fet que sí succeeix en el segon dels casos.

Sembla clar que sense participació és molt difícil que es produeixin els relleus, però depèn de com es fomenti aquesta, ja que tampoc garanteix assumpció de compromís amb l'organització. **La implicació de les persones associades amb l'entitat s'ha de fomentar ja durant el procés de disseny i preparació de l'activitat**, com deia un dels assistents a les jornades, "ja des de la cuina".

“PARTICIPACIÓ PROGRESSIVA, RESPONSABILITAT PROGRESSIVA”

El procés d'implicació de les persones associades amb l'organització, s'ha de començar en el mateix moment en que es comprometen a formar-ne part. El discurs d'entrada pot afavorir o dificultar l'exercici de compromís posterior. I es que molt sovint, quan una associació decideix incrementar la seva base social (objectiu que tenen la majoria de les associacions) es tendeix a convèncer als hipotètics associats només a partir del discurs respecte als avantatges que comporta el fet de pertànyer a l'associació. Així un discurs que emfatitza les possibilitats de gaudir dels serveis i de les activitats que ofereix l'associació en comparació al cost que els suposarà, estarà afavorint el increment de “clients socials” i no associats amb compromís; i difícilment es disposarà d'arguments sòlids per a demanar-los més endavant que s'impliquin en la gestió de l'associació o esdevenir relleu.

D'altra banda, també succeeix que algunes entitats al desenvolupar el rol “d'altaveu” i amb un excés de “voluntat de servei”, incideixen negativament en l'assumpció de compromís per part de la persona que requereix dels serveis de l'entitat. Així, si una persona s'adreça a una associació de veïns i veïnes per a plantejar una problemàtica comunitària que l'afecta, i aquesta organització assumeix el compromís de fer d'intermediària entre la persona afectada i l'Administració i/o empresa responsable de la problemàtica, possiblement s'estigui incidint en la desmobilització tant de la persona que ha presentat la queixa com de la resta d'afectats per la problemàtica concreta.

Així doncs, és molt important el procés de recepció i seguiment de la persona que s'adreça a l'associació per primera vegada.

LA CONNEXIÓ AMB L'ENTORN

Per afavorir la participació en les nostres associacions (recordem que per aconseguir relleus primer hem d'aconseguir participació) cal que encertem de la millor manera possible tant en la detecció de les necessitats, com en les il·lusions de la població a la que ens adreçem. Quan no es produeix aquesta connexió amb l'entorn (i no em refereixo només a un àmbit territorial, sinó a l'ADN esmentat abans) els interessos a defensar poden esdevenir més personals que col·lectius i això influeix negativament en les dinàmiques i en els relleus.

Per tant, sembla lògic que s'estableixin indicadors periòdics que permetin detectar les inquietuds de les persones que conformen la base social de l'associació, així com – i de manera prioritària – el compromís que estarien disposades a assumir per a fer-les efectives.

Ja en la mateixa fitxa d'inscripció s'haurien de recollir aquestes inquietuds i disponibilitats dels associats. Entre d'altres coses per a que quedi ben clar d'entrada que s'estant integrants en un projecte col·lectiu, en que l'aportació de cadascú esdevé fonamental i no en una empresa de serveis.

EL FACTOR HUMÀ COM ELEMENT D'ENFORTIMENT DEL COMPROMÍS

La motivació, il·lusió i grau d'identificació amb l'entitat és un dels elements cabdals per a que aquesta pugui assolir les fines finalitats. Una persona que no es senti motivada per la seva aportació voluntària, no podrà transmetre als altres ni els valors de l'associació ni la il·lusió per a compartir. Ni creixerà personalment. A aquest aspecte s'hi han de dedicar energies, perquè en cas contrari no es generarà il·lusió col·lectiva. I encara que els indicadors d'avaluació, indiquin que els projectes plantejats s'estan assolint, l'assoliment dels objectius generals de l'associació esdevindran temporals.

L'establiment d'activitats que permetin reforçar les relacions humanes, encara que siguin de manera col·lateral al funcionament de la dinàmica de l'associació, esdevé fonamental (segons varen manifestar diferents intervencions) per enfortir el factor humà i incidiran en el increment de la confiança com a base social de relació. Diverses poden ser aquestes activitats i, en qualsevol cas, el que ha de quedar clar és que **l'esperit associatiu va més enllà dels àmbits definits en els estatuts.**

LA FORMACIÓ

Al llarg de les jornades del XV Fòrum diferents aportacions varen fer incidència en la necessitat de disposar d'un pla de formació, com element que a la llarga ha d'incidir en la disponibilitat de relleus, tant per a les persones que actualment estan ocupant càrrecs de compromís dins l'organització, com i sobretot, per als associats en general.

Un pla de formació hauria d'incidir, a més dels elements de millora de gestió, en:

- **Reforçar els conceptes associatius.**
- La **identificació dels associats** (i voluntaris) **amb l'organització.**
- **Donar instruments que facilitin la tasca quotidiana** (per a fer perdre pors i facilitar l'assumpció de compromisos).
- **Facilitar instruments** que permetin la identificació de les necessitats i il·lusions dels associats

Ara bé, al marge de la voluntat o de la detecció de necessitat de formació, una associació disposa de capacitat per a oferir-la?. En aquest sentit, per bé que són diverses i prou exitoses algunes experiències ja existents, es constata la necessitat de reforçar aquest rol de les associacions de segon grau i el repte que tenen respecte el creixement qualitatiu i quantitatiu de la base social de les seves entitats membres.

EIX 1:
RECONeixEMENT DEL SECTOR ASSOCIATIU

EL RECONeixEMENT DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

QUIM BRUGUÉ
IGOP – UAB

1.- PRESENTACIÓ

En aquest document, seguint les indicacions dels organitzadors del Congrés, volem valorar la relació entre associacionisme i qualitat democràtica. També, en aquesta mateixa direcció, ens preguntarem sobre la relació entre les associacions i les polítiques públiques i sobre com, per tant, el món associatiu pot contribuir al disseny i a la implementació d'unes actuacions públiques més democràtiques.

Els objectius esmentats són complexos i ambiciosos i, en conseqüència, requeririen una anàlisi molt detallada i capaç d'incorporar-hi molts matisos. En aquest breu document, però, no desenvoluparem una anàlisi exhaustiva, sinó que pretenem una cosa més senzilla. Volem, d'una manera més modesta, llançar algunes idees per al debat i, d'aquesta manera, contribuir a enfortir tant la democràcia com les associacions.

2.- DESENVOLUPAMENT DEL MARC TEÒRIC

La relació *associacions –polítiques públiques–* democràcia no és gens evident i, per tant, ens cal un argument que ens ajudi a conceptualitzar-la. Un marc teòric, encara que sigui en un format molt impressionista, ens ha de permetre ordenar i sistematitzar la nostra reflexió. En els punts següents presentem, doncs, d'una manera molt esquemàtica, els principals ingredients de la nostra perspectiva analítica.

2.1.- En primer lloc, quan ens referim genèricament a les relacions entre les associacions i les institucions públiques, hem de diferenciar entre dues situacions molt diferents: aquella on l'associació es relaciona

amb l'Administració per mitjà de la **coproducció d'un servei** i aquella on l'associació participa en l'**elaboració d'una política pública**. En el primer cas ens trobem en l'àmbit de la modernització de la gestió pública i, més concretament, en la importància que es dona al treball dut a terme per una xarxa d'actors que, des de les seves peculiaritats jurídiques i organitzatives, poden contribuir a millorar l'eficàcia, la proximitat i la flexibilitat de les actuacions administratives. El segon cas és el que ara ens interessa, i es refereix a l'articulació de mecanismes que permeten a les associacions entrar en el debat sobre els continguts de les polítiques públiques aportant-hi els seus coneixements i les seves perspectives sobre els diversos àmbits d'intervenció pública.

2.2.- En segon lloc, la contribució potencial que les associacions poden fer en el reforçament de la democràcia també pot projectar-se sobre allò que s'ha anomenat una doble crisi de legitimitat de les nostres societats: la **crisi de legitimitat vinculada als inputs del sistema** i la **crisi de legitimitat vinculada als outputs del sistema**. La primera crisi, popularitzada sota el terme *desafecció democràtica*, s'interpreta com el mal funcionament dels mecanismes que ens permeten dotar-nos dels ingredients necessaris per fer funcionar la democràcia: els partits polítics, el sistema electoral, l'elecció dels alts funcionaris, les dinàmiques institucionals, etc. La segona crisi, coneguda com el **policy failure**, implica una situació de permanent insatisfacció amb allò que fan i ofereixen els poders públics; és a dir, la manca de legitimitat de les seves polítiques públiques.

2.3.- En tercer lloc, en aquest document ens interessa situar-nos en l'encreuament entre, d'una banda,

l'anàlisi de la contribució que les associacions poden fer en l'elaboració de les polítiques públiques i, de l'altra, la valoració de com aquesta contribució pot millorar la legitimitat dels outputs del sistema democràtic. Des d'aquesta òptica, les associacions podrien aportar no solament suport a la prestació dels serveis públics, sinó que també podrien enriquir el contingut de les decisions públiques. Per fer-ho, **les associacions han d'entrar en processos deliberatius on aportin els seus arguments, els seus coneixements i les seves sensibilitats**. Allò que ara se n'espera, expressant-ho en d'altres termes, no és la seva musculatura (capacitat per actuar) sinó el seu cervell (capacitat per pensar).

2.4.- Finalment, les raons que justifiquen aquests arguments solen situar-se en la necessitat d'abordar la **creixent complexitat** de les nostres societats a través de la generació d'**intel·ligència col·lectiva**. Atès que la realitat és creixentment diversa i matisada, és cada cop més imprescindible abordar-la des del reconeixement multidimensional. Una realitat polièdrica necessita d'intervencions també polièdriques. **Les associacions poden contribuir a multiplicar les mirades**, a observar la realitat des de diferents perspectives i, d'aquesta manera, enriquir tant el diagnòstic com la resposta que s'ofereix des de les polítiques públiques. Eventualment, una política pública d'aquesta mena podria recuperar credibilitat i superar la crisi de legitimitat en els *outputs* del sistema democràtic.

3.- PLANTEJAMENT DE LES DIFERENTS PREGUNTES

Un marc teòric serveix per a proveir-nos d'interrogants rellevants, els quals condueixen la nostra reflexió cap a un àmbit d'investigació. Dels aspectes apuntats en l'apartat anterior, en podríem deduir moltes preguntes d'interès, tot i que hem volgut centrar-nos en només tres qüestions: (1) per què és important la contribució de les associacions a la qualitat democràtica?, (2) com es du a terme aquesta contribució?, i (3) què esperaríem de les associacions per tal que poguessin materialitzar aquest potencial *democratitzador*?

3.1.- PER QUÈ ÉS IMPORTANT LA CONTRIBUCIÓ DE LES ASSOCIACIONS A LA QUALITAT DEMOCRÀTICA?

Aquest primer interrogant és crucial, ja que ens porta al terreny de la justificació de la nostra hipòtesis central. Estem entenent que les associacions poden oferir una contribució positiva i significativa a la qualitat de la nostra democràcia, però: en què ens basem per fer aquesta afirmació? Quines raons la justifiquen? Encara més, no podríem plantejar-ho al revés i pensar en el risc democràtic d'un pes excessiu de les associacions en el procés democràtic. En aquest sentit, no podria ser que la participació de les associacions en el disseny de les polítiques públiques fos una *interferència interessada* en la definició de l'interès públic? Les associacions estarien imposant les seves mirades parcials? Estan legitimades aquestes associacions per incidir en les decisions públiques?

3.2.- COM ES DU A TERME AQUESTA CONTRIBUCIÓ?

Si donem una resposta positiva als interrogants –plantejats en el punt anterior– sobre la contribució de les associacions a la qualitat democràtica, llavors comencen a aparèixer dubtes de caràcter operatiu. Quina és la millor manera de canalitzar aquesta contribució? Què han de fer concretament les associacions per a la realització efectiva del seu potencial democratitzador? A més, quan entrem en els detalls de les seves activitats *democratitzadores* ens apareixen moltes preguntes sobre l'abast de les seves contribucions (en tots els àmbits? Sense límits), sobre la forma i la qualitat de les seves intervencions (quins requisits els exigim? Com ho articulem? Quin tipus de contribució esperem?) o sobre l'impacte que han de tenir les seves aportacions (hem d'assumir tot allò que

proposin? Són també responsables dels resultats finals? Cal escoltar i prou o entrem en processos de negociació?).

3.3.- QUÈ HAN DE FER LES ASSOCIACIONS?

Moltes associacions tenen una llarga tradició en la coproducció de serveis amb l'Administració pública i, per tant, saben com posar a punt i desplegar la seva musculatura de prestacions per tal de contribuir a millorar l'oferta de serveis públics. No sempre tenen tant clar, però, què han de fer per ampliar el seu àmbit d'incidència fins el moment de la definició d'una política pública. Com han de preparar-se les associacions per desplegar aquesta tasca? Quins requisits han de satisfer per desenvolupar-la amb garanties? El fet de passar de contribucions més operatives (musculatura) a aportacions més substantives (cervell), què exigeix a les mateixes associacions? Aquests interrogants són claus, ja que sense una resposta adequada podrien distorsionar els resultats assolits per mitjà de la seva contribució a les polítiques públiques i a la qualitat del sistema democràtic.

4.- REPTES I PROPOSTES

Els interrogants apuntats en l'apartat anterior són diversos i complexos, de manera que no podem ara aspirar a donar-los una resposta ni prou acabada ni prou convincent. Tampoc és l'objectiu d'aquest document, més pensat per obrir un debat que per tancar-lo. Per això, d'una manera també molt breu i esquemàtica, ens limitarem a subratllar alguns reptes i/o propostes; conscients de les seves limitacions però pensant que, potser, poden contribuir al procés de reflexió col·lectiva que suposa el 2n Congrés d'Associacions de Barcelona.

4.1.- Des del meu punt de vista, podem oferir una **dobla justificació** de la contribució positiva i significativa de les associacions a la qualitat democràtica de les polítiques públiques:

I. Les associacions, mitjançant la seva participació en una deliberació pública, contribueixen a la qualitat democràtica perquè **faciliten que les polítiques públiques guanyin en legitimitat, equilibri i coneixement**:

- Atès que els recursos són escassos, el diàleg amb les associacions permet una distribució dels recursos més justificada i, per tant, més acceptable per al conjunt de la població.

- Atès que a les nostres societats existeixen molts interessos particulars i molts valors en conflicte, el fet que el món associatiu entri en un debat aportant-hi les seves mirades múltiples pot generar un equilibri més gran.

- Atès que els coneixements sempre són limitats, la participació del món associatiu és una font imprescindible per a l'aprenentatge i per construir respostes innovadores i creatives per fer front als reptes de la nostra societat.

II. Les associacions, per mitjà de la seva participació en una deliberació pública, contribueixen a la qualitat democràtica perquè **faciliten la construcció de comunitat i de ciutadania**:

- La implicació del món associatiu genera capital social i reforça els vincles comunitaris. En societats essencialment individualistes aquesta és una contribució significativa.

- A través del món associatiu i de la seva implicació en les polítiques públiques les persones deixen de ser només clients de serveis i es converteixen en ciutadans. Els ciutadans, en tant que persones que, com afirmava Aristòtil, saben governar i entenen que han de ser governats, són un

ingredient imprescindible per la democràcia: amb clients tenim un centre comercial, amb ciutadans, una democràcia.

També hem apuntat alguns interrogants vinculats als perills d'una participació associativa que produeixi biaixos parcials o interferències interessades. Sobre aquest punt, només voldríem apuntar dues idees per al debat: **la importància de la diversitat en el món associatiu i la delimitació del seu paper en els processos decisionals.**

- I. D'entrada, traslladar la clàssica preocupació per la representativitat a l'èmfasi per la diversitat. Allò que ens interessa del món associatiu no és qui representen (aquest és un mal de cap per als polítics) sinó fins a quin punt expressen totes les veus i, d'aquesta manera, contribueixen a enriquir una política pública.
- II. A més, cal reconèixer que la responsabilitat de les polítiques públiques no és de les associacions sinó de les institucions governamentals. Aquesta evidència condiciona el paper de les associacions que haurien d'exigir ser escoltades i preses en consideració, assumint, també, que la seva posició no pot ser determinant.

4.2.- Quant al com de la contribució de les associacions a la qualitat democràtica de les polítiques públiques, caldria entendre quines són les **característiques d'un diàleg** (la via a través de la qual fan la seva aportació) i quin és el **paper de les associacions en aquest diàleg.**

- I. Sense entrar en un terreny on la literatura especialitzada ha estat molt prolífica, entendríem un diàleg com un espai on s'intercanvien arguments, des de certa simetria de coneixements respectant les posicions dels altres i buscant una síntesi final (la política o la decisió que cal prendre). Un diàleg és, doncs, un delicat equilibri on els participants han contribuir honestament i amb voluntat col·laboradora a la construcció d'una decisió col·lectiva.
- II. Les associacions poden contribuir molt positivament en aquest diàleg, ja que disposen de coneixements sobre la realitat i d'arguments sobre com incidir-hi. Si el diàleg és un manera de generar intel·ligència col·lectiva, el món associatiu és un ingredient imprescindible per generar-la.

Finalment, caldria discutir quines són **les condicions i els límits d'aquest diàleg** per tal que la contribució del món associatiu sigui l'adequada. Aquest objectiu desbor-

da les possibilitats d'aquest document, tot i que no podem deixar de recordar que la mateixa Administració ha d'impulsar i estructurar un espai de debat amb el món associatiu que disposi d'unes regles clares, que garanteixi l'accés i la transparència de la informació, que assumeixi el compromís d'escoltar i respondre, que plantegi amb claredat els límits (econòmics, normatius, polítics) que no es volen travessar, etc.

4.3.- En darrer terme ens preguntàvem sobre què han de fer les associacions per satisfer les expectatives de contribució a la qualitat democràtica, quins requisits han de complir i quines habilitats han de desenvolupar. Es tractava de veure, repetint la metàfora, com, a més d'usar els múscles, hi aporten cervell. Novament, en un format molt preliminar, oferim **una llista de propostes que el debat hauria de completar i, de ben segur, corregir:**

I. L'acció ha estat l'àmbit dominant de bona part del món associatiu i, això, explica que sovint hagin deixat en segon terme la seva capacitat de reflexió. El món associatiu ha de dotar-se de **propru temps i distància per convertir la seva experiència en coneixement**, ja que només així podrà ajudar a enfortir la qualitat de les polítiques públiques.

II. La contribució a un debat extern, tanmateix, depèn de la seva capacitat d'articular debats interns potents. Serà a través d'aquest diàleg intern que les associacions podran convertir la seva experiència en coneixement per a tothom. **El debat intern en el món associatiu** ha de preguntar-se sobre el com de les seves actuacions, però també sobre el perquè.

III. A l'hora d'aportar la seva experiència i el seu coneixement al debat públic, les associacions han de definir amb claredat quin és el seu paper. Quan ens estem referint a la qualitat democràtica, entrem aquí en aspectes relacionats amb les obligacions i les responsabilitats governamentals. **Les associacions poden participar activament en la definició de les polítiques públiques, però no poden aspirar a condicionar-les.** La seva contribució a la qualitat democràtica depèn tant de la seva aportació activa com de no traspasar determinats límits.

IV. Les associacions han de ser conscients que proporcionen un ingredient essencial per a la democràcia: ciutadans. Les associacions, per tant, a més de proveir serveis externs, tenen una utilitat interna crucial. **Formant part d'una asso-**

ciació aprenem a viure en democràcia i ens dotem dels atributs i les habilitats per enfortir-la. En aquest sentit, les associacions haurien de ser més conscients d'aquesta tasca i potenciar-la mitjançant processos de democratització interna i fomentant la seva implicació real amb la ciutadania.

V. No obstant això, les associacions participen directament en el sistema democràtic a través de la seva doble implicació en **el moment electoral (democràcia representativa)** i en **el moment deliberatiu** (democràcia participativa). En primer lloc, en tant que generadores de ciutadania i comunitat, l'associacionisme pot ser un instrument important per combatre la desafecció política. I, en segon lloc, a través de la seva presència activa en consells, taules i processos les associacions poden contribuir a les dinàmiques participatives aportant-hi els seus punts de vista d'una manera madura i articulada.

VI. Encara hi ha un tercer format al qual poden contribuir les associacions: **la democràcia directa.** Aquesta és residual en el nostre sistema polític, però el seu ús – encara que sigui d'una manera progressiva – podria contribuir a la qualitat del nostre sistema democràtic. El fet d'impulsar la celebració de referèndums i consultes populars poden visualitzar la relació, ara directa, entre els ciutadans i la política democràtica, mentre que les associacions poden tenir un paper mediador en aquesta relació. Un paper doble com a promotor de les iniciatives de democràcia directa (en la mesura que la legislació ho permeti) i com a dinamitzador del debat que sempre les ha de precedir.

■ PONÈNCIES
EL RECONeixEMENTS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

POLÍTIQUES PÚBLIQUES DE FINANÇAMENT DE L'ESTRUCTURA DEMOCRÀTICA DE LES ASSOCIACIONS

DAVID PRUJÀ

EXPERT EN TERCER SECTOR

Les associacions, l'associacionisme, són una de les formes jurídiques que componen el que darrerament s'ha anomenat **economia social** o tercer sector. Mútues, fundacions, cooperatives, fins i tot Societats Anònimes Laborals han crescut els darrers anys de forma molt destacable i s'han organitzat entre elles a través de coordinadores i federacions, defensant les seves especificitats i interessos gremials, en tant que formes jurídiques específiques que fan una aportació concreta al desenvolupament de la democràcia i de l'economia.

Paradoxalment, la forma jurídica més poblada dins el tercer sector, les associacions, no s'han organitzat mai entre elles, de manera que mai no han tingut una acció coordinada per a la defensa dels seus interessos gremials. Cal dir, que parlar d'interessos gremials no té perquè tenir una connotació negativa en relació als interessos generals. Per posar un exemple allunyat del nostre sector, al conjunt de la societat ens interessen unes caixes d'estalvi fortes que puguin competir en el mercat bancari, atès que el seu règim jurídic les obliga a invertir part del seu benefici en obra social.

Aquesta ponència pretén posar de relleu algunes qüestions per les que l'associacionisme del país podria fer una gran aportació al nostre desenvolupament democràtic, tot millorant el tracte que rep en forma de finançament públic.

Dues **premisses inicials**, com a punt de partida:

- La primera, una autocrítica, una forma d'admissió de la responsabilitat pròpia sobre les coses estan com estan i no estan millor, ja que **la descoordinació del conjunt de l'associacionisme és una mostra que les associacions han estat més pendents d'altres coses**, també necessàries, també importants, però desatentent la defensa del rol imprescindible que tenen en una societat democràtica.

- La segona, una condició que les associacions s'han d'autoimposar per engegar aquest camí: **cap entitat o institució "mereix" un finançament públic pel fet d'existir**. Els diners públics han d'anar a la promoció dels béns públics. En un país en el que l'administració pública es relaciona amb la ciutadania, les entitats i institucions gairebé només a partir de l'intercanvi de papers, i en la majoria de casos, sense ni tan sols una inspecció visual de la realitat, és molt fàcil de pervertir la funció social que els legisladors pretenen donar a una forma jurídica –sigui una societat patrimonial o una associació–.

Partint d'aquestes dues premisses, que sempre haurem de tenir presents –i que segur que aquells que no estaran d'acord amb les reivindicacions de l'associacionisme, els agradaria fer notar que no hem tingut presents– podem desenvolupar una sèrie d'**arguments certs**:

En primer lloc, les associacions són la forma jurídica que permet el desenvolupament d'un dret reconegut en la Declaració Universal dels Drets Humans i que forma part indissociable de la democràcia: **el dret d'associació**.

En segon lloc, **l'associacionisme**, o la capacitat d'autoorganització de la ciutadania és un dels valors bàsics per a la qualitat democràtica d'un país. En diferent mesura, però de la mateixa manera que la nostra democràcia no és viable sense partits polítics, sindicats, organitzacions patronals, col·legis professionals, confessions religioses, etc. no ho és tampoc sense associacions.

Totes aquestes formes organitzatives, que són considerades fonamentals en el sistema d'organització social de les democràcies modernes, tenen d'una manera o d'una altra un règim de suport institucional per part de l'Estat en forma de finançament directe o indirecte. Però l'associacionisme no. Tanmateix, cal admetre també que aquestes formes de suport econòmic tenen com a contrapartida

un nivell de fiscalització real o potencial dels òrgans de l'Estat que no afecta a les associacions.

Així doncs, el debat està servit: mentre que les associacions tenen motius més que suficients per reclamar polítiques públiques de suport a les seves estructures, les administracions públiques tindran el deure de reclamar certa capacitat de supervisió, que aquest suport tingui com a destí els béns públics que se li suposen a les associacions i no a cap altra finalitat.

En qualsevol cas, serà qüestió de les administracions públiques exposar els sistemes i contrapartides que voldran establir per a poder fer aquest efectiu control. A les associacions el que els ha d'importar en un primer terme és articular les seves propostes a l'entorn de l'argumentari que exposi el bé públic que generen per la seva existència i aquesta és, precisament, la finalitat del present document.

DEMOCRÀCIA I ASSOCIACIONS

Les associacions són l'estructura més propera a la ciutadania capaç d'articular individus de forma democràtica. Són les estructures de base de la democràcia, i malgrat que és clar que no cal que tota la ciutadania estigui organitzada, podem afirmar que sense la seva existència avui la cultura democràtica del país no solament seria molt més feble, sinó que, probablement, seria inexistent. Han quedat molt enrere els temps de "*família, municipi i sindicat*" on amb prou feines hi havia alternatives per a l'organització democràtica de la ciutadania i, encara avui, vivim les conseqüències d'un país que no té una experiència i cultura democràtiques prou cultivades.

El que les fa valuoses per a la democràcia i el bé comú de les associacions és la seva condició democràtica, la seva capacitat

d'organitzar ciutadans i ciutadanes de forma que una persona és igual a un vot i pot ser elector i elegit en totes les etapes de les estructures organitzatives de les associacions.

D'aquesta manera, hem afirmat dues coses: **les associacions generen un bé públic** en la mesura que organitzen persones de forma democràtica i **sense aquesta aportació la democràcia seria poc menys que inviable**.

EL PROCÉS DEMOCRÀTIC A LES ASSOCIACIONS

Les associacions habitualment comencen per la iniciativa d'un grup reduït de persones, no més de vint. Organitzar la presa de decisions entre elles és relativament fàcil, ja que sovint no calen internament processos de democràcia representativa, atès que totes les aportacions, totes les mans són benvingudes en els processos de decisió. La comunicació entre elles poques vegades requereix superar els nivells de comunicació informal per garantir la democràcia interna del grup.

Quan les associacions creixen, posem per cas, que aglutinen més de cent persones, les necessitats de gestió democràtica del col·lectiu augmenten; es requereix certa sistematització de la informació, de les formes d'organització, dels processos organitzatius i de l'establiment de funcions i responsabilitats diferenciades entre òrgans i persones.

Quan superen els tres-cents o més membres –sense que aquesta xifra s'hagi de considerar com a fruit d'un estudi empíric, sinó més aviat una reflexió subjectiva, ja que depèn molt de l'activitat de l'associació i de la implicació dels seus membres– cal un grau de sistematització de la informació que requereix un temps probablement excessiu per a trobar-lo sense professionalitzar aquesta funció.

De la mateixa manera que el creixement de l'activitat econòmica d'una entitat requereix de seguida la contractació professional d'una persona que assumeixi la gestió comptable, econòmica i administrativa de l'entitat; **el creixement de la seva base també hauria de fer recomanable la professionalització de la dinamització democràtica de l'entitat**. Malauradament, les entitats sempre pensen primer en contractar professionals del seu sector d'activitat, per tal de desplegar més i millor activitat, que en aquestes altres necessitats més organitzacionals.

EL SUPORT A LES ESTRUCTURES DE LES ASSOCIACIONS

Així doncs, caldria determinar quines necessitats tenen les entitats per a garantir una organització democràtica de la seva base social, fer-la créixer –atès que en la mesura que creixi podrà estendre la seva capacitat de multiplicar la cultura democràtica–, quines condicions haurien de complir les associacions mereixedores d'aquests suports –sembla clar, que no totes les entitats defensen valors democràtics– i, finalment, de quines formes es poden concretar aquests suports.

Les necessitats es poden determinar fàcilment a partir dels processos que requereix la incorporació d'una persona a la base democràtica de l'entitat i la seva acció com un "elector" responsable:

- **CONeixEMENT DE L'ENTITAT:**
 - **Divulgació i visibilitat de l'entitat** a la ciutadania: per a captar nous membres i ampliar la seva base social.
 - **Marc institucional:** quan ja ha captat nous membres (estatuts, junta, comissions i grups de treball i canals de comunicació i informació).
 - **Sector d'activitat i plantejaments** estratègics i polítics de fons (cultura organitzacional, política d'aliances, anàlisi de l'entorn, etc.).
 - **Planificació** d'activitats anual i la planificació estratègica.
- **INFORMACIÓ QUOTIDIANA:**
 - de les activitats,
 - de les relacions,
 - de les participacions en espais de participació,
 - dels canvis en l'anàlisi de l'entorn,
 - de la feina i la qualitat dels òrgans de govern,
- **ESPAIS DE REUNIÓ I DEBAT:** assemblees, reunions estratègiques, congressos, etc.
- **ESPAIS DE TREBALL I PARTICIPACIÓ** en l'activitat quotidiana i en la presa de decisions.
- **SISTEMATITZACIÓ I INSTITUCIONALITZACIÓ** de les experiències i de les relacions i contactes, garantint que no quedin en mans de persones determinades, sinó que puguin ser capitalitzades pel conjunt de les entitats i facilitin els traspassos de responsabilitats entre persones.

Així, una organització que té una activitat més o menys substancial, una base social àmplia i una voluntat de garantir la qualitat democràtica, requereix d'un treball professionalitzat. De la mateixa manera que la qualitat democràtica del nostre país seria molt pitjor si no existissin els

assistents del Parlament de Catalunya als nostres representants, cal certa assistència professional a la democràcia interna de les associacions que volen créixer i volen seguir essent actors vius del nostre entramat social.

Hi ha dues **condicions mínimes per a valorar el suport a la democràcia interna de les associacions: el seu compromís** ferm i inequívoc amb un projecte democràtic –de democràcia interna i de defensa dels valors democràtics en el seu projecte associatiu- i **la voluntat de creixement social**.

FORMES DE SUPORT A L'ESTRUCTURA DE LES ORGANITZACIONS

Les formes de suport són diverses, però les podem resumir en tres:

- **El finançament directe** a cada organització o a les seves estructures federals, evitant els efectes negatius que una acció fragmentada a cada entitat pot arribar a tenir en termes d'estalvi de recursos.
- **El desplegament de serveis per a les associacions:** des de la pròpia administració o des de les estructures federals, com ja existeix en molts casos.
- **La cessió d'espais i recursos:** locals, sales de reunions i congressos, etc.

Com que els recursos de les administracions públiques són limitats, caldrà cercar estratègies de gestió d'aquests recursos que multipliquin el seu abast, tot i que sempre hi haurà necessitats que només podrà atendre cada entitat.

Així, caldrà que el debat del Congrés ajudi a determinar les respostes que les associacions donen a algunes preguntes per a articular unes polítiques públiques que transcendeixin una administració concreta i abastin diferents nivells de competències i d'abast territorial per a un enfortiment de l'associacionisme democràtic del país: En quines necessitats concentren recursos? Quines possibilitats cedeixen les associacions al control de la seva qualitat democràtica? A qui? A canvi de què? A totes les entitats? A les que rebin determinats suports? Qui les regula? El propi sector? L'administració? Un òrgan mixt?

EIX 2:
FINANÇAMENT DE LES ASSOCIACIONS

EL SUPORT A L'ASSOCIACIONISME DES DEL DESENVOLUPAMENT DE SERVEIS

PAU VIDAL
OBSERVATORI DEL TERCER SECTOR

ELS SERVEIS DES DEL MÓN ASSOCIATIU: UNA HISTÒRIA D'ANADA I TORNADA

La prestació de serveis és un tema que apareix amb força en els debats i reflexions entorn al món associatiu. En els darrers anys, moltes associacions han anat sumant als seus programes d'activitats un nou paper del sector com a prestador de serveis socials amb diferents graus de formalització.

De fet, no és una funció tan nova com pot semblar a primera vista. Tradicionalment, les organitzacions de base han realitzat activitats en el seu entorn de proximitat, que moltes vegades han significat l'atenció, en primera instància, de necessitats socials. Això és així perquè **les associacions són les organitzacions més vinculades als territoris, formades per persones de la pròpia comunitat, que estan més properes als col·lectius i que detecten primer les necessitats socials.** El que passa és que aquestes accions en els inicis no estaven estructurades com serveis ben definits, sinó que es tractava del resultat del fet normal de preocupar-se per la comunitat.

Algunes d'aquestes activitats han anat evolucionat fins que la societat les ha assumit com a pròpies de l'Estat del Benestar i, per tant, com a responsabilitat de l'Estat i s'han estructurat en serveis socials en un procés de reconeixement que encara continua. Quan l'Administració Pública ha proveït recursos per a realitzar serveis i ha endreçat les característiques i condicions que ha de tenir aquesta prestació, és el moment en que les entitats que han entrat a realitzar el servei, algunes que ja ho feien i altres que comencen a treballar en aquells moments, han hagut d'entrar en la lògica de la prestació de serveis per respondre.

I aquesta lògica no sempre és coincident amb les característiques i funcionament de les associacions, per la qual cosa es dóna uns ajustaments que s'han de gestionar des de les entitats, i això no sempre és fàcil.

Així, es pot donar la paradoxa que les entitats, i concretament el món associatiu, es trobin en una dinàmica d'estructuració com a agent rellevant de proveïment i/o gestió d'uns serveis públics que un dia elles mateixes havien iniciat. Aquest fet pot convertir-se en una oportunitat, perquè implica un reconeixement a la pròpia història, al compromís amb la qualitat i a la forma en la que els serveis socials es presten a la població.

En contraposició a aquesta situació de prestar serveis per compromís social, **el sector mercantil ha entrat amb força a competir per aquests serveis** com una oportunitat de negoci. Volen **prestar serveis socials perquè és una font de rendibilitat econòmica** i els importa poc la rendibilitat social que tenen. D'una banda, moltes empreses volen fer serveis que les entitats ja feien des de fa temps i amb menys recursos i, per una altra, en general, els concursos que fan les administracions per adjudicar els serveis tenen com a criteri principal de selecció l'oferta econòmica. El sector mercantil, fent ús de les economies d'escala i limitant la implicació i el compromís en el servei, té la capacitat de presentar millors ofertes econòmiques que les entitats socials.

Afortunadament, no tot són "calers" i **les organitzacions aporten un valor afegit diferencial en la prestació de serveis. La progressiva incorporació de clàusules socials en els concursos públics fa que es tinguin en compte criteris socials més enllà dels purament econòmics.** Les clàusules socials han de poder tenir en compte el valor d'aportació de les organitzacions socials, fet que suposa el repte de les entitats socials de fer visible i concretar aquest valor d'aportació. Les entitats sense afany de lucre tenen interès pels

serveis socials, per una vocació de servei públic i d'atenció a les persones més vulnerables. Cal que aquest valor d'aportació estigui present en la prestació dels serveis i que les persones destinatàries puguin percebre la diferència quan són ateses per entitats socials.

Així, les entitats es troben immerses en una lògica competitiva en la prestació de serveis, a la que han arribat per la seva vocació d'actuació pública, però moltes vegades sense haver fet una reflexió de les complicacions i canvis que comporta organitzar-se per prestar aquests serveis. De fet, els serveis són tan absorbents en una organització que hi ha el risc que tota l'organització es dediqui prioritàriament a aquesta qüestió i sigui el que acabi caracteritzant l'organització a ulls de la societat.

Les associacions no poden oblidar que l'eix principal que determina les activitats que han de desenvolupar són els seus aspectes missionals i els seus valors. La prestació de serveis és una forma més de desenvolupar la missió de transformació i inclusió social de les organitzacions. **Les associacions socials han de mantenir un equilibri i una coherència de les activitats que fan**, incloent els serveis, **amb la missió i els valors** i, per tant, amb temes com la participació i la capacitat de mobilització social i **la incidència política.**

Però les lògiques de la prestació de serveis i de mobilització social no sempre coincideixen. La prestació de serveis, perquè tingui sentit per una associació, ha de ser una manera de desenvolupar la seva missió i els seus valors. **Les entitats socials tenen el repte de realitzar aquestes funcions, garantint la qualitat de les activitats** i, especialment, **amb l'enfocament de l'atenció a les persones** de forma prioritària.

REPTES PER A LES ENTITATS

El que és cert és que **l'activitat de prestar serveis influeix en l'organització** donat que és una activitat intensiva en equip i processos.

Això implica que des de l'associació s'ha de fer un esforç conscient de reflexionar curosament quins serveis s'han de prestar i quin esforç organitzatiu es vol posar en aquest tema. Si no es fa aquesta reflexió, hi ha un cert risc de trobar-se convertida en una organització diferent de la que es volia ser, fins i tot, arribant a perdre els aspectes identitaris i missionals.

Hi ha un seguit de **reptes als quals una associació ha de parar atenció en el moment en que conscient-ment decideixi estructurar algunes de les seves activitats com a serveis i actuar com un agent prestador de serveis públics.**

PRESTACIÓ DE SERVEIS COM UNA OPCIÓ

En aquesta societat accelerada que ens ha tocat viure, sembla que les tendències de vegades es converteixen en mandats, i donat que moltes associacions han fet el pas de prestar serveis, pot semblar que és una opció única per a tothom.

No és cert.

Prestar serveis és una opció que només té sentit per a l'organització, **en aquells casos en què ajuda al compliment de la seva missió**, del seu compromís social i **ajuda a la transformació social** d'acord amb la seva visió.

COHERÈNCIA AMB LA MISSIÓ I VALORS DE L'ASSOCIACIÓ

Els serveis són una forma més d'acomplir amb la missió de l'entitat, però no s'ha de convertir en la raó de ser de l'entitat.

Com s'ha dit abans, els serveis són una activitat intensiva en persones i organització i això pot acabar caracteritzant l'entitat en aquest sentit. Per això s'ha de fer una reflexió continuada i participativa en la línia d'**identificar els valors que aporta cada servei a la raó de ser de l'entitat i a la pròpia funció social del servei.**

Si una entitat decideix fer el pas de prestar serveis, cal que posi atenció a la coherència amb la resta d'activitats que formen part del conjunt de temes identitaris que l'envolten, per tal de (posant per cas) no transformar-se sense adonar-se'n en una organització de funcionament empresarial.

NECESSITAT DE MESURAR L'IMPACTE

Per a les associacions **mesurar l'impacte social implica analitzar quins canvis de situació provoquen els serveis sobre la qualitat de vida de les persones destinàries i usuàries.** No és fàcil perquè es tracta de processos que no tenen un resultat immediat, sinó que necessiten temps per valorar fins a quin punt han estat eficaços.

Però conèixer aquests impactes és necessari per **evidenciar el valor afegit de la prestació de serveis des de les organitzacions no lucratives i entendre la utilitat social** de les activitats de l'organització.

No és fàcil, però **és un esforç continuat necessari per poder explicar a la societat l'aportació del món associatiu.**

DEFUGIDA DE LA LòGICA DE CIUTADÀ CLIENT

Un element identitari del món associatiu és la participació i la mobilització social. **Un dels riscos de la prestació de serveis és convertir la relació amb la ciutadania, objecte de l'activitat de l'associació en una relació basada només en el contingut del servei, una relació de ciutadà client.**

El perill del clientelisme és que basa la relació amb la ciutadania únicament en les característiques de prestació del servei en què s'és destinatari, sense tenir en compte la participació i implicació en la pròpia associació.

Des del món associatiu s'ha d'intentar **evitar establir únicament aquest tipus de relació**, que afavoreix una actitud passiva i no implicada en la societat.

LA INCIDÈNCIA POLÍTICA

Es pot entendre la **incidència política (advocacy) com el procés d'influir en els resultats de les actuacions, comportaments, posicions polítiques, etc., tant en institucions públiques com en privades.**

La influència en altres agents de la societat s'ha d'entendre en un sentit ampli. Tot i que la tasca d'incidència política es dirigeix principalment a l'àmbit polític, no es limita a aquest àmbit, sinó que es dirigeix a tota mena d'actors socials.

Cada vegada més associacions manifesten que realitzen o volen fer activitats d'incidència política. Les entitats incorporen la incidència en els plans d'actuació, en una evolució present en el sector, passant del pur activisme a la incorporació de la incidència com a un eix estratègic de la pròpia activitat.

El propi discurs de les entitats no lucratives en els darrers anys ha fet èmfasi en el tema de la coresponsabilitat social amb altres agents socials com l'Administració pública i en la millora, construcció i transformació de l'espai públic i de la societat. La incidència política pren, doncs, una

importància cabdal en el joc de la coresponsabilitat social de les associacions i l'equilibri de les seves funcions socials.

Però en moltes ocasions, aquesta voluntat de participar com un actor a l'espai públic i fer incidència política xoca amb el tipus de relació que s'estableix amb l'Administració Pública quan es presta serveis. Una vegada més, s'ha de fer un esforç de coherència i entendre el rol associatiu per poder gestionar des de la independència necessària per aquests equilibris.

En aquest aspecte, el rol que juguen les xarxes i el treball conjunt és fonamental. **Les entitats de segon i tercer nivell tenen el paper de ser organitzacions parai-gües i entre els seus rols està el de ser interlocutors**, la capacitat de donar una visió global des de la seva independència i transformar aquesta visió de sector en agendes d'incidència a mig i llarg termini.

LA INCORPORACIÓ DE PERSONES REMUNERADES

En molts casos, la prestació de serveis comporta la incorporació a l'organització de personal remunerat, que es responsabilitza de les activitats vinculades al servei. **La seva presència en les associacions impacta en el seu funcionament**, que ha de gestionar una àrea nova per la qual no sempre es troben preparades.

La gestió i desenvolupament de persones al món associatiu és complex, perquè no es pot fer des del mimetisme de les tècniques de gestió de recursos humans del món empresarial: una associació és una organització més complexa on hi conviuen col·lectius amb percepcions diverses del què és el compromís organitzatiu i on els valors tenen una preponderància rellevant en el seu funcionament.

Per tant, **és una responsabilitat sectorial del món associatiu anar desenvolupant un cos de gestió adequat a aquestes especificitats**, que sigui capaç de **vincular les relacions laborals amb el compromís missional de les associacions.**

LA TRANSVERSALITAT DE LA PROFESSIONALITAT

Una característica del segle XXI és l'exigència de professionalitat en el funcionament de les activitats i serveis amb les persones com el que fa el món associatiu.

De vegades, es confon la professionalitat amb la remuneració: la professionalitat és una exigència en la realització de l'activitat que s'exigeix d'igual manera a les persones voluntàries, que a l'equip remunerat de les associacions.

Aquesta exigència de professionalitat s'accentua a l'hora de gestionar serveis i s'ha d'afrontar de manera transversal amb totes les persones que destinen el seu temps a l'associació.

EIX 2:
FINANÇAMENT DE LES ASSOCIACIONS

LA BANCA ÈTICA

JORDI IBAÑEZ

FIARE

ELS PILARS DEL SISTEMA ECONÒMIC QUE VOLEM CONTRIBUIR A TRANSFORMAR

Estem empenyent per sortir del paradigma econòmic vigent. Aquest paradigma és temporal, no és des de sempre, ni serà per sempre. Va aparèixer amb el pensament clàssic d'Adam Smith fa tres segles. Fins aquell moment, pensar en economia era, normalment, pensar la forma de guanyar-se la vida més justament, reflexionar sobre com compatibilitzar els nostres valors amb el nostre comportament en l'àmbit econòmic. La recerca del benefici personal era mal vista. En aquells temps hem de recordar que l'home orientava la seva vida només a la Salvació, havia de renunciar al plaer personal, al benefici i cercar una vida plena darrera la mort. L'Església condemnava la usura que era considerada com qualsevol rendiment superior al cost de deixar els mateixos diners. Ja Aristòtil deia a Política que *"és molt raonable detestar la usura, perquè els seus guanys provenen del diner mateix i no d'allò per al que va ser inventat. Perquè el diner es va introduir a efectes d'utilitzar-lo en el canvi, però l'interès fa que augmenti la quantitat del propi diner (...) en conseqüència, de les formes de fer negoci, aquesta és la més contrària a natura."*

Amb l'aparició de la reforma i amb la Il·lustració, la persona, com a reacció a l'època anterior, se situa al centre del pensament, també en el pensament econòmic: el nostre comportament ja no s'ha d'orientar cap a la Salvació. **Adam Smith, sustenta la seva teoria sobre el que s'anomena l'ètica de la simpatia:** donat que per naturalesa l'home és un ésser social puc centrar-me en la recerca del meu benefici personal i quedar-me

tranquil ja que, com l'home és un animal social, sempre evitaré fer mal als altres per por que els altres em perjudiquin a mi. A més, el benefici personal és un estímul per a la societat.

Per altra banda, també fins als temps de la Il·lustració era idea comuna que la propietat no era un dret natural. Es reconeixia la natura com a font real de riquesa (idea que en economia defensaven els fisiòcrates). **Tomàs d'Aquino afirmava que la propietat és una convenció, no un dret natural** ja que és Déu l'origen de totes les coses, i malgrat aquesta convenció *"l'home ha d'administrar les seves propietats no com coses pròpies sinó comunes i d'aquesta manera donar-hi participació en les necessitats dels altres"*. **Posteriorment, es va admetent la idea que la riquesa la crea l'home amb el seu esforç** i, finalment, s'imposa la creença encara vigent avui dia que les coses tenen un valor en funció de la seva utilitat i no tant per la seva escassetat o l'esforç necessari per a produir-les.

Finalment, **l'era capitalista estableix un vincle entre la propietat i la capacitat de decisió.** Si la propietat és privada i jo sóc propietari d'un capital empresarial, jo tinc el dret únic de decidir a l'empresa.

La combinació d'aquestes "veritats" filosòfiques dona forma a l'economia neoclàssica que, amb múltiples corrents, divisions, perfeccionaments i, fins i tot, amb nombroses crítiques (des de Stuart Mill passant pel Marxisme i totes les seves variants fins a Keynes), **continua sent hegemònica.** El mercat, amb la seva mà invisible, amb les normes de joc del capital i de la mai verificada competència perfecta, s'encarrega d'ordenar tota recerca de benefici personal en un equilibri econòmic general, definint l'equilibri econòmic com la igualtat entre el que s'ofereix i el que es demanda en una economia.

PER UNA ECONOMIA MÉS EQUITATIVA I ORIENTADA AL SERVEI DE LES NECESSITATS HUMANES

Però aquest sistema filosòfic ens ha conduït a un sistema amb una gran capacitat de creixement, però profundament desigual i, potser, incapaç de donar-nos el millor benestar que els homes seriem capaços d'aconseguir amb un sistema econòmic diferent. La crisi global que vivim ens fa més evident a Occident aquestes constatacions, però recordem que abans de la crisi ja patien desnutrició més de 1000 milions de persones, abans de la crisi ja el 80% de la població vivia amb el 20% dels recursos i ja abans de la crisi havíem assolit un nivell d'explotació dels recursos mediambientals superior al que la Natura és capaç de regenerar.

Per això cal parar-se a pensar que **és hora de desconstruir aquest palau de vidre.** És hora de reconèixer que l'economia ha de superar la visió del *homo aeconomicus* que només maximitzant els seus beneficis contribueix al benestar de la societat. Reconèixer també que no n'hi ha prou en afegir unes normes i uns controls a l'economia financera per a evitar futures crisis. Hem de reconèixer l'important paper que en l'àmbit econòmic juguen les externalitats i com la seva existència contradiu el principi de la simpatia, doncs és cert que, conscientment, buscant el benefici personal, normalment no volem perjudicar els que tenim al nostre voltant, però, fins i tot en una societat globalitzada, el nostre voltant és ben petit. No som capaços de percebre a la pràctica que les nostres accions tenen conseqüències sobre les vides de moltes altres persones perquè ens relacionem amb l'entorn de

forma individual, que és com hem estat educats. Aquí és on comença el gran paper que juguen els moviments socials, les associacions, les empreses de l'economia social, en el canvi de paradigma que necessitem. Ens desperten la consciència de les externalitats negatives que té la nostra activitat quotidiana. Per això, **el canvi de paradigma va acompanyat del reforçament des de la ciutadania de la cohesió social.**

Les revolucions són l'antecedent de les contrarevolucions, per això el canvi de paradigma que s'està donant no segueix la via revolucionària, tot i que s'ajuda de petites revolucions. És una cursa de fons que ens necessita a tots, demana el nostre esforç i sovint també el nostre sacrifici, perquè **poques vegades un canvi de paradigma ha estat, com és aquest, social, de baix a dalt i no de dalt a baix.** El nou paradigma té un lema que estableix que treballar pel benestar col·lectiu és el que porta irremeiablement al benestar personal. És una idea molt simple, molt vella, enunciada milers de vegades però és una idea que té tota la força moral, perquè no té esquerdes al portar-la a la pràctica, com sí la té el castell de vidre.

En el nou paradigma econòmic les iniciatives econòmiques a més d'optar pel benefici col·lectiu en comptes del personal, **són empreses també democràtiques.** Perquè involucren en el seu govern tots els seus *stakeholders* de igual a igual. **Els valors de la democràcia s'implanten també a l'economia.**

L'ECONOMIA SOLIDÀRIA AVUI

Aquest model econòmic se sustenta en el que cada vegada més va prenent el nom d'**economia solidària.** Seran empreses, seran associacions, seran cooperatives o tindran la forma jurídica que vulguin, però ja no seran iniciatives econòmiques sinó **iniciatives socials, empreses socials.**

Quan ja no busques el benefici personal sinó el col·lectiu, moltes coses que ens fan mal cauen pel seu propi pes. **És reforça l'economia real en detriment de la financera** que tants costos d'oportunitat ens genera a la societat, es responsabilitza de les seves externalitats (positives i negatives) i limita la sacralitzada llibertat d'empresa (qui engegarà una indústria militar per buscar el benestar col·lectiu?), es té cura del benestar dels treballadors, de la cotització al manteniment de l'estat del benestar, etc..

Aquesta economia existeix i va prenent força. Fins i tot a Espanya, aquest mercat social o solidari, més endarrerit respecte el seu desenvolupament de l'economia solidària, **ocupa més d'un milió de persones i genera més del 10% del PIB estatal.** Estem parlant d'empreses d'inserció laboral o que **tenen activitats econòmiques que**

permeten la intervenció social en defensa de col·lectius que pateixen dificultats econòmiques, o per millorar la qualitat de vida de persones grans, aturats o de persones amb problemes de salut físico-psíquics. Estem parlant de cooperatives de treball, agrícoles, de consum, de serveis, d'habitatge i d'organitzacions no governamentals que treballen per la millora de les condicions de vida a països del sud o per sensibilitzar la població respecte problemàtiques diverses. També d'associacions pacifistes, organitzacions d'ajuda mútua, d'intercanvi, entitats que treballen per la defensa del medi ambient, o per portar a terme formes de vida més respectuoses amb el medi a través del consum responsable, institucions microfinanceres, organitzacions o empreses no lucratives de serveis culturals, organitzacions que promouen els drets humans, etc. La llista és immensa. Totes elles tenen activitat econòmica (fins i tot una campanya de sensibilització és una activitat econòmica) però també són sempre un mitjà i no una finalitat per sí mateixa.

LA BANCA ÈTICA COM A PART DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA

Tradicionalment, la banca ha jugat el paper lubricant del sistema econòmic, de la mateixa manera que actua la banca ètica ciutadana en l'economia solidària. La banca ètica de caràcter ciutadà convoca a tots els actors socials a responsabilitzar-se de crear una autèntica alternativa al sistema bancari tradicional. I a aquesta crida volem donar resposta des del món associatiu de la nostra ciutat.

La banca ètica té diversos **trets característics:**

- **La seva missió és canalitzar correctament l'estalvi** d'aquella part de la ciutadania que vol que els seus diners treballin per a la justícia, el benestar social i la regeneració mediambiental. Per això, la seva intermediació financera se centra prioritàriament en el préstec i mai en activitats especulatives o en el finançament de projectes que tenen finalitats lucratives.
- **La seva tasca s'orienta doncs cap al benefici social col·lectiu,** per això elimina l'afany de lucre propi de la banca tradicional: cap soci, treballador, ni client pot enriquir-se amb l'activitat d'una banca ètica. Això no exclou la generació d'excedents que són necessaris per capitalitzar el banc i per respondre del risc que assumeixen en la seva activitat creditícia. Tampoc exclou una remuneració justa, equitativa i transparent de l'estalvi com a forma de gratificar la renúncia temporal que els clients fan dels seus diners.

- **Viuen enganxades al seu territori, a la seva base social,** formades per persones i institucions **que desitgen un sistema econòmic més equitatiu** i per això es caracteritzen també, per tenir les mateixes formes de fer que l'economia social: **democràcia, participació, treball en xarxa, transparència i austeritat.** A més, la banca ètica té una altra virtut i és la seva transversalitat: segurament, cap iniciativa econòmica convocarà, en el seu si, actors socials tant diversos. Finalment, el seu treball en xarxa és conseqüència del principi de subsidiarietat que ens indica que per respondre de les diferents necessitats socials calen intervencions pluridisciplinàries i, per tant, cal treballar plegats amb els mateixos actors que estan treballant per transformar la realitat.
- **Són entitats financeres amb un funcionament democràtic.** Això significa que tots els socis tenen els mateixos drets en la presa de decisions del banc, establint relacions de igual a igual entre ells i no relacions de poder basades en la capacitat adquisitiva.

A Europa i al món trobem molts exemples de banca ètica: des d'Oikocredit, que va ser de les primeres, La Nef, el Jak suec, el Charity Bank anglès o la Banca Popolare Etica a Itàlia. També a Espanya les **finances ètiques tenen presència.** Les primeres que van néixer i que encara avui en dia perduren i fan una gran tasca són entitats que han fet una opció per treballar sense una fitxa bancària i, per tant, assumint els seus propis socis el cent per cent del risc de la seva activitat: el mateix Oikocredit; que gestiona capital social per donar préstec a iniciatives com les que parlàvem abans; el Coop57 que finança projectes d'economia solidària del nostre país; l'associació de les CAF, que segueix el model de les banques comunals a països del Sud; la Xarxa Enclau, a la Comunitat Valenciana; el Gap, Madrid o el Fondo Solidario de Granada, etc. Totes elles són experiències no lucratives, participatives i liderades pels mateixos agents socials, siguin persones físiques o jurídiques, que s'involucren en l'economia social i que a més dels seus projectes consideren important la creació d'instruments financers ètics. Més endavant, l'aparició del Triodos Bank ha representat la implantació al nostre país d'un model bancari més similar a la banca convencional, però que finança empreses mediambientals de tota mena i projectes d'economia social. Una banca amb una dilatada trajectòria que compta amb prou economies d'escala com per oferir, des d'un bon inici, gran part dels instruments financers que la resta d'entitats bancàries ja ofereixen.

Finalment, la darrera institució que s'ha creat és FIARE, una agència financera que promou un model bancari transformador, a l'estil banca descalça, amb base cooperativa com les institucions que hem mencionat al principi, però que en aquest cas sí té vocació d'instituir-se com alternativa a la banca convencional,

assumint la supervisió de la banca central i totes les seves exigències de solvència i garanties. Al nostre país, a més de FIARE, la Caixa Pollença, que té alguns productes de finances ètiques, forma part de la Federació Europea de Banques Ètiques, una federació que aplega al seu si aquelles institucions europees de banca ètica alternativa.

LA BANCA ÈTICA: UN PAS MÉS CAP A L'AUTONOMIA FINANCERA DELS MOVIMENTS SOCIALS I L'ECONOMIA SOLIDÀRIA

El reforçament de les experiències de banca ètica és **un instrument essencial per caminar cap a un nou model econòmic més sostenible social i mediam-bientalment**. Al mateix temps, la banca ètica proposa convocar a la ciutadania a estalviar de forma que les empreses socials i les associacions i entitats de la ciutat tinguem més recursos per fer créixer els nostres projectes i dotar-nos de més autònoma. **La banca ètica ens fa protagonistes a les entitats socials** d'un model financer que ens pot alliberar de les tradicionals relacions client – proveïdor que establim amb la banca tradicional i que només es mantenen en relació al preu. Si protagonitzem els seus processos de implantació i desenvolupament, la banca ètica ens emancipa perquè ens permet mancomunat els recursos propis, de totes les entitats i dels centenars de milers de persones que estan al nostre voltant i posar-los a treballar per les nostres causes. Autonomia també perquè ens permet que tot el cost financer que assumim tingui com a destinació el reforçament del nostre propi sector. I, finalment, ens dona autonomia perquè ens pot alliberar de les dificultats de tresoreria que patim derivades del pagament diferit dels compromisos amb l'Administració Pública.

La banca ètica ens permet obrir un vincle molt potent entre els projectes socials de l'economia solidària i de les associacions, per una banda, i de la ciutadania per l'altra, especialment amb les persones vinculades a les nostres associacions. Un vincle basat en la confiança que ens permet, més enllà de donacions i quotes, arribar també a canalitzar estalvi si som capaços de gestionar-lo a través d'entitats financeres ètiques i de demostrar que el sabem utilitzar en projectes sostenibles.

En plena crisi de credibilitat dels bancs tradicionals, la nostra massa social, sent més atracció cap a formes d'estalvi més responsables. **El ciutadà respon positivament a noves propostes de canalització de l'estalvi** sempre que siguin segures i

no escapin del seu control. Sempre que el ciutadà conegui el rostre i les motivacions de les persones i institucions que el promouen. Per això, la banca ètica ciutadana té un gran potencial.

LES ASSOCIACIONS DE LA CIUTAT: PART DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA I PROMOTORES DE LA BANCA ÈTICA

A la nostra ciutat són diverses les entitats financeres que representen els valors que hem mencionat. En concret, l'Associació de les Comunitats Autofinançades, el Coop57, Fiare, i Oikocredit treballen des de fa anys vinculant la nostra ciutadania als seus projectes i donant finançament a nombroses entitats i empreses socials des de la perspectiva de la no lucrativitat, la democràcia econòmica i el treball en xarxa, incorporant tots els valors dels moviments socials de la nostra ciutat i assumint com a principis bàsics del seu funcionament la transparència i l'austeritat de recursos. Des de la perspectiva de la promoció d'aquestes entitats, també l'Associació FETS, nascuda a Barcelona, està realitzant un paper molt rellevant de promoció de les finances ètiques.

Els moviments socials a la ciutat no som, per tant, aliens a aquestes realitats. Hi participem des dels seus inicis. Som conscients que parlar de banca ètica no vol dir només sensibilitzar la població que ha de triar un banc responsable socialment a l'hora d'estalviar. Som conscients que per proposar a la ciutadania una banca ètica creïble, els que estem compromesos en transformar la realitat, n'hem de ser els seus propietaris, hem de seguir els seus passos, hem de prendre part en les seves orientacions i hem de proposar quins i com són els valors que volem que defensi. El ciutadà que té confiança en nosaltres ha de veure que participem de la banca ètica no només com a clients, sinó sobretot com a propietaris.

Sabem que, avui dia, les experiències de banca ètica són encara febles en el seu funcionament, però tenim la convicció que essent coherents hem d'utilitzar-les per ajudar-les a créixer. Per tot això, el Congrés d'Associacions de Barcelona proposa a les associacions de la nostra ciutat que participin del creixement d'aquelles experiències de banca ètica de la nostra ciutat que són permeables als nostres principis, que ens permeten ser-ne propietaris de ple dret de manera que, a més d'incorporar el nostre discurs i la nostra pedagogia, també ens permeten fiscalitzar la seva activitat per verificar que en el seu creixement no pervertiran la seva missió. En especial **volem donar el nostre suport de les següents maneres:**

- **Subscrivint el capital social** que ens sigui possible, **de manera** que aquestes entitats financeres **guanyin en autonomia i capacitat d'actuació**.
- **Recomanant** als nostres socis, afiliats, voluntaris i tot aquella persona vinculada a les nostres associacions, **que entrin a formar part de la base social d'aquestes entitats financeres**. Fer el màxim esforç de contagi.
- **Utilitzant els seus serveis financers**, tant d'actiu com de passiu, fins i tot, si és necessari, sacrificant el benefici econòmic que la banca tradicional ens pugui oferir a curt termini.

Per acabar, ens agradaria recordar unes paraules de l'economista xinès, **Manfred Max-Neef a "Desarrollo a Escala Humana"** que bé poden il·lustrar el que sentim les moltes persones i entitats que ens hem sumat als projectes de banca ètica sigui com a socis, treballadors o clients:

"Volem canviar el món però ens enfrontem a una gran paradoxa. He arribat a la conclusió que no sóc capaç de canviar el món, ni tan sols una part d'ell. Només tinc el poder de canviar-me a mi mateix. I si decideixo canviar-me a mi mateix, no hi ha força policial al món que m'ho impedeixi. La decisió depèn de mi, i si vull fer-ho, puc fer-ho. Però el punt més fascinant és que si jo canvio, pot ocórrer alguna cosa en conseqüència que condueixi a un canvi al món. Però tenim por de canviar. Sempre és més fàcil intentar canviar els altres. Sòcrates ens va cridar l'atenció: "coneix-te tu mateix", perquè sabia que l'ésser humans té por a conèixer-se. Sabem molt dels nostres veïns, però molt poc sobre nosaltres mateixos. (...)

Espero que arribi el dia que cadascú de nosaltres sigui suficientment valent per poder dir amb tota honestedat: "sóc, i per què sóc, em vaig tornar part de...". Em sembla que aquest és el camí correcte a seguir, si volem posar fi a una manera estúpida de viure."

EIX 3:
EQUIPAMENTS I ESPAIS

LA GESTIÓ CIUTADANA D'EQUIPAMENTS PÚBLICS

PLATAFORMA D'ENTITATS PER A LA GESTIÓ CÍVICA

0.- PRESENTACIÓ

La ciutat de Barcelona té una llarga experiència en la cessió de la gestió d'equipaments i serveis municipals a les entitats cíviques de la ciutat, emparades en diferents formulacions jurídiques depenent del tipus d'equipament i/o servei. Així doncs, no és el mateix l'externalització d'un equipament esportiu que la d'un d'equipament sociocultural. És en aquest àmbit on centrem el contingut d'aquesta ponència donat que, malgrat la llarga trajectòria d'equipaments municipals gestionats per les associacions de la ciutat, encara avui es donen diferències en l'aplicació del model, depenent del districte o sector municipal que posseeix la titularitat de l'equipament.

Amb l'objectiu de trobar un model unificat i definitiu, la plataforma d'entitats de gestió ciutadana/compartida, organisme informal que agrupa les associacions que estem gestionant equipaments a Barcelona, ha elaborat un document que serveixi per a iniciar un procés de negociació amb l'Ajuntament de Barcelona que defineixi què és la gestió cívica, com s'aplica, quins són els condicionants i la definició d'un marc jurídic apropiat, i que traslladem a aquesta ponència per compartir amb la resta d'associacions tant la filosofia com les propostes que hem desenvolupat per tal de ser millorades i assumides pel conjunt del moviment associatiu de Barcelona.

Aquesta ponència s'estructura en els següents apartats:

- 1.- Introducció
- 2.- Definició
- 3.- Els agents que hi intervenen
- 4.- La definició del projecte
- 5.- Marc legal
- 6.- Propostes

1.- INTRODUCCIÓ

Un equipament o projecte sociocultural de proximitat necessita que la seva programació tingui un alt grau de sintonia amb el territori on fa l'acció o en el sector en què actua.

En paral·lel, ha de vetllar perquè les seves activitats siguin complementàries i reforcin les que genera el mateix territori a través de la seva xarxa associativa. Són aquestes necessitats que fan pertinent que siguin les entitats de cada territori les que gestionin els equipaments o serveis, com a coneixedores de la realitat dels seus barris i les dinàmiques que hi actuen, incorporant l'equipament a la dinàmica territorial i evitant que esdevinguin un cos estrany.

En definitiva, la gestió cívica o compartida aporta als projectes un valor afegit que difícilment poden ser aportats per altres fórmules d'externalització amb empreses privades.

2.- DEFINICIÓ

La gestió ciutadana, o cívica, és una fórmula de gestió específica d'un equipament de titularitat municipal o d'un projecte d'intervenció acordada entre l'Ajuntament de Barcelona i el teixit associatiu del territori objecte de la intervenció, per la qual una entitat es fa càrrec de la gestió d'un equipament i/o projecte d'interès general. Aquest acord pot venir motivat per determinades circumstàncies, i estar decidit en funció dels interessos d'ambdues bandes.

Aquesta possibilitat ve definida per la Carta Municipal de Barcelona que, en el seu article 34 diu el següent:

“Les entitats, les organitzacions i les associacions ciutadanes sense ànim de lucre poden exercir competències municipals o participar en nom de l'Ajuntament en

la gestió de serveis o equipaments la titularitat dels quals correspon a altres administracions públiques. La gestió cívica de competències municipals es pot utilitzar per a les activitats i els serveis susceptibles de gestió indirecta, té sempre caràcter voluntari i no lucratiu i s'adjudica mitjançant concurs públic quan hi hagi diverses entitats o organitzacions amb característiques idèntiques o semblants”.

En qualsevol cas, entenem que la gestió ciutadana es caracteritza per:

- La necessitat que la ciutadania participi en l'objecte de l'equipament o el projecte.
- Una entitat gestora sense afany de lucre, legitimada, representativa i implicada al seu territori o sector.
- L'existència d'un projecte de gestió, compartit en els valors i consensuat per l'Ajuntament de Barcelona i per l'entitat gestora.
- Un acord explícit de col·laboració entre l'Ajuntament, titular de l'equipament, i l'entitat gestora, formalitzat en un conveni.
- El compromís de promoure canals de participació oberts i transparents en la presa de decisions i en la realització d'activitats.
- L'empara jurídica de les Normes Reguladores de Participació Ciutadana i la Carta Municipal.

Els valors bàsics que han de regir la gestió ciutadana són: la participació, l'autonomia, la transparència, la responsabilitat, l'eficiència i l'eficàcia, la voluntat de millora de l'entorn social i el foment de la cohesió social i la convivència del territori on es desenvolupen aquests projectes.

La gestió compartida o cogestió, a diferència de la gestió ciutadana o cívica, implica que l'entitat gestora gestiona de forma conjunta amb l'Ajuntament de Barcelona, amb un model paritari de gestió i presa de decisions, però participa dels mateixos valors i necessitats de l'Ajuntament i els comparteix.

3.- ELS AGENTS QUE HI INTERVENEN

1) L'ENTITAT GESTORA DE L'EQUIPAMENT

Les entitats que vulguin participar en la gestió cívica **han de fer-ho a partir d'una voluntat explícita de col·laboració amb l'Ajuntament, tot mantenint la seva autonomia**, i amb complementarietat amb la resta dels serveis associatius i públics presents al territori i relacionats amb el projecte de gestió.

Les entitats potencialment gestores han de tenir personalitat jurídica pròpia, i **suficient experiència associativa**, que haurà de **garantir alhora una suficient capacitat de gestió** per a tirar endavant el projecte.

Han de tenir un **funcionament intern d'acord amb els criteris de transparència, participació i democràcia interna**. Al respecte, hauran de regir-se pels valors continguts al Codi Ètic de les Associacions de Barcelona:

- La **consecució** de les entitats gestores de **finalitats generals**.
- **Absència total d'ànim de lucre**.
- **Voluntat de foment de la participació interna**.
- La **confiança** com a base de la relació entre els membres de l'entitat i del funcionament democràtic.
- **Transparència econòmica**.
- **Gestió respectuosa** dels recursos humans de què disposa l'entitat.
- La **sostenibilitat i viabilitat del projecte** gestionat.
- **Congruència** de les activitats i de les informacions.
- **Relacions solidàries** amb altres associacions.
- **Relacions autònomes** amb les administracions públiques.

El foment de la implicació dels ciutadans, tant en la presa de decisions com en la realització d'activitats que conformen el projecte gestionat des d'una entitat, és un valor afegit altament qualificat. Això obliga a establir mecanismes de consens i voluntat de negociació contínua i recíproca en la presa de decisions.

Cal que el projecte de gestió cívica de l'entitat gestora faci de la pluralitat un valor fonamental. Sense deixar de banda l'especificitat d'un projecte o equipament, **cal garantir i fomentar la diversitat de públics i de gent interessada**.

L'entitat ha d'establir uns mecanismes que facin compatible l'esperit crític en un context presidit, fonamentalment, per la mútua confiança i el reconeixement de les persones implicades.

2) L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Acordar la gestió cívica d'un determinat equipament o projecte, comporta el reconeixement explícit de l'Ajuntament d'uns **principis bàsics** en la prestació dels serveis públics del territori que es poden concretar en:

- **El reconeixement**, com a agent públic de l'entitat gestora, **de la seva capacitat de gestió i l'establiment d'una relació de confiança mútua**.
- **L'Ajuntament ha de reconèixer i fomentar la necessària implicació en els afers públics de les entitats**, més enllà del seu estricte camp d'actuació.
- **El reconeixement que la diversitat d'opinions i propostes** al voltant dels afers públics significa **un valor fonamental i un enriquiment col·lectiu**. Cal assegurar espais de participació i d'expressió on es pugui plantejar la divergència d'opinions a partir de la responsabilitat i el compromís, amb l'objectiu bàsic de **fomentar la convivència**.

- La **previsió de l'Ajuntament d'aportar recursos**, donada la tipologia dels equipaments o projectes **que s'han de gestionar a través de la fórmula de gestió cívica**.
- **Adaptar els requeriments administratius i de finançament a la realitat associativa**: absència d'ànim de lucre, dificultats d'accés a crèdits bancaris, mecanismes de presa de decisió, etc.

4.- EL PROJECTE

La fórmula de gestió cívica d'un equipament o servei es basa en l'acord entre l'Ajuntament i l'entitat gestora. Aquest acord s'ha de concretar en el projecte de gestió, que esdevé l'element bàsic.

1) EN L'ÀMBIT POLÍTIC

- Tot i la complexitat i les dificultats que pot representar, **és imprescindible l'establiment de consensos i la voluntat de negociació** contínua i recíproca en la presa de decisions i l'establiment dels objectius marc que regiran el projecte.
- Cal **establir**, així mateix, els **mecanismes necessaris que facin compatible l'esperit crític amb el treball conjunt**, en un context presidit, fonamentalment, per la confiança mútua i el reconeixement mutu.
- La concreció d'aquest acord comporta necessàriament la **responsabilitat compartida de l'equipament o projecte entre l'Ajuntament i l'entitat gestora**.

2) EN L'ÀMBIT DEL FUNCIONAMENT I L'AVALUACIÓ DE LA GESTIÓ

- Pel que fa a la presa de decisions i a l'avaluació de la gestió, cal **definir i acordar els criteris per mesurar els conceptes d'eficàcia i eficiència**. Així mateix, és necessari **dissenyar els indicadors específics per mesurar els resultats de la gestió**, que no han de ser únicament econòmics, sinó també culturals, incorporant a aquest disseny el balanç social del projecte.
- Cal **establir una nova cultura de gestió** a partir del paper que han de jugar els diversos agents implicats en el projecte de gestió: entitat gestora, professionals

contractats i ciutadans voluntaris.

- En la concreció del projecte, i atenent la màxima rendibilitat dels recursos públics, s'ha de **definir un pla de finançament que incorpori els recursos aportats per l'Ajuntament de Barcelona i els aportats per la gestió de l'entitat gestora**, tant els generats pel mateix projecte, com els obtinguts per l'eficiència d'aquest tipus de gestió, o els aportats per altres fonts de finançament.

3) PEL QUE FA A LES RESPONSABILITATS

- La **responsabilitat** està **compartida entre l'Ajuntament i l'entitat gestora** en la prestació dels serveis i davant de la ciutadania, independentment de les responsabilitats pròpies de cadascun dels agents.
- **L'Ajuntament**, o la nova entitat gestora, **hauran de subrogar el personal contractat** en cas d'extinció o canvi de titularitat de la gestió.

4) EN EL PLA DE LA IMATGE

- **Garantir la visibilitat** de la gestió cívica i de l'entitat gestora, mantenint sempre la independència de la imatge del projecte i la de la mateixa entitat gestora, **en un marc de complicitat entre l'Administració pública i la ciutadania**.

5.- MARC LEGAL

Tot i que la gestió cívica està prevista a la Carta Municipal de Barcelona i a les Normes Reguladores de Participació Ciutadana de Barcelona, a hores d'ara **no hi ha cap reglament que en desenvolupi l'aplicació**.

La gestió cívica, per tant, **s'emmarca en un marc legal i normatiu no desenvolupat**, cosa que genera moltes dificultats administratives i de gestió, **provocant interpretacions contradictòries en la seva aplicació**.

Aquest desenvolupament del marc normatiu hauria de **resoldre qüestions com:**

- La **incorporació d'associacions a la gestió** d'equipaments i projectes municipals.
- La necessitat de **buscar noves fórmules d'administració, justificació, finançament i seguiment**, que facilitin la tasca administrativa, comptable i de gestió, tenint en compte la naturalesa de la gestió ciutadana i de les entitats gestores.
- La necessitat de **trobar una nova forma de gestió dels recursos humans** que tinguin en compte la singularitat d'aquesta fórmula de gestió i el compliment necessari dels drets laborals.
- **L'assignació de la dotació econòmica i la seva gestió**.
- Uns **continguts mínims del conveni** que ha de regir la **relació contractual entre l'Ajuntament i l'entitat gestora**, en les qüestions acabades d'esmentar.
- **L'homogeneïtzació dels criteris municipals**.

EIX 3:
EQUIPAMENTS I ESPAIS

EL PATRIMONI DEL SECTOR ASSOCIATIU

JORDI CASASSAS

FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA

És evident que el moviment associatiu és, des de fa dècades, un referent per al nostre país. **Ningú no pot posar en dubte la importància que han tingut els ateneus i les associacions culturals** de tota mena, ubicades arreu del país, **en la vertebració del territori**, fomentant la integració dels ciutadans i posant de manifest una voluntat popular i col·lectiva de participació i de democràcia. No hem d'oblidar que, en la majoria dels casos, aquestes entitats són escoles de civisme, de tolerància, de respecte mutu, de treball conjunt i en xarxa, que ofereixen els coneixements personals a la col·lectivitat. En resum, **són espais on s'ha reforçat una ciutadania compromesa amb el seu entorn, amb la col·lectivitat, amb el poble, la ciutat i el país.**

Les associacions culturals fa més de 150 anys que existeixen i constitueixen una de les xarxes més antigues i més característiques de la terra i la societat catalanes. Si es volta per Catalunya qualsevol queda sorprès d'aquesta singularitat cultural. A la majoria de pobles i ciutats, hi ha entitats culturals i segons alguns estudis elaborats **hi ha més de 400 ateneus i entitats culturals d'aquesta tipologia censades a Catalunya.** D'aquestes, prop de 150 formen part de la Federació d'Ateneus de Catalunya.

Barcelona, com a capital de Catalunya, agrupa moltes d'aquestes entitats reparatides pels seus barris. Seus associatives que en altra temps eren el nucli social i cultural de les viles que poc a poc es van anar annexionant a la gran ciutat. En molts casos parlem d'edificis centenaris que han estat testimonis de primer ordre de l'evolució política i social del nostre país, espais de reunió, trobada i cooperació que **han tingut un paper molt destacat en èpoques decisives i difícils per a la nostra llengua i la nostra cultura.**

Aquestes associacions disposen, majoritàriament, d'un patrimoni arquitectònic i d'equipament extra-ordinari

(teatres, biblioteques, cafès, escoles, camps d'esports, sales polivalents...). **Costaria trobar arreu del món una xarxa d'associacions com aquesta**, amb un patrimoni tan valuós, tant en valor material com en possibilitats de projecció. La gran majoria d'aquests espais són propietat de les mateixes associacions, que al llarg del temps i amb l'esforç econòmic i personal de diverses persones i generacions, han aconseguit aixecar i mantenir la seva segona casa.

El fet de disposar de patrimoni propi ha permès que aquestes entitats pensin, creïn i facin activitats que han sortit de la voluntat i del treball conjunt dels seus associats, i han estat l'expressió d'un pensament col·lectiu **que no s'ha vist obligat a vincular-se directament a les influències del color polític imperant en cada moment.**

En una ciutat tan urbanitzada i superpoblada com Barcelona, aquesta tipologia d'associacions ateneïstes disposa d'una superfície considerable i moltes es troben situades en llocs privilegiats. Això fa que siguin equipaments envejats per promotors immobiliaris, que veuen en aquell solar un suculent projecte d'habitatges que els pot proporcionar un alt benefici econòmic, obviant totalment el projecte cultural i el servei social que històricament s'ofereix als ciutadans des d'aquella ubicació. Però en altres casos, també interessen a l'Administració pública, que projecta en aquests espais el futur equipament públic de la zona. **L'Administració local, sobretot la de Catalunya, en lloc d'utilitzar els equipaments ja existents** que la societat civil ha creat, **s'ha abocat** majoritàriament i d'una manera desmesurada, sobretot des de la restauració de la democràcia, **a la construcció d'equipaments públics i centres cívics**, que s'han convertit en la principal competència cultural i de serveis de les entitats culturals.

Els ateneus han patit una certa agressió institucional quan, a quatre passes

d'un ateneu, s'hi ha creat un centre cívic municipal; quan s'han dedicat pressupostos milionaris a actuacions puntuals i a grans infraestructures culturals i s'ha oblidat l'extensa xarxa dels equipaments ja existents en mans del moviment ateneïsta.

Per mitjà dels centres cívics, l'Administració ha multiplicat, des de fa uns anys, **la seva oferta lúdica i cultural**, la qual ha passat a ser competència directa d'unes entitats que, en alguns casos, s'han relaxat i, en d'altres, o no han pogut o no s'han volgut adaptar als nous temps.

Caldria que l'Administració es pogués aprofitar dels espais ja existents des de fa molts anys. Per la seva banda, les entitats haurien d'aprofitar l'oportunitat d'oferir els serveis que necessita donar l'Administració. I això suposa una estreta col·laboració. **El futur de l'ateneu i del moviment associatiu cultural passa per una bona entesa; la col·laboració entre la societat civil i l'Administració és bàsica i necessària** per garantir la continuïtat del passat i del present del teixit associatiu, i per poder projectar un futur molt millor. En aquest punt, cal tenir en compte **el Pla d'equipaments culturals de Catalunya (PECCAT)** que recentment ha elaborat el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat per **crear una xarxa única d'equipaments culturals** en la qual cabrien, d'una manera destacada, els equipaments propietat de les associacions culturals del país. Cal conservar aquests equipaments en propietat de la societat civil i arribar als acords necessaris amb l'Administració per tal de poder continuar oferint els serveis als associats i a la ciutadania en general.

En el PECCAT, però, hi ha riscos, ja que sobre la base del compliment de la seguretat estructural, la normativa patrimonial i l'obtenció de finançament, **els ajuntaments poden tenir una eina de pressió sobre les entitats**. I per poder evitar-ho, les entitats cal que tinguem una oferta adaptada als nostres dies i prou engrescadora com per vincular-hi la ciutadania d'una manera generalitzada. D'aquesta manera, serem fortes davant l'Administració, amb un teixit col·lectiu que reforçarà la nostra història i el nostre servei a la ciutadania.

Les entitats tenim, doncs, un deure pendent: la modernització. I entenem aquesta modernització en **tres àmbits: l'espai, l'organització i l'activitat**. Quant a l'espai, que és l'apartat que aquí ens interessa, cal dir que en la majoria dels casos, per no dir en tots, no es compleix amb les normatives de seguretat i accessibilitat vigents.

Barcelona es mou de pressa. És una gran urbs en constant transformació; capdavantera en àmbits vinculats a l'oci, la formació, l'esport...

Els ateneus i les entitats en general, actualment, en uns casos més que en d'altres, no estan adequats a les necessitats i a la demanda real de la societat actual. Potser moltes de les activitats que es feien fa 25, 50 o 75 anys no són les que actualment tenen més demanda i per tant els espais on es desenvolupaven aquestes activitats també han quedat obsolets. Cal un espai adequat a cada activitat per aconseguir un bon nivell qualitatiu i, sobretot, una sensació agradable per a aquelles persones que l'estan portant a terme o per aquells que en gaudeixen.

Els equipaments associatius són espais de concurrència pública, per la qual cosa **han de complir les normatives de seguretat i accessibilitat**, i per això cal que, tant l'Administració com les entitats del sector, facin un esforç per fer pos-

sible la col·laboració mútua en aquest camp. En el cas dels ateneus, tenim una xarxa d'equipaments, en la majoria dels casos, construïts el segle passat o fins i tot fa dos segles, amb una superfície molt gran i adaptats, com ja hem dit anteriorment, a unes necessitats diferents de les actuals. Uns espais que malgrat tenir similituds els uns i els altres, tots són diferents i no tots tenen les mateixes necessitats.

Espais complexos on conviuen activitats esportives, culturals, de docència, d'espectacle, de lleure, etc. Espais que en altre temps estaven territorialment aïllats, s'han vist envoltats d'edificis i d'una xarxa municipal de transport públic que els fa accessibles des de qualsevol punt de Barcelona. Aquest fet globalitza també l'accés a molts altres centres d'oci vinculats a la societat de consum que s'han creat arreu de la Ciutat Comtal i de la seva perifèria. **Aquesta diversitat fa molt més complexa la seva adequació a les noves realitats**. I, per acabar-ho de complicar, cal afegir-hi que alguns d'aquests equipaments són edificis protegits, amb el que això suposa per al manteniment de l'edifici, de les seves dependències i de l'ús que se'n pot fer.

La voluntat d'adequació a la normativa vigent es fa palesa en totes les juntes i òrgans directius, però també es destaca la necessitat que per arribar a les exigències que hom considera indispensables cal la col·laboració dels ens públics; **la seguretat ha de ser una prioritat de les entitats, com també cal que l'Administració prioritzi les subvencions per tal que això sigui factible a curt termini**.

És una llàstima i una pèrdua irrecuperable que aquests espais desapareguin i deixin pas a habitatges de luxe i/o a dependències municipals, fets que ja s'han produït massa vegades i situacions que des de la FAC veiem en algunes entitats que es troben en atzucacs de difícil solució.

En aquests 30 anys de democràcia no s'ha detectat, per part de l'Administració de la Generalitat, **una política decidida d'ajuts a la rehabilitació del patrimoni arquitectònic dels ateneus** mitjançant subvencions o convenis. Només en els darrers anys s'ha fet una única convocatòria dotada amb 6.000.000€ per a tot el país i a repartir entre desenes d'ateneus. **L'Administració local, en alguns casos, ha arribat a acords amb associacions per rehabilitar els seus espais**, generalment els teatres o sales d'actes, **a canvi d'utilitzar l'espai rehabilitat per oferir una programació estable i pública a la ciutadania**. Aquests convenis poden suposar que els propietaris no puguin utilitzar, l'espai, l'ateneu, per períodes llargs de temps i d'una manera

L'Administració ha de treballar colze a colze amb tot aquest moviment associatiu i, d'una manera molt especial, l'Administració municipal, que és l'Administració més propera a la ciutadania.

EIX 3:
EQUIPAMENTS I ESPAIS

L'ÚS DE L'ESPai PÚBLIC

EVA FERNÁNDEZ

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS
DE VEÏNS I VEÏNES DE BARCELONA

L'espai públic és l'essència de les ciutats, l'espai urbà per excel·lència i **allà on es desenvolupa l'es-sència del que entenem com exercici de la ciutadania.** Els carrers i les places són quelcom més que espais intersticials entre els espais domèstics, els del treball, del lleure, o els espais d'estudi i de socialització. Els carrers i les places són aquells espais que ens permeten connectar amb altres persones, ja sigui quan hi transitem o quan ens hi estem i esdevenen un gran escenari on es desenvolupen i es mostren les desigualtats socials amb totes les seves dimensions.

Els darrers anys a Barcelona, el debat sobre els espais públics (ja que no n'hi ha un de sol i no és bo generalitzar) ha estat guiat per alguns mitjans de comunicació que han fet de la denúncia permanent dels conflictes a l'espai públic el tret d'identitat de les seves publicacions. Les respostes que s'han donat a l'existència de conflictes a l'espai públic han anat precedides per les campanyes dels mitjans. Han estat respostes de caràcter bàsicament repressiu, generades amb la urgència de donar respostes aparentment definitives i contundents que són sovint les que es reclamen des dels territoris però que no es mostren clarament ineficaces i de vegades són obertament perverses a l'hora de resoldre els problemes reals que s'amaguen al darrere.

Aquestes línies volen servir com a reflexió, no tenen com a finalitat donar respostes sinó posar l'accent en tots els interrogants que ens suscita l'experiència de gestió de l'espai públic a la ciutat de Barcelona.

COM ES GENEREN LA POR I LA INSEGURETAT? TOLERÀNCIA ZERO I PÀNIC MORAL

El discurs sobre la seguretat constitueix una mena de calaix de sastre en el qual ciutadania i administracions aboquen diverses fonts i manifestacions del malestar sense distingir-ne unes de les altres i sense aprofundir en les causes reals d'inseguretat. Això ens aboca a **la recerca constant de solucions parcials que acaben convertint determinats col·lectius en bocs expiatoris** dels diversos problemes en tant que d'altres, causants també de profundes pors en sectors de la població, queden sempre al marge d'aquest discurs i fins i tot surten ben parats tant pel que fa a les mesures de prevenció com per les conseqüències penals de la seva conducta. Així en parlar de seguretat és més fàcil que ens vingui al cap la possibilitat de patir un atracament en una zona aïllada i fosca de la ciutat que no pas pensar en especuladors i banquers. No és inseguretat la que viuen les dones que són víctimes de violència domèstica, la de les 600.000 persones aturades, la del 1.300.000 pobres, dels 8.000 sense sostre a Catalunya, la de les 350.000 persones amb risc de desnonament? No és inseguretat la que percep la ciutadania que observa la impunitat amb què durant anys han actuat els espoliadors de béns públics que gestionaven el Palau de la Música? La por i la inseguretat són discursos construïts i com a tals responen a percepcions i interessos concrets.

Si quatre homes estrangers, parlant en una plaça, un grup de joves llatinoamericans jugant a bàsquet o unes persones que viuen al carrer generen una reacció de por i de rebuig, el que s'ha anomenat NIMBY, (de l'acrònim anglès de *No al meu*

pati de darrere). Però si això és possible és perquè aquests col·lectius han estat prèviament significats amb un imaginari que promou la por, com "*els altres*", els perillosos, els portadors d'una amenaça difusa. Qualsevol incident aïllat que vagi en el sentit de reforçar la por es transforma en una evidència que criminalitza encara més els col·lectius més vulnerables i legítima maniobres i polítiques basades en la segregació espacial i en l'augment de la seguretat. És important que ens demanem seguretat, per a qui?

La percepció d'inseguretat de la ciutadania està molt influïda per dues lògiques complementàries: la tolerància zero i el pànic moral. Es tracta de fenòmens que neixen als Estats Units i que conformen les seves polítiques, són anteriors a l'11S però a partir d'aquesta data s'exacerben i s'exporten d'una manera més intensa. Són discursos que generen "alarma social" i a partir d'aquesta alarma legitimen mesures de control social, de retallada de drets i de repressió després de generar el que el professor de dret Iñàqui Rivera denomina el "*populisme punitiu*". És a dir hi ha un discurs que té una plasmació política i que se sustenta en el fet de generar un important consens social, un consens basat essencialment en la promoció de la por.

Als anys setanta del segle passat, **el sociòleg Stanley Cohen parlava del "pànic moral" per referir-se a un episodi, condició, persona o grups de persones que són definits com una amenaça per als interessos de la societat.** Es tracta generalment dels col·lectius més desfavorits i vulnerables: treballadores sexuals, persones sense sostre, toxicòmans, immigrants sense papers i dissidents polítics (els anomenats antisistema).

Tal com recull l'antropòloga Dolores Juliano (2004) aquests **col·lectius tenen en comú el fet d'ocupar un lloc en l'espai diferent d'aquell que els ha estat assignat. Així l'objectiu no és el d'acabar amb aquests col·lectius, sinó el tornar-**

los invisibles i privar-los de drets. Al mateix temps es treu a la pobresa la seva dimensió social i estructural per tal de fer aparèixer aquests elements, en una concepció social decimonònica, però vigent encara, com a resultat de la feblesa moral de les persones que conformen aquests grups. D'aquesta manera s'allibera la resta de la societat de tota responsabilitat¹.

Xenofòbia, mixofòbia, islamofòbia,... són termes ja familiars, que reflecteixen aquestes pors socialment construïdes. **El fet d'atiar les pors té un rèdit electoral innegable, fonamentalment per a la dreta.** Plataforma per Catalunya o el Partit Popular ho saben molt bé. **Però la indústria de la por o de la seguretat** (segons com es miri) **és també un gran negoci.** Mike Davis (2002), reflexionant sobre les conseqüències de l'11S, en un llibre significativament titulat "*Ciu tats mortes*", advertia que l'exèrcit de guardes de seguretat mal pagats (i afegiríem que a més a més amb escasses o nul·les competències per a la negociació o la resolució no violenta de conflictes) que ja comptava amb un milió de membres, es preveia que creixés en almenys un 50% més en la dècada que ara acabem. Bauman (2007) ens alerta del desplaçament de la legitimitació del poder estatal vers l'estat de la seguretat personal. Es constitueixen uns espais de pèrdua de drets que a més a més queden fora del control democràtic de la societat, fins i tot quan no es tracta de cossos privats sinó de servidors públics, vegeu per exemple el treball de David Fernández (2006) sobre el Grup VI dels Mossos, el cap del qual, per cert, està imputat en una trama d'extorsió a prostíbuls.

Càmeres de videovigilància als carrers, escàners que ens despullen als aeroports, **l'obsessió per la seguretat creix a un ritme exponencial però les pors de la ciutadania lluny de minvar, augmenten.** La inseguretat alimentària o mediambiental no reben ni de bon tros la mateixa atenció, tot i que els seus efectes són molt més destructius i afecten sectors de població més extensos que els furtus que tanta alarma social creen a la nostra ciutat. La minva de drets és alarmant, vegeu la deportació de gitanos romanesos que està duent a terme Sarkozy, però els drets haurien de ser considerats com un patrimoni comú de la humanitat, un espai de reconeixement que quan minva per a un col·lectiu degrada tota la resta.

ESPAI PÚBLIC COM A ESCENARI I COM A OPORTUNITAT DE CANVI

Per a Jordi Borja (2010) "*A la ciutat, el primer són els carrers i les places, els espais col·lectius, després vindran els edificis i les vies. L'espai públic defineix la qualitat de la ciutat, perquè indica la qualitat de vida dels seus habitants*". **La nostra de ciutat ens mostra espais concebuts per a l'intercanvi i la presència de persones diverses i altres d'altament segregats i fins i tot privatitzats.** De fet la privatització d'espai públic, per exemple col·locant terrasses de bars en places o reixes de tancament de petits parcs urbans, s'ha defensat prenent com a base la preservació de la seguretat. **No obstant això, aquestes zones segregades tenen paradoxalment un efecte contrari.** Teresa Caldeira (2007) les denomina "*enclaves fortificados*" i diu:

"Los enclaves fortificados son espacios privatizados, cerrados y monitoreados, destinados a residencia, ocio, trabajo y consumo. Pueden ser shopping centers, conjuntos comerciales y empresariales, o condominios residenciales. Atraen a aquellos que temen la heterogeneidad social de los barrios urbanos más antiguos y prefieren dejarlos para los pobres, los "marginales", los sin techo. Por ser espacios cerrados cuyo acceso es controlado privadamente, aun cuando tengan un uso colectivo y semi público, transforman profundamente el carácter del espacio público. En verdad, crean un espacio que contradice directamente los ideales de heterogeneidad, accesibilidad e igualdad que habían ayudado a organizar tanto el espacio público moderno como las modernas democracias". Caldeira, T. 2007:14

Barcelona, sense arribar a les ciutats llatinoamericanes que Caldeira pren com a objecte d'estudi, **té espais segregats, guetos per a rics,** a Pedralbes o a Diagonal Mar, aquest darrer ens ofereix un bon exemple de barri ric rodejat de barris perifèrics que han carregat molts anys amb l'estigma de la marginalitat (Besòs, la Mina...) amb un parc semiprivat i un

centre comercial adjacent. Altres espais s'apropen també perillosament a aquest model, vegeu el bunderplatz Parc Central de Poblenou dissenyat per un elitista Jean Nouvel, d'esquena al barri que l'acull. També hi ha espais que s'han mostrat com a "*cul de sac*" i han comportat conflictes greus, el Port Vell amb el complex del Maremàgnum, la zona del Port Olímpic i d'altres en canvi s'han convertit en deserts que només es posen en joc quan hi ha grans esdeveniments, com el cas del Fòrum.

La voluntat segregadora defensa la idea d'un espai públic paradoxalment sense públic, o bé amb un públic domesticat. En nega la fluïdesa viva i pretén que les desigualtats socials creixents no tinguin una plasmació en aquell espai en el qual històricament s'han dut sempre els esclats de lluita, de revolta i de resistència: els carrers i les places. Uns esclats que molt sovint estan mancats de racionalitat, sense líders identificables ni interlocució clara. De la Setmana Tràgica als suburbis francesos o les revoltes gregues, l'espai públic és l'escenari de la vida i aquesta és sempre una representació complexa que no pot ser reduïda a interpretacions lineals ni simplificadores.

Ens diu Bauman (2007) que **les ciutats s'han convertit en l'abocador de problemes generats i gestats globalment.** Aleshores ens hem de demanar si és possible trobar respostes locals que minvin aquesta percepció d'inseguretat i retorni a carrers i places el seu valor com a àgora que permet la democràcia a la ciutat.

Juli Ponce (2010) ens **proposa com a antídots la promoció de la disponibilitat a la barreja urbana i la prevenció del crim.** L'autor contraposa l'egoisme individualista, la segregació i la por al desenvolupament d'un ambient de cooperació, solidaritat i cohesió.

El repte que se'ns presenta **és com trobar les fórmules per donar resposta des de la societat civil** a aquesta qüestió.

Voldria acabar assenyalant **algunes propostes** (que no pretenen ser exhaustives) en aquest sentit que ens puguin ajudar a anar construint alternatives respectuoses amb els drets de les persones.

ASSOCIACIONISME AMB UNA BASE

Creixement sobre l'associacionisme

ESTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS

- Observatori de la vida associativa: com una eina de generació de coneixement, organisme oficial (Omnibus, Idazki, CIS, CEC, ...)
- Accessibilitat als diferents informes de diagnòstic social (amb l'administració) (plans de desenvolupament, plans comunitaris, plans de futur, plans entorn, plans Barcelona associativa, ...)
- Potenciar la recerca en l'àmbit educatiu sobre associacionisme i per potenciar els seus efectes (Ex: Benvest, assignatures, premsa recerca, ...)

Esmena d'incorporació

POTENCIAR UN ASSOCIACIONISME COORDINAT ORGANITZAT

AdB

ASSOCIATIU

religiosa amb les entitats de 2011, la realització voluntaria, i educació en la participació o la cooperativitat.

Organitzatius més democràtics entre

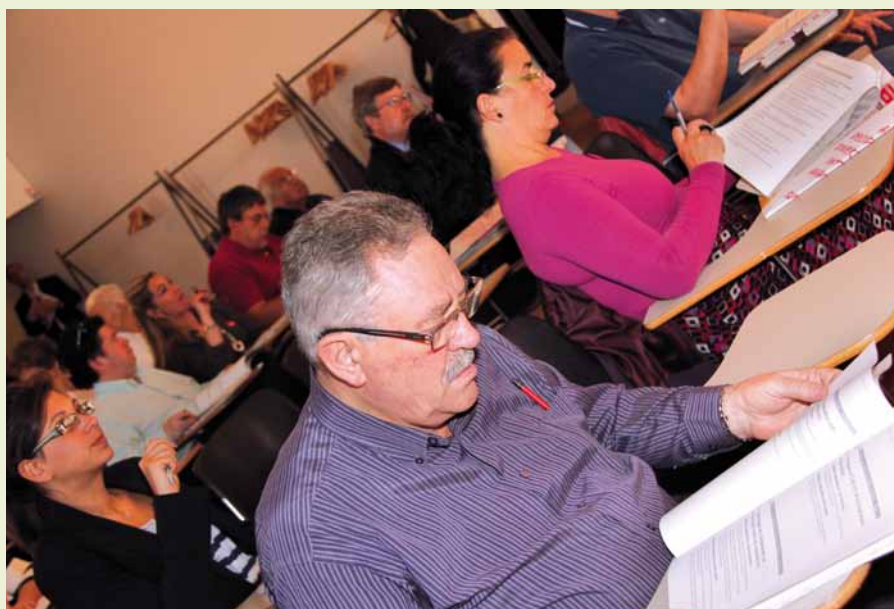
COORDINAT ORGANITZAT

SSociacions de Barcelona
(M. Lora, L. L. L. L.)

ASSOCIATIU

col·laboris com a eina de referència i de qualitat
+ 100 clubs per 15 anys
- 500 clubs
5000 11 a 10000

LÍNIES I MESURES DE MILLORA I SUPORT A L'ASSOCIACIONISME APROVADES EL 30 D'ABRIL DE 2011

RECONeixEMENT

El debat sobre el reconeixement va buscar treballar els aspectes que uneixen a les associacions, el seu reconeixement i el paper que aporten socialment. D'associacions n'hi ha de moltes menes però la seva principal característica és la capacitat d'aglutinar ciutadans i ciutadanes amb drets polítics i la seva absència de lucre.

També es va visualitzar la necessitat de fer un pas més i començar a establir certs criteris que evitin un microassociacionisme que ens debilita, a més de fer-nos pròpies diferents eines i mecanismes d'autoregulació que ens ajudin a millorar aquest reconeixement, com potser el Codi ètic de les associacions.

Finalment la necessitat d'enfortir-nos passa per potenciar el treball en xarxa, treballar coordinadament i tenir presència diferenciada en els diferents espais de participació institucional i social.

L1: POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME AMB UNA BASE SOCIAL MÉS ÀMPLIA

- 01: Implementar models organitzatius més democràtics i oberts a les persones
- 02: Visualitzar i comunicar l'associacionisme entre les persones
- 03: Generar coneixement sobre l'associacionisme
- 04: Impulsar mesures de conciliació de la vida personal, laboral i associativa

L2: POTENCIAR UN ASSOCIACIONISME COORDINAT I ORGANITZAT

- 01: Implementar models organitzatius més democràtics entre les associacions
- 02: Promoure el Codi ètic de les associacions
- 03: Optimitzar els mecanismes de comunicació entre les associacions
- 04: Generar coneixement com a sector

L3: POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME COM AGENT LEGITIMAT I ACTIU EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES I PRIVADES

- 01: Racionalitzar els espais de participació de l'Administració i augmentar-lo en altres espais

L1: POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME AMB UNA BASE SOCIAL MÉS ÀmplIA

01 → IMPLEMENTAR MODELS ORGANITZATIUS MÉS DEMOCRÀTICS I OBERTS A LES PERSONES

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

1. Realització i planificació estratègica amb la base social (socis, voluntaris, equip tècnic...) que vetllin per aspectes com l'educació en la participació o la coresponsabilitat
2. Definició de projectes innovadors, sostenibles, avaluable que s'adeqüin a les necessitats socials i dels associats
3. Aplicació de mètodes d'avaluació interna de les associacions
4. Creació de comissions de treball autogestionades i horitzontals que assumeixin funcions i responsabilitats
5. Definició d'un pla de formació per a les persones més implicades, juntes directives, voluntaris, persones associades i equips tècnics
6. Definició de mecanismes de gestió de persones sòcies i voluntàries mitjançant plans que incloguin la captació, l'acollida i la fidelització
7. Definició de projectes atractius i adaptats als perfils del voluntariat
8. Definició de protocols de funcionament dels òrgans de govern: convocatòria, dinamització, retorn, representativitat (gènere, intergeneracional...)
9. Planificació d'accions col·lectives entre les persones associades i la ciutadania per a la transformació sociocomunitària als barris...
10. Definició de protocols de relleu a les juntes directives i assemblees: clarificació tasques, funcions i papers que desenvolupin les persones membres de les Juntes directives, plans d'acollida per a nous membres de junta on s'explicitin la missió, els valors i els objectius
11. Sistematització de processos per afavorir els traspessos
12. Potenciació del suport als processos de reflexió estratègica des de Torre Jussana – Centre de Serveis a les Associacions i altres agents
13. Implementació de les TIC com a eines de treball
14. Diferenciar el tractament i la gestió dels donants, dels voluntaris i dels membres actius

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

15. Oferiment de suport amb convenis i subvencions a les associacions que han fet una reflexió interna o que tinguin previst fer-la
16. Utililització del suport i la coordinació en els processos de reflexió estratègica que ofereixen diferents agents de les administracions (Xarxanet, Torre Jussana, Diputació...)
17. Creació de noves formes jurídiques que permetin diferenciar la realitat associativa

L1: POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME AMB UNA BASE SOCIAL MÉS ÀMPLIA

O2 → VISUALITZAR I COMUNICAR L'ASSOCIACIONISME ENTRE LES PERSONES

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

18. Organització d'accions periòdiques de reconeixement a la tasca de les persones associades
19. Creació d'un recull d'experiències de participació (voluntariat, activistes, militants) per donar valor a la seva trajectòria
20. Campanyes creatives per fomentar l'associacionisme
21. Elaboració de plans de comunicació a les associacions que tinguin en compte la diversitat d'agents al voltant del sector associatiu
22. Formació de persones vinculades a les associacions en matèria de comunicació
23. Revisió, organització, actualització i manteniment del Fitxer general d'entitats ciutadanes de Barcelona (FGEC)

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

24. Col·laboracions amb mitjans de comunicació local i nacionals
25. Campanyes de difusió dels projectes associatius als mitjans de comunicació i de l'Administració
26. Creació de cartelleres associatives exclusives, espais de difusió propis, mercats, places, escoles, instal·lacions esportives, canal metro
27. Incorporació a la Guia d'acollida de les OAC (Oficines d'Atenció al Ciutadà), el llistat d'associacions existents al districte/barri, a l'hora de fer l'empadronament

L1: POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME AMB UNA BASE SOCIAL MÉS ÀMPLIA

03 → GENERAR CONEIXEMENT SOBRE L'ASSOCIACIONISME

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

28. Recull d'experiències i bones pràctiques de funcionament i dels projectes de l'associació
29. Creació de coneixement a partir de les capacitats i potencialitats de les persones associades
30. Recull de bones pràctiques pel que fa al relleu de les juntes directives
31. Creació d'un recull d'experiències de participació (voluntariat, activistes, militants) per donar valor a la seva trajectòria
32. Desenvolupament d'eines d'investigació pròpies i promoció de les capacitats d'incidència associativa en els organismes d'investigació sociològica

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

33. Agilitació del temps de resolució dels permisos i simplificació de la seva tramitació
34. Modificació de les normatives i dels reglaments a les característiques de les associacions en funció de la diagnosi que s'ha fet de les associacions
35. Unificació a tots els districtes dels serveis que l'Ajuntament facilita a les associacions quan fa activitats al carrer: connexió de llum, tarima, lavabos i contenidors
36. Potenciació de l'Observatori de la vida associativa com una eina que genera coneixement
37. Incorporació de l'associacionisme com un fet social d'interès als estudis sociològics i d'opinió dels organismes oficials (Òmnibus, Idescat, CIS, CEO...)
38. Accessibilitat als diferents informes de diagnosi social que generen les administracions (plans de desenvolupament, plans comunitaris, plans de futur, plans d'entorn, Premi Barcelona Associacions,...)
39. Potenciació de la recerca en l'àmbit educatiu sobre associacionisme per augmentar-ne els valors i el coneixement (exemple: beques, assignatures, premis de recerca...)

L1: POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME AMB UNA BASE SOCIAL MÉS ÀMPLIA

04 → IMPULSAR MESURES DE CONCILIACIÓ DE LA VIDA PERSONAL, LABORAL I ASSOCIATIVA

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

- 40. Reivindicació de polítiques de conciliació de la vida personal, laboral i associativa (horaris flexibles que ajudin a assumir responsabilitats amb plenes garanties)
- 41. Recerca d'altres experiències de polítiques del temps vinculades a la participació, i també de relació entre empresa i associacionisme

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

- 42. Impuls de polítiques del temps que incloguin les associacions com a actor estratègic en el pacte del temps de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres plans
- 43. Promoció d'un acord marc de compromís entre moviment associatiu, organitzacions patronals i sindicals per impulsar clàusules que permetin la participació comunitària
- 44. Priorització de subvencions per part de l'administració a empreses que faciliten l'enfortiment del teixit associatiu amb mesures de flexibilització horària
- 45. Campanyes de visualització de les aportacions socials i culturals dels treballadors que són activistes socials en els espais de comunicació interna de l'empresa
- 46. Impuls d'iniciatives per donar a conèixer els diferents col·lectius i associacions de l'entorn més proper obrint centres de treball a les entitats

L2: POTENCIAR UN ASSOCIACIONISME COORDINAT I ORGANITZAT

01 → IMPLEMENTAR MODELS ORGANITZATIUS MÉS DEMOCRÀTICS ENTRE LES ASSOCIACIONS

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

- 47. Creació d'espais de participació i coordinació associativa (sectorials i territorials) i consolidació a més dels ja existents
- 48. Promoció de convenis i/o altres tipus de col·laboració entre associacions per gestionar nous projectes de base democràtica (model associació d'interessos econòmics)
- 49. Identificació i optimització dels recursos i serveis compartits entre les associacions
- 50. Realització d'una reflexió i planificació estratègica amb les entitats de segon i tercer nivell (socis, voluntaris, equip tècnic...) que vetllin per aspectes com l'educació en la participació o la corresponsabilitat

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

- 51. Promoció de les coordinadores associatives com a un dels agents de referència, interlocució i promoció del teixit associatiu

L2: POTENCIAR UN ASSOCIACIONISME COORDINAT I ORGANITZAT

02 → PROMOURE EL CODI ÈTIC D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

52. Revisió i adaptació del Codi ètic de les associacions com a eina de referència i de qualitat associativa

→ vegeu ANNEX 1

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

53. Aplicació del Codi ètic de les associacions com a criteri de puntuació per accedir a convenis, locals, participació en espais municipals ...

L2: POTENCIAR UN ASSOCIACIONISME COORDINAT I ORGANITZAT

03 → OPTIMITZAR ELS MECANISMES DE COMUNICACIÓ ENTRE LES ASSOCIACIONS

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

54. Utilització de les TIC i altres mitjans per millorar les eines de comunicació i de treball mancomunant esforços tècnics i econòmics

55. Creació d'un recull d'experiències de participació (voluntariat, activistes, militants) per donar valor a la seva trajectòria

56. Creació d'una agència de comunicació associativa. Que estableixi un treball de col·laboració i continuïtat amb els diferents agents de comunicació existents. Exemple: Col·legi de Periodistes...

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

57. Facilitació de campanyes per donar a conèixer l'associacionisme en mitjans de comunicació locals i nacionals

58. Suport a la formació de persones vinculades a les associacions com a responsables de comunicació

59. Creació d'un portal d'entitats que permeti a la ciutadania disposar d'una agenda d'activitats lúdiques, culturals, educatives i socials

L2: POTENCIAR UN ASSOCIACIONISME COORDINAT I ORGANITZAT

04 → GENERAR CONEIXEMENT COM A SECTOR

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

60. Creació d'una comissió de reflexió sobre els papers de les entitats de segon i tercer nivell
61. Elaboració d'un catàleg d'indicadors que permeti donar valor a les aportacions del teixit associatiu a la cohesió social i el bé comú
62. Elaboració d'una diagnosi de cada sector per compartir publicacions, estudis, base de dades i estadístiques que es puguin utilitzar des de tots els sectors

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

63. Millora, revisió i classificació per formes jurídiques del Fitxer general d'entitats ciutadanes de Barcelona (associacions, fundacions, cooperatives, sindicats, partits polítics...)

L3: POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME COM AGENT LEGITIMAT I ACTIU EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES I PRIVADES

01 → RACIONALITZAR ELS ESPAIS DE PARTICIPACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ I AUGMENTAR AQUESTA RACIONALITZACIÓ EN ALTRES ESPAIS

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

64. Seguiment i avaluació del Pla director municipal de participació ciutadana
65. Recerca de representativitat en els òrgans de governs d'aquells espais que siguin estratègics per al sector. Ex: obres socials, Consell Audiovisual de Catalunya, Consell Nacional d'Associacionisme i Voluntariat...
66. Coneixement dels organismes, les eines i els mecanismes de participació per facilitar-ne l'ús i saber-los utilitzar per tenir-hi incidència
67. Promoció de la coordinació entre les entitats que participen en els organismes de l'Administració, a banda dels que estableixen les administracions
68. Promoció d'accions de formació per a les entitats que participen en els organismes i en els espais de l'Administració (participació institucional, presa de decisions, representativitat ...)

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

69. Incorporació de millores en el funcionament dels espais de participació municipals i de l'administració en general
70. Transformació dels espais informatius i consultius de l'Administració en espais amb capacitat de decisió
71. Coordinació efectiva entre els diferents organismes municipals de participació sectorial i territorial de la ciutat

TAULA DE L'EIX DE FINANÇAMENT:
JORDI IBAÑEZ, ALICIA ARTIAGA, PAU VIDAL I DAVID PRUJÀ

FINANÇAMENT

En un context de crisi com l'actual, plantejar modificacions i millores fiscals pot semblar d'una certa frivolitat, però creiem que ho seria més si en un context com l'actual no reclamem un posicionament diferenciat enfront altres formes jurídiques, a la vegada que també defensem els mínims assolits fins ara.

En aquest marc reclamem canvis en la legislació i la fiscalitat associativa que permetin arribar a noves fonts de finançament, que al capdavant busquen un nou model de finançament, amb uns criteris clars, que no perjudiquin més a una de les formes jurídiques més vulnerables. A la vegada aquestes millores faran que l'associacionisme pugui ser un actor més de l'economia social.

L1: NOU MODEL DE RELACIÓ ECONÒMICA AMB L'ADMINISTRACIÓ

- 01: Revisar i adequar les subvencions, els concursos i les concertacions a la realitat associativa
- 02: Revisar i adequar les taxes, el impostos i altres despeses dels serveis públics a la realitat associativa.

L2: AMPLIAR I POTENCIAR L'AUTONOMIA FINANCERA DE LES ASSOCIACIONS

- 01: Treballar en xarxa entre i amb les associacions per compartir recursos i sumar forces
- 02: Diversificar les fonts de finançament.
- 03: Enfortir els serveis bancaris destinats al món associatiu

L1: NOU MODEL DE RELACIÓ ECONÒMICA AMB L'ADMINISTRACIÓ

01 → REVISAR I ADEQUAR LES SUBVENCIIONS, ELS CONCURSOS I LES CONCERTACIONS A LA REALITAT ASSOCIATIVA

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

72. Revisió dels requisits mínims que estableixen les administracions per rebre subvencions públiques
73. Creació d'un comitè d'ètica interna per a les entitats que gestionin/prestin serveis per no perdre de vista els objectius fundacionals de l'associació (missió, valors...)
74. Elaboració de criteris objectius per a la gestió / prestació de serveis: capacitat gestora, mecanismes de treball, impacte social ...

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

OBJECTE DE SUBVENCIÓ

75. Impuls de convocatòries de subvencions / justificació a través de les despeses d'estructura, recursos humans, despeses corrents fruit del consum d'aigua, telèfon, etc...
76. Impuls de noves convocatòries més específiques per estructura (plans de participació, qualitat democràtica), excel·lència i innovació (processos de qualitat, plans estratègics, plans d'innovació...), projecte-acció, infraestructura (obres, despeses notariales, compravenda), projectes que es treballin en xarxa
77. Creació d'una línia de finançament específica per a retribuir econòmicament a les associacions que actuen com a agents interlocutors amb l'Administració elaborant informes i altres tasques per al desenvolupament de plans d'actuació municipal, pla d'immigració, pla de joventut, i similars
78. Compensació econòmica per als treballs (informes, memòries, avaluacions, ...) que es desenvolupen per a l'Administració (ex: als consells municipals, als consells de districte...)

CRITERIS QUE CAL APLICAR

79. Aplicació del Codi ètic de les associacions com a criteri obligatori per accedir a algunes subvencions, convenis o com a element que cal puntuar en el procés tècnic
80. Aplicació de criteris com el nombre de socis de l'associació, la trajectòria i la tasca en el territori corresponent, l'impacte social ...
81. Aplicació en la valoració d'atorgament i en la justificació de subvencions el criteri d'impacte social de les activitats
82. Aplicació de criteris objectius i unificats que regulin el desenvolupament de serveis. Ex. Gestió cívica

TEMPORALITAT - PROCÉS

83. Creació d'un nou circuit en el procés de subvencions: Iniciar-lo en el darrer trimestre de l'any, donar a conèixer l'atorgament durant el primer trimestre de l'any i justificar-ho a final d'any
84. Facilitació dels tràmits i la documentació que cal aportar mitjançant accions de suport als processos de sol·licitud de les subvencions
85. Establiment de criteris clars i únics sobre quines activitats i despeses són subvencionables o no, i quins agents desenvolupen aquestes línies de subvenció (ex: a Barcelona, Ajuntament o Districte)
86. Establiment de diferents línies de subvencions/finançament de manera oficial i de concurrència pública: subvencions anuals, convenis anuals, convenis plurianuals, línies pròpies per a entitats de primer grau, línies pròpies per a les de segon grau..
87. Publicació dels criteris tècnics d'atorgament de les subvencions, no solament les quantitats concedides
88. Incorporació d'agents externs en el procés de valoració

CONVENIS PLURIANUALS

89. Establiment de criteris per desenvolupar una línia de convenis o subvencions plurianuals, per tal de garantir l'elaboració de projectes d'interès cívic i social
90. Lliurament dels convenis plurianuals en un acte públic
91. Seguiment del compliment del conveni entre l'associació i l'Administració mitjançant mecanismes de transparència
92. Facilitació d'avalis a les associacions que presten serveis de l'Administració o gestionen equipaments
93. Millora dels convenis de gestió d'equipaments i serveis en els terminis de renovació i negociació per tal que les associacions no hagin de cobrir per avançat el període en què es desenvolupa la negociació

PAGAMENT

94. Cobriment de les despeses d'interessos i altres costos afegits (comissions bancàries) derivats del retard del pagament de l'Administració
95. Facilitació d'avalis crediticis per part de l'Administració per cobrir els retards en els pagaments

JUSTIFICACIÓ

96. Establiment d'un període de revisió del projecte econòmic un cop atorgada la quantitat econòmica
97. Incorporació de les despeses de les comissions bancàries que es generen arran de la sol·licitud de crèdit com a despeses justificables en les subvencions que atorguen les administracions

L1: NOU MODEL DE RELACIÓ ECONÒMICA AMB L'ADMINISTRACIÓ

02 → REVISAR I ADEQUAR LES TAXES, ELS IMPOSTOS I LES ALTRES DESPESES DELS SERVEIS PÚBLICS A LA REALITAT ASSOCIATIVA

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

98. Realització d'un estudi que identifiqui els impostos, les taxes i els preus públics que inclogui el tracte que reben les associacions i altres agents
99. Coneixement de les lleis i elaboració de dictàmens
100. Aplicació de la Llei de morositat en les administracions públiques. BOE. Llei 15/2010 de 5 de juliol. Entrada en vigor previ procés d'adaptació l'1 de gener de 2013

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

101. Creació d'una comissió de treball d'anàlisi i adequació de les taxes per implementar la proposta de taxes associatives i diferenciada del sector lucratiu
102. Aplicació de la Llei de morositat en les administracions públiques. BOE. Llei 15/2010 de 5 de juliol. Entrada en vigor en la seva totalitat l'1 de gener de 2013
103. Agilització dels terminis de pagament de les administracions
104. Unificació dels criteris i dels procediments de les diferents administracions (finestreta única, signatura digital, justificació de subvencions atorgades per a diferents administracions, ...)

MECENATGE

105. Increment del percentatge actual de desgravació en associacions i fundacions i aplicació dels beneficis fiscals també a les associacions. Ex: quotes, donatius

UTILITAT PÚBLICA

106. Agilització dels requisits i els tràmits per a poder obtenir la Declaració d'Entitat d'Utilitat Pública

IVA

107. Rebaixa de la base imposable de les despeses d'una associació
108. Anul·lació de l'IVA o l'aplicació de l'IVA reduït a les associacions sense ànim de lucre
109. Incorporació de la possibilitat de revocar l'exempció d'IVA en els criteris de l'Agència Tributària

HERÈNCIES

110. Informació per a les associacions sobre el procediment del repartiment d'herències intestades (béns mobles i immobles)

L2: AMPLIAR I POTENCIAR L'AUTONOMIA FINANCERA DE LES ASSOCIACIONS

01 → TREBALLAR EN XARXA ENTRE I AMB LES ASSOCIACIONS PER COMPARTIR RECURSOS I SUMAR FORCES

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

111. Publicitació i difusió de bones pràctiques i experiències d'èxit entre associacions sobre vies alternatives de finançament: Micromecenatge, mecenatge, caixa comuna ...
112. Organització d'actes que fomentin trobades entre associacions i finançadors per part de les entitats de segon i tercer grau. (Exemple: **Market Place**)
113. Promoció d'aliances entre el sector de l'economia social i el sector associatiu perquè prioritzin els seus serveis i s'aconsegueixin preus avantatjosos per l'associacionisme
114. Establiment d'acords de col·laboració entre el sector associatiu per rendibilitzar recursos: creació de serveis mancomunats d'assessorament i de suport entre les associacions per a temes legals, fiscals i comptables; compres conjuntament (de materials diversos i altres,...); creació de nous instruments de comunicació conjunta (webs...) per millorar l'eficiència i l'eficàcia
115. Organització d'activitats periòdiques d'intercanvi de coneixement dels equips humans de les associacions i de les persones associades
116. Que les associacions de segon nivell difonguin l'optimització de recursos i subvencions perquè les associacions de primer nivell sapiguen que existeixen

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

117. Creació d'una agència de mecenatge de composició mixta (pública-privada) que vinculi i gestioni el finançament de les grans empreses: rendiment de comptes de les activitats/projectes finançats ...

L2: AMPLIAR I POTENCIAR L'AUTONOMIA FINANCERA DE LES ASSOCIACIONS

02 → DIVERSIFICAR LES FONTS DE FINANÇAMENT

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

118. Priorització dels esforços i temps dedicat per millorar el finançament propi de les associacions
119. Potenciació de les vies pròpies de finançament (revisió de quotes, prestació de serveis, lloguers, potenciació d'activitats...)
120. Recerca del finançament "de proximitat" sectorial o territorial
121. Establiment d'acords i col·laboracions amb el sector privat: mecenatges i esponsoritzacions...
122. Conèixer el perfil professional de les persones associades, capacitats i coneixements per aprofitar la capacitat de relació
123. Foment de nous projectes que abordin l'autogestió, els bancs del temps associatiu, micromecenatge...
124. Creació d'un pla de formació sobre finançament per a les associacions

L2: AMPLIAR I POTENCIAR L'AUTONOMIA FINANCERA DE LES ASSOCIACIONS

03 → ENFORTIR ELS SERVEIS BANCARIS DESTINATS AL MÓN ASSOCIATIU

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

125. Ús i difusió de la banca ètica
126. Obtenció de representació del sector associatiu en els òrgans de governs de les obres socials
127. Establiment d'acords de col·laboració amb la banca ètica i les cooperatives de crèdit
128. Oferiment de crèdits tous per part de l'Administració a través de l'Institut Català de Finances (ICF)

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

129. Que administracions catalanes formin part de les banques ètiques i destinin capital als seus dipòsits
130. Que les administracions facin campanyes per difondre l'existència i la utilitat de la banca ètica
131. Revisió de les condicions de finançament que la banca convencional atorga a les associacions

**TAULA DE L'EIX D'EQUIPAMENTS:
ENRIC CAPDEVILA, EVA FERNÁNDEZ,
PEP MONTES I PERE-JOAN PUJOL**

ESPAIS I EQUIPAMENTS

Parlar d'espais i equipaments associatius és parlar d'allò que no hauríem d'haver perdut mai, el carrer, les places ... La majoria d'activitats associatives necessiten d'un espai per desenvolupar-se i en el nostre cas reclamem responsabilitat en el seu ús. La nostra tradició mediterrània.

També parlem de la gestió d'equipaments, públics i privats, no som garantia de ser uns excel·lents gestors, però tampoc em de ser apartats d'aquesta possibilitat. Per això també cal protegir-nos i tenir un tracte diferenciat a l'hora d'accedir a la gestió cívica.

L1: FACILITAR L'ÚS DEMOCRÀTIC DE L'ESPAI PÚBLIC COM UN ESPAI DE RELACIÓ I DE PERTINÈNCIA A LA COMUNITAT

- 01: Implicar a les associacions en la presa de decisions dels dissenys, els seus usos i els projectes urbanístics.
- 02: Simplificar la normativa per facilitar la utilització de l'espai públic

L2: ACONSEGUIR LA GESTIÓ CÍVICA D'EQUIPAMENTS TOT PROMOVENT LA GESTIÓ CÍVICA

- 01: Millorar les condicions i els recursos de les associacions que gestionen equipaments públics
- 02: Promoure la investigació sobre la gestió cívica sobre els beneficis que aporta la gestió cívica d'equipaments i serveis

L3: AFAVORIR L'ADQUISICIÓ I EL MANTENIMENT DEL PATRIMONI ASSOCIATIU

- 01: Conèixer l'estat del patrimoni públic/privat dels territoris
- 02: Potenciar l'ús, l'adquisició i el manteniment del patrimoni associatiu

L1: FACILITAR L'ÚS DEMOCRÀTIC DE L'ESPAI PÚBLIC COM UN ESPAI DE RELACIÓ I DE PERTINENÇA A LA COMUNITAT

01 → IMPLICAR A LES ASSOCIACIONS EN LA PRESA DE DECISIONS DELS DISSENYS, ELS SEUS USOS I PROJECTES URBANÍSTICS

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

132. Realització d'una anàlisi de l'ús que es fa de l'espai públic per identificar els problemes existents, i les necessitats associatives i ciutadanes i també analitzar-ne la gestió per avaluar i concretar propostes de futur
133. Elaboració per part de les associacions d'acords i mesures sobre els dissenys urbanístics, de mobiliari, i il·luminació, que tinguin en compte la polivalència dels espais públics i la seva accessibilitat i els processos d'obres a la via pública

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

134. Generació d'espais d'interlocució amb el teixit associatiu en els processos de disseny dels espais públics
135. Millora d'espais de diàleg, planificació i consens entre les administracions i les associacions del territori per establir un marc de treball dels espais públics, el disseny, el tipus d'equipaments urbans i la seva accessibilitat

L1: FACILITAR L'ÚS DEMOCRÀTIC DE L'ESPAI PÚBLIC COM UN ESPAI DE RELACIÓ I DE PERTINENÇA A LA COMUNITAT

02 → SIMPLIFICAR LA NORMATIVA PER FACILITAR LA UTILITZACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

136. Creació d'un espai de trobada interassociativa a nivell de la ciutat per incidir en la definició dels criteris per a la utilització dels espais públics a tota la ciutat
137. Coneixement de la normativa municipal que s'aplica en la utilització de l'espai públic
138. Coresponsabilització entre les associacions i l'Administració sobre les activitats que es fan a l'espai públic. Coneixement de les lleis i ordenances que hi ha actualment

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

139. Agilització del temps de resolució dels permisos i simplificació del procés de tramitació
140. Modificació de les normatives i reglaments a les característiques de les associacions en funció de la diagnosi que s'ha fet de les associacions
141. Unificació a tots els districtes dels serveis que l'Ajuntament facilita a les associacions quan duen a terme activitats al carrer: connexió de llum, tarima, lavabos i contenidors
142. Coresponsabilització entre les associacions i l'Administració sobre les activitats que es fan a l'espai públic

L2: ACONSEGUIR LA GESTIÓ D'EQUIPAMENTS I ALHORA PROMOURE LA GESTIÓ CÍVICA

01 → MILLORAR LES CONDICIONS I ELS RECURSOS DE LES ASSOCIACIONS QUE GESTIONEN EQUIPAMENTS PÚBLICS

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

143. Creació a partir de la Plataforma de Gestió Cívica d'un marc de negociació per proposar i millorar les normatives de gestió cívica en els equipaments
-----> Veure ponència "La gestió ciutadana d'equipaments públics"
144. Elaboració de criteris unificats per a cada un dels models de gestió d'equipaments

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

145. Execució d'un reglament que desenvolupi la gestió cívica a Barcelona tal com preveu la Carta municipal i les normes reguladores de participació ciutadana
146. Promoció d'un pacte ciutadà entre les entitats de segon i tercer grau i l'Ajuntament de Barcelona, sobre la clarificació de criteris de transparència dels processos en la cessió de la gestió d'equipaments i locals per modalitat de gestió cívica i altres formes d'ús i de gestió
147. Priorització de la gestió cívica com a forma d'externalització de serveis i equipaments incloent-hi clàusules socials quan aquesta no sigui possible
148. Facilitació de la participació de les associacions en els processos de disseny de les activitats en els equipaments cívics
149. Facilitació de l'ús per part d'associacions dels espais dels equipaments públics esportius, educatius, culturals, sanitaris...
150. Difusió dels convenis entre poliesportius i associacions que s'utilitzen amb finalitats terapèutiques per reduir els costos de la seva utilització
151. Creació de nous equipaments associatius a la ciutat
152. Interlocució amb el teixit associatiu en qualsevol procés que iniciï l'Ajuntament de Barcelona i que afecti el funcionament dels equipaments cívics
153. Adaptació del finançament dels projectes de gestió cívica a la realitat associativa
154. Elaboració d'un marc laboral que permeti el creixement i millora professional del sector associatiu

L2: ACONSEGUIR LA GESTIÓ D'EQUIPAMENTS I ALHORA PROMOURE LA GESTIÓ CÍVICA

02 → PROMOURE LA INVESTIGACIÓ SOBRE LA GESTIÓ CÍVICA SOBRE ELS BENEFICIS QUE APORTA LA GESTIÓ CÍVICA D'EQUIPAMENTS I SERVEIS

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

155. Elaboració d'un estudi que aprofundeixi en la rendibilitat social, la cohesió, la consciència cívica i la cultura democràtica que es genera a partir de la gestió cívica
156. Establiment d'indicadors socials en els projectes de gestió ciutadana per mesurar el seu grau de compromís social i incorporar-los en l'avaluació dels projectes de gestió cívica que hi ha a la ciutat

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

157. Incorporació de la participació de les associacions en equipaments municipals on no hi ha cap tipus de gestió cívica
158. Establiment d'una política municipal de comunicació comuna per a els projectes de gestió cívica que mostri i visualitzi l'entitat gestora

L3: AFAVORIR L'ADQUISICIÓ I EL MANTENIMENT DEL PATRIMONI ASSOCIATIU

01 → CONÈIXER L'ESTAT DEL PATRIMONI PÚBLIC/PRIVAT DELS TERRITORIS

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

159. Elaboració del mapa i diagnosi d'equipaments associatius de la ciutat que permeti definir:
 - Quins locals tenen les associacions
 - En quin estat es troben
 - Quin és el grau d'ocupació
 - Quin ús en poden fer altres associacions
160. Flexibilització i ampliació d'horaris dels equipaments propis de les associacions per cobrir diferents necessitats d'ús d'altres associacions i activitats. Ex: ateneus, casals ...
161. Definició consensuada pel sector associatiu sobre la modalitat i característiques dels equipaments que les associacions necessiten a la ciutat

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

162. Promoció de la masoveria urbana per a l'ús social dels locals desocupats perquè les associacions els puguin amortitzar
163. Elaboració i divulgació d'un inventari d'espais públics disponibles als territoris amb l'objectiu de valorar la possibilitat que puguin esdevenir espais d'ús associatiu
164. Creació de nous equipaments associatius a la ciutat.
165. Creació de magatzems a l'hora de dissenyar els equipaments, tenint en compte les necessitats associatives (vestuari, gegants, colles de diables, pirotècnia, material festes majors...)

L3: AFAVORIR L'ADQUISICIÓ I EL MANTENIMENT DEL PATRIMONI ASSOCIATIU

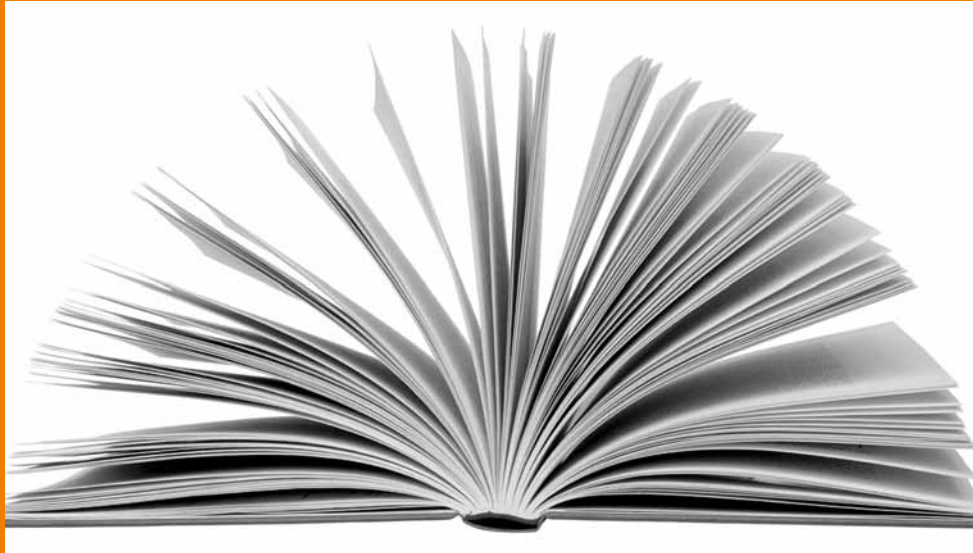
02 → POTENCIAR L'ÚS, L'ADQUISICIÓ I EL MANTENIMENT DEL PATRIMONI ASSOCIATIU

» PROPOSTES ORIENTADES AL TEIXIT ASSOCIATIU:

166. Fomentar les economies d'escala amb l'adquisició d'equipaments de manera compartida entre les associacions
167. Elaboració d'un conveni de relació amb el Patronat Municipal d'Habitatge que permeti avançar en les línies estratègiques del patrimoni i ús dels locals públics de les associacions

» PROPOSTES ORIENTADES A ALTRES AGENTS:

168. Difusió/Publicació de les herències intestades i facilitar-hi l'accés de totes les associacions
169. Facilitació de l'ús associatiu dels béns immobles provinents de les herències intestades, via convenis
170. Facilitació de l'accés de les associacions al parc immobiliar de les administracions en règim de lloguer o compra en condicions avantatjoses
171. Creació de línies de subvenció per a l'estructura patrimonial de les associacions. Ex: Direcció General de Secretaria de la Joventut de la Generalitat de Catalunya. Per a l'adquisició; construcció d'obres (nova planta, ampliació, millora, manteniment i reforma); despeses directament relacionades amb l'immoble i indispensables per a l'adequada preparació o execució de l'adquisició o les obres (financeres, assessoria jurídica o financera i notarial i registrals)

ANNEXOS

ANNEX 1.

Manifest del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona

ANNEX 2.

Revisió i adaptació del Codi ètic de les associacions de Barcelona - 2011

ANNEX 3.

Manifest entitats educatives de Barcelona

MANIFEST DEL 2N CONGRÉS D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA ÉS L'HORA DE L'ASSOCIACIONISME! +RECONeixEMENT +FINANçAMENT +ESPAIS

Amb l'impuls del Consell d'Associacions de Barcelona, més de 400 associacions hem treballat al llarg de sis mesos en el si de les nostres associacions, barris, districtes i ciutat per definir el futur de l'associacionisme.

Enmig d'una crisi econòmica que sacseja la vida de les persones, és el moment de proposar una alternativa ètica, solidària i col·lectiva. Per això avui, 30 d'abril de 2011, en el marc de la cloenda del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona volem alçar la nostra veu per dir que ara és l'hora de l'associacionisme.

Sí, és l'hora dels i de les activistes que apropem la cultura a la ciutadania, dels veïns i veïnes que lluitem per tenir barris més dignes, de la gent que organitzem les festes populars i les festes majors,

dels milers de joves que ens impliquem, és l'hora de la gent gran activa que encara tenim moltes coses a dir i a fer, és l'hora dels i les militants que lluitem per la defensa dels drets civils, polítics i socials, de la ciutadania que ens trobem per divertir-nos tot imaginant una ciutat més humana, dels voluntaris i voluntàries que aportem el nostre temps per donar suport a les persones que més ho necessiten, de les persones que imaginem un món més just i que construïm alternatives davant la crisi.

Som milers de persones que estem convençudes que l'acció col·lectiva és imprescindible per fer realitat la increïble diversitat de somnis, anhels i desitjos dels ciutadans i ciutadanes per construir una Ciutat millor.

Sí, volem ser els protagonistes d'un canvi real a la nostra Ciutat i és per això que ens hem trobat i treballem conjuntament per un millor Reconeixement, per un millor Finançament i per la reivindicació de l'Espai Públic i d'uns millors Equipaments.

Aquestes són les reivindicacions que ens uneixen des de la nostra diversitat i volem que siguin també els eixos del futur Pla de Suport a les Associacions de Barcelona.

PER AIXÒ:

» **Reclamem més reconeixement dels voluntaris, de les voluntàries, dels socis i les sòcies**, ja que són el nostre capital social. En el marc de l'Any Europeu del Voluntariat, les associacions de la ciutat refermem el nostre compromís amb la figura del voluntariat i les diferents formes d'expressió altruista existents. Les persones voluntàries són el nostre principal actiu i per això cal promoure-les.

» **Demanam més implicació per part dels socis i sòcies de les nostres entitats** en l'exercici dels seus drets i deures per tal de millorar la nostra organització interna, construir ciutadania activa i compromesa, fomentant així la nostra capacitat d'incidència en la governabilitat de la nostra Ciutat i, sens dubte, en la millora de la qualitat democràtica del nostre país.

» **Reclamem, per tant, més reconeixement de les pròpies associacions i més implicació d'aquestes en la coordinació del sector.** Ens comprometem, doncs, a impulsar el Codi Ètic de les Associacions de Barcelona com a eina de reconeixement mutu i d'enfortiment del sector.

» **Reclamem el reconeixement de l'administració pública.** Necessitem una administració valenta que vulgui fer l'aposta per la millora del sector associatiu, doncs som corresponents de l'esdevenir social.

» **Reclamem un nou marc legal i financer.** En un context de crisi com l'actual, pot semblar estrany fer demandes en aquest sentit. Però l'associacionisme és un dels sectors que ha resultat més desfavorits d'aquesta situació i ara toca, com sempre hem fet, continuar treballant des de l'austeritat per promoure un canvi en el marc legal i financer actual que ens resulti més favorable.

» **Reclamem la banca ètica com a projecte de present i aposta de futur.** Volem generar alternatives al sistema econòmic, i la banca ètica ens permet precisament posar l'economia al servei dels nostres projectes. Cal que les administracions i el propi teixit associatiu faci una aposta decidida perquè sigui la nostra banca de referència.

» **Reclamem l'ús col·lectiu dels espais i dels equipaments públics.**

Les associacions necessitem locals, ja siguin públics o privats, i també necessitem recuperar el carrer com a espai de trobada de les persones i com a espai de convivència i cohesió social, com un espai generador d'identitats col·lectives i de sentiment de pertinença a la comunitat.

Tenim molta feina a fer, i ens comprometem a fer-la posant en marxa el Congrés Permanent. Una iniciativa que ens permetrà avaluar entre totes les associacions de la ciutat les polítiques de suport a l'associacionisme i convocar d'aquí a quatre anys el 3r Congrés d'Associacions de Barcelona.

Hem de ser prou agosarats i agosarades per continuar la nostra revolució associativa. Cal treballar dia a dia, com ja estem fent. Ara és l'hora de l'associacionisme, ara ens toca a nosaltres!

Barcelona, 30 d'abril de 2011

REVISIÓ I ADAPTACIÓ DEL CODI ÈTIC LES ASSOCIACIONS DE BARCELONA – 2011

1.- EL NOM DE LA COMISSIÓ ...

A partir d'ara es dirà Comissió de Seguiment del Codi ètic de les associacions.

2.- CODI ÈTIC DE LES ASSOCIACIONS... I DE LES FUNDACIONS? I D'ALTRES TIPUS D'ENTITATS?

El Codi ètic de les associacions no ha de respondre a tot, però es creu necessari ordenar el sector. De moment no se n'exclou cap forma jurídica però s'ha de tendir a l'homologació entre els diferents codis i tendir que cada forma jurídica vetlli i respongui per les seves entitats (fundacions, associacions,...). Això significa establir reunions per tractar el tema en les diferents coordinadores. També s'expressa la voluntat d'anar més enllà de la ciutat de Barcelona, àmbit territorial.

3.- CRITERIS PER A LA RENOVACIÓ DELS CÀRRECS DE LA COMISSIÓ

L'esperit inicial és que les associacions adherides han de tenir veu, però cal establir criteris per legitimar la comissió, la seva representativitat, i també garantir la presència de persones externes al moviment associatiu.

CRITERIS:

- La trajectòria de les persones membres de la Comissió s'ha de valorar per damunt dels càrrecs associatius que es tinguin en el moment de ser proposats.
- Tenir en compte els perills que suposa que "l'avaluat acabi escollint l'avaluador", si parlem i volem un veritable òrgan independent cal establir mesures que evitin que prevalguin els interessos de les mateixes entitats.
- Vetllar perquè el procés sigui transparent en la tria i en la proposta de noms.

4.- QUI FA LES PROPOSTES DE RENOVACIÓ DELS CÀRRECS DE LA COMISSIÓ?

El Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) és l'entitat que acull el projecte del Codi ètic de les associacions. Els seus objectius inclouen la voluntat de representar i coordinar l'associacionisme de la ciutat de Barcelona per mitjà de les diferents entitats de segon grau (federacions, coordinadores, plataformes, xarxes...) de territori i de sector.

En el marc de l'Assemblea General del CAB (nom sencer) hi haurà un espai anual obert a totes les associacions adherides al Codi ètic, on es presenti l'informe de gestió anual, se'n faci balanç i a la vegada sigui el lloc on s'aprovi la renovació dels membres de la Comissió del Codi ètic (quatre membres escollit pel CAB i tres membres per les entitats adherides al Codi ètic). A més de ser l'espai de validació i adequació de les noves propostes d'adaptació i millora del Codi ètic de les associacions que es puguin anar creant més endavant.

5.- EL CODI ÈTIC: CERTIFICACIÓ PRÒPIA DE LES ASSOCIACIONS

El Codi ètic és l'instrument propi de les associacions perquè sigui una eina de referència i qualitat associativa, a la vegada que faciliti la relació entre administracions, altres institucions i moviment associatiu.

Els requisits per poder adherir-s'hi seran de consulta pública per a tothom.

QUIN ÉS L'INTERÈS DEL SECTOR ASSOCIATIU?

1. Ser una **certificació pròpia i liderada** per les mateixes associacions
2. Tenir **reconeixement extern** (Administració, agents socials, institucions ...)
3. Com a projecte ens interessa **créixer cap a l'excel·lència**. A les entitats adherides, els podem fer recomanacions, entenen que busquem la millora del sector. Es proposa crear diferents graus de reconeixement.

Ex: Sol·licitant: Entitat que vol millorar
Adherida: Entitat que compleix els requisits acordats

» Es proposa la **creació d'una aplicació** perquè qualsevol associació pugui **autoavaluar-se via pàgina web**.

SESSIÓ DE TREBALL:
LUIS MIGUEL LUNA I PEP MARTÍ

6.- QUIN HA DE SER EL FINANÇAMENT DE L'OFICINA TÈCNICA DE LA COMISSIÓ DE SEGUIMENT

L'Oficina tècnica ha de tenir finançament propi. Les fonts de finançament poden provenir de diferents fonts com poden ser administracions, patrocinis..., i també la cooperació amb altres codis ètics per compartir recursos i serveis tècnics que facin viable el projecte.

Per al seu bon funcionament ha de tenir un pressupost assignat

Les aportacions per part de les mateixes associacions és un tema que es té en compte però no a curt termini. Cal consolidar el projecte primer.

7.- CODI ÈTIC I DE CONDUCTA?

La marca "**Codi ètic de les associacions de Barcelona**" es coneix i ja funciona des de fa 10 anys. Cal aprofitar-ho, però es considera convenient que hi hagi un apartat introductor al document de desenvolupament del Codi ètic que aclareixi que és un codi de conducta, ja que l'ètica és de les persones i no de les organitzacions.

La intervenció i la responsabilitat que no hi hagi males pràctiques a les associacions que formen part de federacions o coordinadores de segon o tercer nivell, **correspon a les mateixes federacions o coordinadores.**

8.- FUNCIONS I PROCEDIMENTS: QUINS HAN DE SER ELS REQUISITS PER ADHERIR-SE AL CODI ÈTIC?

A) PER A ENTITATS DE PRIMER NIVELL (ASSOCIACIONS I FUNDACIONS):

- Tenir el domicili social a la ciutat de Barcelona
- Estar registrats al Fitxer general d'entitats de la ciutat de Barcelona
- Tenir una antiguitat mínima de tres anys
- Emplenar el full de sol·licitud signat pel president de l'entitat sol·licitant, i indicar-hi la documentació presentada
- Emplenar la fitxa tècnica de l'entitat
- Aportar l'acta de l'Assemblea en la qual s'ha decidit adherir-se al Codi ètic
- Presentar i tenir els estatuts adaptats a la darrera Llei d'associacions (Llibre tercer del Codi civil) de la Generalitat de Catalunya i degudament registrats al Registre d'entitats del Departament de Justícia. Es tindran en compte altres registres estatals/europeus.
- Autoritzar l'Oficina tècnica del Codi ètic la gestió de dades per fer públic el nom del president o persona de contacte de l'entitat, d'acord amb el que disposa la Llei de protecció de dades.
- Presentar la relació de membres que actualment formen part de la Junta Directiva de l'entitat (noms i cognoms, DNI i càrrecs) o bé una còpia del certificat d'inscripció dels òrgans de govern a la Direcció Ge-

neral de Dret i Entitats Jurídiques.

- Presentar la Memòria d'activitats dels dos últims anys.
- Presentar la Memòria econòmica dels dos últims anys.
- Presentar document certificat pel secretari de la Junta Directiva de l'entitat on faci constar el nombre de col·laboradors actual (socis, donants, voluntaris i professionals contractats).
- Presentar tres avals d'entitats de primer nivell adherides al Codi ètic de les Associacions de Barcelona o un aval d'una entitat de sector de segon nivell adherida al Codi ètic.
- Presentar altra informació que l'entitat sol·licitant consideri destacable (codi ètic propi, auditoria, pertinença a xarxes sectorials, territorials ...).

ES VALORARÀ POSITIVAMENT:

- La pertinença a federacions, plataformes o coordinadores
- Disposar d'una base social àmplia de socis, voluntaris, donants, col·laboradors
- Es valorarà positivament haver subscrit altres codis ètics similars
- Tenir l'informe de sostenibilitat
- En la mesura del possible, hi haurà un únic formulari d'adhesió per tal de recollir les diferents demandes d'adhesió

B) PER A LES ENTITATS DE SEGON I TERCER NIVELL (FEDERACIONS D'ENTITATS I COORDINADORES DE FEDERACIONS) LEGALMENT RECONEGUDES:

- Tenir el domicili social a la ciutat de Barcelona
 - Estar registrats al Fitxer general d'entitats de la ciutat de Barcelona
 - Tenir una antiguitat mínima de tres anys
 - Emplenar el full de sol·licitud signat pel president de l'entitat sol·licitant, i indicar-hi la documentació presentada
 - Emplenar la fitxa tècnica de l'entitat
 - Aportar l'acta de l'Assemblea on es va prendre la decisió d'adherir-se al Codi ètic
 - Presentar i tenir els estatuts de l'entitat adaptats a la darrera Llei d'associacions (Llibre tercer del Codi civil) de la Generalitat de Catalunya i degudament registrats al Registre d'entitats del Departament de Justícia. Es tindran en compte altres registres estatals/europeus
 - Aportar una fotocòpia de la targeta d'identificació fiscal
 - Autoritzar l'Oficina tècnica del Codi ètic la gestió de dades per fer públic el nom del president o persona de contacte de l'entitat, d'acord amb el que disposa la Llei de protecció de dades
 - Presentar la relació de membres que actualment formen part de la Junta Directiva de l'entitat (noms i cognoms, DNI i càrrecs) o bé una còpia del certificat d'inscripció dels òrgans de govern a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques
 - Presentar la Memòria d'activitats dels dos últims anys
 - Presentar la Memòria econòmica dels dos últims anys
- Presentar document certificat pel secretari de la Junta Directiva de l'entitat on faci constar el nombre d'associacions que formen part de l'entitat de segon o tercer nivell, en el moment de fer la sol·licitud
 - Les entitats de segon nivell i tercer nivell adherides que disposen d'un codi ètic propi es comprometen a estudiar la convergència dels codis ètics respectius i a fomentar l'adhesió de les seves entitats (en el cas que no ha hagin fet) al Codi ètic de les associacions de Barcelona i a complir-lo. D'aquesta convergència resultaran els canvis estatutaris oportuns.
 - Les entitats de segon nivell i tercer nivell adherides que no disposen d'un codi ètic propi es comprometen a fomentar l'adhesió de les seves entitats (en el cas que no ha hagin fet) al Codi ètic de les associacions de Barcelona i a complir-lo. D'aquesta convergència resultaran els canvis estatutaris oportuns.
 - Altra informació que l'entitat sol·licitant consideri destacable (codi ètic propi, auditoria, pertinença a xarxes sectorials, territorials ...)

ES VALORARÀ POSITIVAMENT:

- Pertànyer a confederacions, plataformes o coordinadores
- Disposar d'una base social àmplia d'associacions adherides
- Tenir o haver subscrit altres codis ètics similars
- Disposar de l'informe de sostenibilitat que reflecteixi la realitat agregada del conjunt de les associacions membres

En la mesura del possible tenir un únic formulari on es recullin les diferents demandes a l'hora de fer la sol·licitud.

9. CAUSES PER A LA DENEGACIÓ DE L'ADHESIÓ AL CODI ÈTIC

- No haver presentat tota la documentació requerida
- Formar part del fitxer de l'associació AIS - Atenció i Investigació en Drogoaddiccions o del cos de policia dels Mossos d'Esquadra
- Tenir o haver tingut recentment causes obertes amb la justícia o conflictes per actituds que no respectin la Carta internacional dels Drets humans

EN QUÈ S'HA DE MATERIALITZAR EL COMPROMÍS DE LES ENTITATS QUE EL SUBSCRUEIXEN?

- **Transparència.** Entenem com el conjunt de mesures que tenen per objecte en una societat avançada, facilitar i fer efectiva la rendició de comptes, mitjançant l'avaluació de la tasca que es fa, dels processos i de les pràctiques que determinen com s'exerceixen les accions, com els associats participen en l'adopció de les decisions i com aquestes decisions es prenen d'acord amb l'interès general.
- **Bones pràctiques associatives:** Es consideren aquelles experiències, projectes, activitats o intervencions impulsades per una associació que afavoreixen la situació i o la millora de les seves condicions. Poden fer referència a qualsevol àmbit d'activitat; incloent-hi aspectes que fan referència al govern de l'entitat, la seva gestió de serveis, l'optimització de recursos, el disseny de polítiques. Crear un catàleg d'activitats o fer-ne una relació.

- **Corresponsabilitat entre les associacions adherides.** Compartir la responsabilitat de les intervencions entre les associacions. Les associacions tenen l'obligació d'informar de les males pràctiques que pugui haver-hi. Les entitats de segon o tercer nivell, també han de comunicar les males pràctiques en què pugui concórrer una de les seves entitats adherides.
- **Difusió** del que fem, com ho fem i per què?

10. QUIN SERÀ EL PROTOCOL DE SEGUIMENT DEL CODI ÈTIC PER PART DE LES ENTITATS ADHERIDES ACTUALS I FUTURES? QUINA DOCUMENTACIÓ ES REQUERIRÀ?

ANUALMENT

- **Data Assemblea General, Memòria d'activitats i Memòria econòmica,** cal indicar-hi el cicle de funcionament de l'entitat (anual, curs escolar)
- **Informar** cada vegada que es renovi, parcialment o totalment, **la Junta Directiva**
- **Recollir insercions gràfiques** del logotip, bàner o anunci del Codi ètic en materials gràfics i publicacions de l'entitat. Amb vista a l'elaboració d'un **arxiu històric documental**

VISITES ALEATÒRIES EFECTUADES PER LA SECRETARIA TÈCNICA

- **Document certificat pel secretari de la Junta Directiva** de l'entitat on faci constar el nombre de col·laboradors actuals (socis, donants, voluntaris i professionals contractats)
- En el cas d'entitats de segon o tercer grau, **relació de les entitats adherides**
- **Constitució de la Junta Directiva** (noms i cognoms, DNI i càrrecs) o bé una còpia del certificat d'inscripció dels òrgans de govern a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques
- **Recull de notícies referents a l'adhesió al Codi ètic** publicades als mitjans de comunicació de l'entitat (**opcional**), amb vista a la creació d'un arxiu històric documental
- **Certificació de l'Agència de protecció de dades** (estatal/catalana/internacional)
- **Informe d'auditoria (opcional).** S'aconsella a partir dels 300.000 € de pressupost anual.
- "Document certificat pel secretari de la Junta Directiva de l'entitat..." i "en el cas d'entitats de segon o tercer grau..." de la documentació requerida anualment.

11. LA RENOVACIÓ DEL COMPROMÍS ÉS ANUAL

Per a totes les entitats adherides que hagin presentat tota la documentació de seguiment acordada. És lliurarà un certificat anual conforme hi estan adherides.

12. CAUSES DE "NO - RENOVACIÓ" DE L'ADHESIÓ AL CODI ÈTIC

L'adhesió al Codi ètic no és *in saecula saeculorum*.

- Aquelles entitats que no hagin aportat tota la documentació en el període anual quedaran en procés d'espera i no se'ls lliurarà el certificat d'adhesió.

ÉS DONARAN DE BAIXA

- Incompliment clar i palès del Codi ètic de les associacions
- S'estableixen dos anys de suspensió cautelar per a aquelles entitats que no hagin aportat tota la documentació. Això vol dir que al fitxer públic es mantindran visibles i un cop passat aquest temps se'n donaran de baixa
- Presentació de denúncies per part de persones físiques o jurídiques
- Entitats encausades per la Justícia, sens perjudici de la presumpció d'innocència

13. NOVES ADHESIIONS

Incorporació immediata a la pàgina web, notícia al butlletí electrònic, menció a la memòria de l'any següent.

CONTRA LA CRISI, + RECONeixEMENT, + FINANÇAMENT I + ESPAIS PER A L'ASSOCIACIONISME EDUCATIU

LES DEMANDES DE LES ASSOCIACIONS I FEDERACIONS EDUCATIVES SEGUEIXEN VIGENTS CINC ANYS DESPRÉS DE LA MARXA EDUCATIVA

Fa cinc anys, prop de 2.000 persones de les 200 entitats de les associacions i federacions educatives de la ciutat de Barcelona vam realitzar la Marxa Educativa. Aleshores ja vàrem reivindicar el paper que tenim els agrupaments escoltes, agrupaments escoltes i guies, centres d'esplai i moviments infantils i juvenils en la construcció de la vertebració social de la ciutat. És per això que vam reclamar un major reconeixement, un millor finançament i una millora en els espais que utilitzem per a realitzar les nostres activitats.

Avui, valorem que s'han donat algunes millores en la línia del què es reclamava a la Marxa del 2006. L'accés a les escoles i a alguns equipaments públics, el treball que hi ha hagut en alguns districtes en el marc dels Plans Educatius d'Entorn, o la campanya de difusió de l'associacionisme educatiu a la ciutat, en són uns bons exemples. Malgrat tot, segueix sent notori que continuen existint moltes mancances en els camps on, ja aleshores, reclamàvem millores.

La situació actual és preocupant per a les nostres entitats, ja que, d'una banda, moltes d'elles es troben sense local o bé aquests no reuneixen les condicions mínimes per a garantir unes activitats de qualitat. D'altra banda, els districtes sovint ens posen pals a les rodes a l'hora de realitzar les nostres activitats en l'espai públic. Així mateix, la situació de crisi econòmica actual ens complica encara més la situació.

Si bé és cert que ens trobem davant d'una crisi econòmica, no podem deixar de banda la crisi de valors de la societat actual. Aquesta crisi es manifesta, dia rere dia, amb actituds com l'individualisme, el materialisme, l'apatia,

la desafecció política, o l'egoisme. Per poder fer front a aquesta crisi, és imprescindible la tasca educativa voluntària que desenvolupem des de les diferents entitats d'educació en el lleure de la nostra ciutat. Així, podrem esdevenir una societat més justa i solidària amb persones autònomes, crítiques, conscients, responsables i compromeses amb l'entorn.

Tal i com ho reclamàvem durant la Marxa Educativa, les entitats que conformem l'associacionisme educatiu de la ciutat, prenent el compromís i la voluntat de desenvolupar un treball constant en l'educació dels infants i joves, reclamem un major reconeixement, així com una millora dels recursos econòmics i d'espais per tal de facilitar i garantir la qualitat de la tasca que duem a terme.

Així doncs, entenent que els tres eixos entorn dels quals girava la Marxa Educativa del 2006 són plenament vigents, les associacions i federacions firmants fem a l'Ajuntament de Barcelona i a la resta d'administracions i institucions les següents demandes en matèria de reconeixement, de finançament i d'espais:

MARXA EDUCATIVA 2007: CJB

RECONeixEMENT

- » **Mantenir la campanya de difusió** de les diferents entitats existents a cada districte.
- » **Promoure i difondre les propostes educatives** dutes a terme per les associacions d'educació en el lleure.
- » **Facilitar espais de participació dins dels centres educatius** per tal que les entitats d'educació en el lleure del seu entorn s'hi puguin donar a conèixer.
- » **Participar en la definició i seguiment del nou Pla Jove** així com d'altres polítiques en matèria de joventut i d'educació.
- » **Flexibilitzar l'ordenança municipal en relació a l'ús de l'espai públic** per part de les entitats d'educació en el lleure.

ENTITATS PROMOTORES:

- Acció Escolta de Catalunya
- Escoltes Catalans
- Esplais Catalans-Esplac
- Federació Catalana de l'Esplai
- Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge

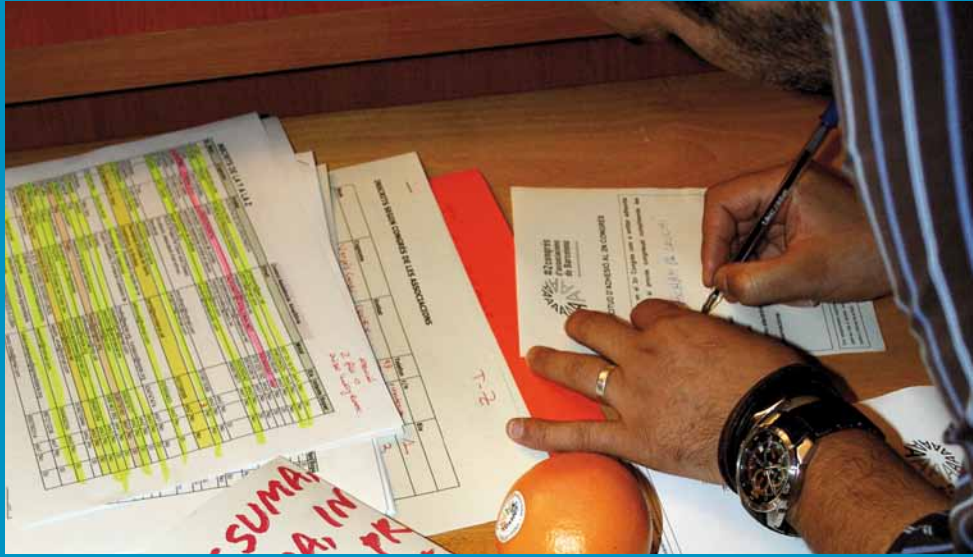
FINANÇAMENT

- » **Garantir el finançament públic de les diferents entitats d'educació en el lleure i augmentar-ne els recursos econòmics** a través de convenis, de beques i de subvencions per tal d'esdevenir millors espais d'inclusió i cohesió social.
- » **Facilitar l'accés al transport públic i als equipaments culturals** a les entitats d'educació en el lleure.
- » **Obrir una línia de subvencions encaminada a finançar la formació** dels i de les caps escoltes i dels i de les monitors/es.

ESPAIS

- » **Garantir que totes les entitats d'educació en el lleure puguin disposar d'un espai** que s'adeqüi a les seves necessitats: espais oberts, espais per a guardar material, flexibilitat horària, llibertat d'accés, sales per als diferents grups d'edat,...
- » **Promoure un pacte per a l'ús dels espais públics municipals** que afavoreixi l'accés de les entitats d'educació en el lleure a les escoles, centres cívics i a la resta d'equipaments de titularitat municipal.

Barcelona, 7 d'abril de 2011

ENTITATS ADHERIDES AL MANIFEST DEL 2N CONGRÉS

A

ASOCIACIÓN BENESTAR Y DESARROLLO (ABD)

Quevedo, 2
08012 - Barcelona
T: 932 890 530 | ehemar@abd.ong.org
www.abd-ong.org/

ACCIÓ JOVE, JOVES DE CCOO DE CATALUNYA

Via Laietana, 16 baixos
08003 - Barcelona
T: 934 812 724 | acciojove@ccoo.cat
www.ccoo.cat/acciojove/

AGRUPACIÓ ASTRONÒMICA DE BARCELONA (ASTER)

Aragó, 141 2n E
08015 - Barcelona
T: 934 514 488 | despatx@aster.cat
www.aster.org/ca/

AGRUPAMENT ESCOLTA RAKXA

Llull, 184
08005 - Barcelona
T: 934 854 824 | rakxa@accioescolta.org
www.aerakxa.org

AGRUPAMENT FERROVIARI DE BARCELONA (AFB)

Abat Odó, 71
08030 - Barcelona
T: 933 450 548 | agrupament@agrupament.net
www.agrupament.net

ALDEC - ASSOCIACIÓ DE LLUITA CONTRA LA DISTONIA A CATALUNYA

Providència, 42 4rt
08024 - Barcelona
T: 932 102 512 | M: 656 689 871 | alde.c@terra.es
www.infodoctor.org/aldec

ASEM CATALUNYA - ASSOCIACIÓ CATALANA DE MALALTIES NEUROMUSCULARS

Montsec, 20
08030 - Barcelona
T: 932 744 983 | asemcatalunya@telefonica.net
www.asemcatalunya.com

ASOCIACIÓN CONECTA MIGRACIONES (ACOMI)

Rocaford, 223 1er 1a
08029 - Barcelona
M: 697 911 511 | acomiacomi.org
www.acomi.org

ASOCIACIÓN CULTURAL DEL SECO

Pg Montjuic, 74
08004 - Barcelona
barseco@gmail.com
www.barseco.blogspot.com/

ASOCIACIÓN CULTURAL HUAKA

Carme, 34 5è àtic
08001 - Barcelona
T: 931 924 241 | asociacionculturalhuaka@hotmail.com

ASOCIACIÓN CULTURAL SOCIAL ARTE CULINARIO DE HONDURAS Y AMIGOS

EIKano, 24
08004 - Barcelona
M: 686 442 393 | ceiba46@hotmail.com

ASOCIACIÓN DE ABOGADOS BOLIVIANOS EN CATALUÑA

Industria, 188 3er 1a
08025 - Barcelona
T: 934 509 261

ASOCIACIÓN DE ECUATORIANOS EN CATALUNYA

Antonio Machado, 24
08042 - Barcelona
M: 697 700 303 | aso_ecu_cata_bcn@hotmail.com
www.migranteecuadoriano.gov.ec

ASOCIACIÓN DE HIJ@S DE PADRES SEPARADOS

Volta dels Tamborets, 1 2a
08003 - Barcelona
M: 677 519 424 | info@ashipase.org
www.ashipase.org

ASOCIACIÓN DE ORIENTACIÓN A MUJERES INMIGRANTES (AOMI)

Peru, 118 principal B
08018 - Barcelona
M: 671 286 847 | aomicat@hotmail.com
www.aomicat.es

ASOCIACIÓN DE PROFESIONALES DE LA INTEGRACIÓN SOCIAL DE CATALUNYA, TISOC

Viladomat 156 1er 2a
08015 - Barcelona
M: 695 365 185 | tisocatalunya@gmail.com
www.tisocatalunya.blogspot.com/

ASOCIACIÓN DE URUGUAYOS EN CATALUNYA

Olzinelles, 30
08014 - Barcelona
M: 650 970 434 | auc@auc.cat

ASOCIACIÓN HERMANDAD ECUATORIANA DE BARCELONA

Llopis, 17
08042 - Barcelona
hermandadecuatorianabcn@hotmail.es

ASOCIACIÓN PAYPE

Avenir, 66 entrel. 1er
08021 - Barcelona
T: 931 668 778 | asociacion.paype@gmail.com

ASOCIACIÓN PERUANA DE INTEGRACIÓN Y DESARROLLO VIRÚ

Mare de déu del port, 385 baixos 6
08038 - Barcelona
M: 690 697 222 | viru.apidev@gmail.com

ASOCIACIÓN TEMPLARIOS DE JUMILLA

Bobila 11 4art 2a
08004 - Barcelona
M: 670 025 162 | josetomasgalea@telefonica.net

ASOCIACIÓN TRASTERO DE LAS ARTES

Roselló, 365 1er 1a
08013 - Barcelona
M: 651 666 303 | trasterodelasartes@gmail.com
www.ashipase.org

ASOCIACIÓN UNIVERSAL DE AMISTAD Y COMUNICACIÓN

Mare de Montserrat, 89 L3
08040 - Barcelona
T: 931 252 730 | M: 600 033 853
a.u.a.c-associacion@hotmail.com

ASOCIACIÓN URUGUAYO CATALANA LOS BOTIJAS

Pujades, 460 5º-1ª
08019 - Barcelona
M: 630 230 772 | asoc.losbotijas@gmail.com

ASOCIACIÓN "IN VIA"

Valencia, 273 1er 1a
08009 - Barcelona
T: 932 155 626 | M: 667 767 323 | fferrari@invia.cat
www.invia.cat

ASSOCIACIÓ ÀGORA

Selva Mar, 215. 5a planta
08020 - Barcelona
T: 932 565 779 | agora@edaverneda.org
www.edaverneda.org/

ASSOCIACIÓ ALPHA LUPI (DIFUSIÓ DE TERÀPIES ALTERNATIVES PER A GOSSOS I ALTRES ANIMALS)

Gerani, 45
08750 - Molins de Rei
M: 682 605 299 | a.alphalupi@gmail.com

ASSOCIACIÓ AMICS DE TITEREARTE

Mallorca, 580
08026 - Barcelona
T: 933 258 319 | escoladetitelles@titerearte.es
www.titerearte.es

ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS

Valencia, 216
08011 - Barcelona
T: 933 230 616 | infoamicdelsangels@gmail.com
www.assocangels.entitatsbcn.net

ASSOCIACIÓ AMIGUES TORRENT GORNAL

Isaac Peral, 3 PB pis
08904 - L'Hospitalet de Llobregat
T: 933 343 409 | M: 670 531 133 | amiguestgornal@yahoo.es

ASSOCIACIÓ ARTS I OFICIS

Avd. De Roma, 139 baixos
08011 - Barcelona
a.artsioficis@gmail.com
www.artsioficis.entitatsbcn.com

ASSOCIACIÓ BALLETS DE CATALUNYA

Consell de Cent, 293 baixos
08007 - Barcelona
T: 934 542 890 | info@balletsdecatalunya.cat
www.balletsdecatalunya.cat/cms

ASSOCIACIÓ BANC FARMACÈUTIC

Numancia 48-50, átic 2a, esc. B
08029 - Barcelona
M: 670 566 799 | aaliaga@bancfarmaceutic.org
www.bancfarmaceutic.org

ASSOCIACIÓ BARCELONA GAT I GOS

M: 654 918 662 | info@barcelonagatigos.org
www.barcelonagatigos.org

ASSOCIACIÓ CA LA DONA

Sant Honorat, 7,
08002 - Barcelona
T: 934 127 161 | caladona@caladona.org
www.caladona.org

ASSOCIACIÓ CASAL TAULAT CAN SALADRIGAS

Llull, 214
08005 - Barcelona
T: 934 852 540 | casaltaulatcansaladrigas@yayoo.es

ASSOCIACIÓ CATALANA DE DONES AFECTADES DE CÀNCER DE MAMA, GRUP ÀGATA

Enric Granados, 137 pral 1a
08008 - Barcelona
T: 934 159 394 | tajudem@grupagata.com
www.grupagata.org

ASSOCIACIÓ CATALANA DE L'HEMOFÍLIA

Via Laietana, 57 1er 1a
08003 - Barcelona
T: 933 014 044 | info@hemofilia.cat
www.hemofilia.cat

ASSOCIACIÓ CATALANA DE PERSONES AMB ACCIDENT VASCULAR CEREBRAL, AVECE - ICTUS

Riereta, 4
08830 - Sant Boi de Llobregat
T: 936 402 482 | avececat@hotmail.com
www.avece.org

ASSOCIACIÓ CATALANA ESCOLES TEATRE (ACET)

Portaferrissa, 13
08002 - Barcelona
T: 933 027 347 | M: 677 756 384 | acet@escolesteatre.org
www.escolesteatre.org

ASSOCIACIÓ CATALANA SÍNDROME X FRÀGIL

Plaça del Nord, 14 (Col.legi La Salle)
08024 - Barcelona
T: 932 170 939 | info@xfragil.cat
www.xfragil.cat

ASSOCIACIÓ CHARQUIA

Emigrant, 27
08906 - L'Hospitalet de Llobregat
M: 619 856 895 | info@charquia.org
www.charquia.org

ASSOCIACIÓ CIUTADANA PELS DRETS DE LES DONES

Ramon Albó, 2 sobreàtic
08027 - Barcelona
T: 933 518 470
www.acdd.voluntariat.org

ASSOCIACIÓ CULTURAL CASA ORLANDAI

Jaume Piquet, 23
08017 - Barcelona
T: 932 524 262 | info@casaorlandai.cat
www.casaorlandai.cat

ASSOCIACIÓ CULTURAL CATALANOPOLONESA

Gran Via de les Corts Catalanes, 204 baixos 1a
08004 - Barcelona
T: 934 221 794 | catalunya_polenia@yahoo.es
www.accpbarcelona.blogspot.com/

ASSOCIACIÓ CULTURAL EL SANATORI

Ctra Vallvidrera Planes 6,5 Km
08017 - Barcelona

ASSOCIACIÓ CULTURAL HIBRID 33

Emigrant, 27
08096 - Barcelona
M: 657 485 883 | info@hibrid33.eu
www.hibrid33.eu

ASSOCIACIÓ CULTURAL SALVEM LA MÚSICA

Sant Germà, 8
08004 - Barcelona
T: 934 252 877 | elbajam@terra.es

ASSOCIACIÓ D'ACOMPANYAMENT A LA CRIANÇA XANTALA

Marià Aguiló, 111
08005 - Barcelona
M: 664 580 347 | info@xantala.es
www.xantala.es

ASSOCIACIÓ D'AJUDA MÚTUA D'IMMIGRANTS A CATALUNYA, AMIC-UGT

Rambla Santa Mònica, 10
08002 - Barcelona
T: 933 046 841 | amic@associacioamic.cat
<http://web.associacioamic.cat>

ASSOCIACIÓ D'AJUDA PER LA FIBROMIÀLGIA DE CATALUNYA (AFIBROCAT)

Tossa, 13 local 2
08032 - Barcelona
T: 934 292 886 | M: 620 909 433 | afibrocat@hotmail.com
www.afibrocat.com

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA BRESSOLA

Gran Via Corts Catalanes, 592 1er
08007 - Barcelona
T: 935 181 855 | amics@bressola.cat

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA PLAÇA SANTA MADRONA

ElKano, 24
08004 - Barcelona

ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL FERROCARRIL DE BARCELONA

Estació de França - Ocata,s/n
08003 - Barcelona
T: 933 105 297 | M: 637 720 916 | contacte@amicdeltren.com
www.amicdeltren.com

ASSOCIACIÓ D'ART, CULTURA I CIÈNCIA (AACC)

Plaça Fernando de los Rios, 5 local 5
08020 - Barcelona
M: 653 212 737 | aacc4a@gmail.com
www.aacc.entitatsbcn.net

ASSOCIACIÓ D'ARTTERÀPIA I TERÀPIES CREATIVES, DINSART

Portal Nou, 30
08003 - Barcelona
M: 633 488 698 | assoc.dinsart@gmail.com
www.dinsart.org

ASSOCIACIÓ DE CONSUMIDORS I USUARIS EN ACCIÓ DE CATALUNYA, FACUA

Sant Pau, 58
08001 - Barcelona
T: 936 112 927 | catalunya@facua.cat
www.facua.org

ASSOCIACIÓ DE DIABÈTICS DE CATALUNYA

Balmes, 47 entresol 2a
08007 - Barcelona
T: 934 513 406 | adc@adc.cat
www.adc.cat

ASSOCIACIÓ DE DONES ELISENDA DE MONTCADA

Benavent, 29 4art
08028 - Barcelona
T: 933 338 114 | mvcgarcia@hotmail.com

ASSOCIACIÓ DE FAMILIARS I AMICS DE NENS ONCOLÒGICS DE CATALUNYA (AFANOC)

Camí de Sant Cebrià, s/n
08035 - Barcelona
T: 932 377 979 | afanoc@afanoc.org
www.afanoc.org

ASSOCIACIÓ DE FAMÍLIES NOMBRESES DE MOLLET

Francesc Layret, 14, entl. 1a
08100 - Mollet del Vallès
M: 689 406 859 | orgfamiliesnombresemdv@hotmail.com
www.molletvalles.cat

ASSOCIACIÓ DE LLEURE XINO XANO

Hernan Cortés, 2 baixos
08018 - Barcelona
T: 932 317 290 | xinoxano@esplai.org
www.xino-xano.org

ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES CEIP MERCÈ RODOREDA

Vesuvi, 35
08016 - Barcelona
T: 933 388 253 | a8039471@xtec.cat

ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES D'ALUMNES DEL CEIP FRANCESC MACIÀ

Plaça Espanya, 2-3
08014 - Barcelona
T: 934 235 085 | M: 606 056 236 | a8002009@xtec.net
www.xtec.cat/centres/a8002009/Escola

ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES DE L'ESCOLA DELS ENCANTS

Castillejos, 180
08013 - Barcelona
T: 932 456 128 | ampa@escoladelsencants.cat
www.escoladelsencants.cat

ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES ESCOLA HEURA

Can Pujolet, 5
08032 - Barcelona
T: 933 571 866 | a8043966@xtec.cat
http://phobos.xtec.cat/ceipehura/index.html

ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES ESCOLA JOAN PELEGRÍ

Ermengarda, 13
08014 - Barcelona
T: 934 316 200 | ampa@joanpelegri.com
www.joanpelegri.com

ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES ESCOLA NABÍ

Reis Catòlics, 38
08017 - Barcelona
T: 934 068 408 | ceip-nabi@xtec.net
http://phobos.xtec.cat/ceip-nabi

ASSOCIACIÓ DE PARÀLISI CEREBRAL (ASPACE)

Tres Pins, 35
08038 - Barcelona
T: 933 258 300 | associacio@aspace.cat
www.aspace.cat

ASSOCIACIÓ DE PARAPLÈGICS I GRAN MINUSVÀLID DE CATALUNYA, ASPAYM

Pere Vergés, 1 7ena planta
08020 - Barcelona
T: 933 140 065 | aspaymcat@aspaymatalunya.org
http://aspaymatalunya.org/

ASSOCIACIÓ DE PARES I MARES SEPARATS O DIVORCIATS

Pere Vergés, 1 9ena planta
08020 - Barcelona
T: 933 132 447 | M: 622 183 131 | paresdecanaletes@gmail.com

ASSOCIACIÓ DE RADIOAFICIONATS I COMUNICACIONS SENSE FILS EA3.CAT

Margarit, 2 1er 2a
08004 - Barcelona
M: 633 400 600 | info@ea3.cat
www.ea3.cat

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS CAMP NOU

Travessera de les Corts, 94 baixos
08014 - Barcelona
M: 654 654 369 | csoles@teletel.es

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE L'AVINGUDA DE XILE

Av. Xile, 40 8è 2a
08028 - Barcelona
T: 933 339 117 | M: 629 458 543 | martadep@gmail.com

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE PEDRALBES

Eduardo Conde, 22 despatx 39
08034 - Barcelona
T: 932 036 772 | M: 667 020 916
administracio@assvepedralbes.com
www.assvepedralbes.com

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE SANT RAMON

Cardenal Reig, 28 3er 4a
08028 - Barcelona
T: 934 401 011

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DRETA DE L'EIXAMPLE

Valencia, 302
08009 - Barcelona
T: 934 880 590 | eixampleredeta@gmail.com
www.eixampleredeta.entitatsbcn.net/

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS EIX MARAGALL

Segle XX, 6
08006 - Barcelona
T: 934 080 526 | info@eixmaragall.com
www.eixmaragall.com

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMERCIANTS CAMP DE L'ARPA

Coll i Vehi, 97
08026 - Barcelona
M: 615 780 899 | aavvcampdelarpa@gmail.com
www.aavvcampdelarpablogspot.cat

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMERCIANTS EL RACÓ DE LES CORTS

Travessera de les Corts, 94 baixos
08028 - Barcelona
M: 609 435 049 | elracodelescorts@hotmail.com
www.lescorts.com/elraco

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES D'HORTA

Plana, 10 1er 2a
08032 - Barcelona
T: 934 072 022 | horta@telefonica.net
www.horta.go.to

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DE LA SAGRERA

Martí Molins, 29
08027 - Barcelona
T: 933 511 702

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES JOAN MARAGALL

Bisbal, 40
08041 - Barcelona
T: 933 477 310 | guinaldo@avvguinaldo.e.telefonica.net

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES SAGRADA FAMÍLIA

Valencia, 415
08013 - Barcelona
T: 934 593 164 | info@avvsagradafamilia.org
www.avvsagradafamilia.net

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS SANT ANDREU NORD-TRAMUNTANA

Passeig Torres i Bages, 103
08030 - Barcelona
T: 932 740 334 | M: 649 382 681
avvnord-tramuntana@sant-andreu.com
www.sant-andreu.com/entitats/avvnordtramuntana

ASSOCIACIÓ DE VOLUNTARIS, VOLS

Plaça Artós, 4
08017 - Barcelona
T: 932 038 808 | comunicacio@ongvols.org
www.ongvols.org/ca

ASSOCIACIÓ DEPARTAMENT D'ESTUDIS DELS MEDIS ACTUALS (DEMÀ)

Trafalgar, 25 2on 2a
08010 - Barcelona
T: 933 198 184 | demaproj@worldonline.es
www.dema.cat

ASSOCIACIÓ DIOMIRA

Vilamarí, 54 baixos
08015 - Barcelona
T: 934 254 823 | diomira@diomira.net
www.diomira.net

ASSOCIACIÓ DE DISCAPACITATS VISUALS DE CATALUNYA B1+B2+B3

Cardenal Reig, 32 local 1
08028 - Barcelona
T: 934 470 404 | info@b1b2b3.org
www.b1b2b3.org/cat

ASSOCIACIÓ DONANTS DE SANG

Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 30
08035 - Barcelona
T: 935 566 346 | barcelona@donantsdesang.org
www.donantsbcn.org

ASSOCIACIÓ DONES FEM

Eduardo Conde, 22
08034 - Barcelona
T: 932 562 720 | dones_fem@hotmail.com

ASSOCIACIÓ EL GRA DE BLAT

M: 629 734 526 | gradeblat@terra.es
<http://elgradeblat.wordpress.com>

ASSOCIACIÓ ESPORTIVA AUSIÀS MARCH

Av. Esplugues, 38
 08034 - Barcelona
 M: 932 033 332 | a8013172@xtec.cat
<http://iesausiasmarch.com/info>

ASSOCIACIÓ ESTUDIS HISTÒRICS

Providència, 42
 08024 - Barcelona
 M: 670 260 062 | info@fenthistoria.org
www.fenthistoria.org

ASSOCIACIÓ INTEGRAREIKI

Padilla, 210
 08013 - Barcelona
 M: 661 866 329 | info@voluntariosreikibarcelona.com
www.integrareiki.entitatsbcn.net

ASSOCIACIÓ ITALENY

M: 649 861 301 | italo1960@gmail.com

ASSOCIACIÓ JOCVIU

Monturiol, 27 baixos
 08018 - Barcelona
 T: 933 033 982 | carles@jocviu.cat
www.jocviu.entitatsbcn.net

ASSOCIACIÓ LA CASA DE TOTS

Alkano, 24
 08004 - Barcelona
 M: 616 612 550 | ferpan300@hotmail.com

ASSOCIACIÓ LA COLLA DE DIABLES DEL POBLE SEC

Concordia, 28
 08004 - Barcelona
diables@diablesdelpobleser.org
www.diablesdelpoblesec.org

ASSOCIACIÓ MEDIAMBIENTAL GRODEMA

Romaní, 6
 08042 - Barcelona
 M: 696 787 085 | grodeema@terra.es
www.noubarris.net/grodeema

ASSOCIACIÓ MERCAT DE SEGONA MÀ

Ferlandina, 39
 08001 - Barcelona
 M: 658 068 216 | fleamarket@gmail.com

ASSOCIACIÓ MUSICAL GERMINANS

Sant Quintín, 32
 08041 - Barcelona
 T: 935 006 420 | M: 650 426 197 | info@germinans.com
www.germinans.com

ASSOCIACIÓ NACIONAL ARQROMERTERAPIA, A.N.A.

Pallars, 272
 08005 - Barcelona
 T: 933 002 707 | info@arqromerterapia.com
www.arqromerterapia.com/ana.htm

ASSOCIACIÓ PEL FOMENT DE LA IGUALTAT DE GÈNERE

Av. Diagonal, 36
 08019 - Barcelona
 M: 649 042 970 | info@afig.es
www.afig.es

ASSOCIACIÓ PENYA BLAUGRANA CAN PEGUERA

Montmajor, 20
 08031 - Barcelona
pbcanpeguera@pbcanpeguera.es
www.pbcanpeguera.es

ASSOCIACIÓ PER LA DIFUSIÓ DEL FOLKLORE (ADIFOLK)

Castell de Montjuïc, 66
 08038 - Barcelona
 T: 933 025 017 | info@adifolk.cat
www.adifolk.cat

ASSOCIACIÓ PROFESSIONAL PER A LA PROMOCIÓ DE LA CULTURA SOCIAL (APPCS)

M: 606 151 335 | celsoloureiroalmas@gmail.com

ASSOCIACIÓ RESSORGIR

Bruc, 88 6è (despatx 13)
 08009 - Barcelona
 T: 932 725 055 | info@ressorgir.org
www.ressorgir.org

ASSOCIACIÓ TALENTIA

Septimània, 31 baixos
 08006 - Barcelona

ASSOCIACIÓ TEATRAL EL PARTIQUÍ

Gran Via de les Corts Catalanes, 837
 08018 - Barcelona
 T: 932 918 080 | admin@elpartiqui.cat
www.elpartiqui.cat

ASSOCIACIÓ TENNIS HORTA

Campoamor, 66
 08031 - Barcelona
 T: 934 272 702 | tennishorta@ya.com
www.tennishorta.com

ASSOCIACIÓ XANKIKIPUGUI

M: 616 494 056 | xankikipugui@yahoo.es

ASSOCIACIÓ XARXES OBERTES A CUBA (AXOC)

Gran Via de les Corts Catalanes, 516 9è 2on
 08015 - Barcelona
 T: 933 237 014 | axoc.cuba@gmail.com

ATENEU DEL CLOT

Muntanya, 16
08026 - Barcelona
T: 932 329 908 | farinera@gmail.com
www.ateneudelclot.com

ATENEU ROIG

Ciudad Real, 25
08012 - Barcelona
T: 931 866 318 | info@roigcultura.cat
www.roigcultura.cat

ATENEU SOBIRANISTA CATALÀ

Amigó, 18
08021 - Barcelona
T: 938 950 161 | ateneu@blocsobiranistacatala.cat
www.ateneusobiranistacatala.pgcc.cat

B

BARCELONA DECIDEIX

Villarroel 45, entresòl
08011 - Barcelona
T: 931 878 550 | M: 608 888 330 | info@barcelonadecideix.cat
www.barcelonadecideix.cat

BICICLETA CLUB DE CATALUNYA (BACC)

Verneda, 16
08018 - Barcelona
T: 933 077 100 | bacc.info@gmail.com
www.bacc.info

C

CASA DE CASTILLA - LA MANCHA EN BARCELONA

Marques de Campo Sagrado, 5
08015 - Barcelona
T: 934 431 295 | ccm.barcelona@hotmail.com

CASA DE GRANADA EN BARCELONA

Av. Meridiana, 315
08027 - Barcelona
T: 933 116 424 | casadegranaada@andaluciajunta.es
www.granadabarcelona.com

CASAL AMISTAT CATALÀ CUBÀ DE BARCELONA

Pere Vergés, 1 planta 9 despatx 18
08020 - Barcelona
T: 933 139 409 | cubabcn@pangea.org
http://casalcubabarcelona.wordpress.com

CASAL CATALÀ DEL CLOT (ASSOCIACIÓ CULTURAL CASAL CATALÀ MARTINENC)

Bassols, 26
08026 - Barcelona
M: 692 029 184 | casalcatalamartinenc@gmail.com

CASAL CATÒLIC DE SANT ANDREU

Pons i Gallarza, 58
08030 - Barcelona
T: 933 453 001 | casalcatolicsantandreu@gmail.com
www.casalsantandreu.cat

CASAL DE GENT GRAN LA VERNEDA

Cantàbria, 28
08020 - Barcelona
T: 932 780 012

CASAL GENT GRAN MOSSÈN CLAPÉS

Gran de Sant Andreu, 467
08030 - Barcelona
T: 933 466 372 | cggmossenclapes@bcn.cat
www.casalsgentgransantandreu.cat/mossenclapes

CASAL GENT GRAN PARAGUAI PERÚ

Paraguai, 11
08020 - Barcelona
T: 933 051 204 | casalparaguaiperu@yahoo.es

CASAL LA PALMERA

Duoda, 6
08020 - Barcelona
T: 933 053 705 | acrlapalmera@hotmail.com

CASAL LAMBDA

Verdaguer i Callis, 10
08003 - Barcelona
T: 933 195 550 | info@lambdaweb.org
www.lambdaweb.org/primer.htm

CASALS DE JOVES DE CATALUNYA

Avinyó, 44 3er
08002 - Barcelona
T: 936 011 616 | casaldejoves@casaldejoves.org
www.casaldejoves.org

CASTELLERS DEL POBLE SEC

Passeig de Montjuic, 70
08004 - Barcelona
M: 619 564 666 | castellerspoblesec@gmail.com
www.castellersdelpoblesec.cat

CENTRE CULTURAL POPULAR MONTSERRAT

Telègraf, 67
08041 - Barcelona
M: 607 165 011

CENTRE CULTURAL SANT VICENÇ SARRIÀ

Pare Miquel de Sarrià, 8
08034 - Barcelona
T: 932 039 772 | cpsarria@gmail.com
http://cp.parroquiasarria.net

CENTRE D'ESPLAI XERINOLA

Poeta Cabanyes, 80
08004 - Barcelona
M: 609 892 838 | esplai_xerinola@yahoo.es
www.esplaixerinola.org/l-esplai

CENTRE D'ESTUDIS AMAZÒNICS, CEAM

Benavent, 12 baixos 4a
08028 - Barcelona
T: 934 514 068 | ceam@ceam-ong.org
www.ceam-ong.org

CENTRE D'ESTUDIS MODELISME VAPOR BARCELONA

Passatge Blada s/n - Parc del Castell de L'Oreneta
08017 - Barcelona
M: 628 215 298 | info@trenparc.org
www.trenparc.org

CENTRE DE RECERCA HISTÒRICA DEL POBLE SEC, CERHISEC

Elkano, 24
08004 - Barcelona
T: 934 266 860 | info@cerhisec.org
www.cerhisec.org

CENTRE ESPORTIU I RECREATIU BAC DE RODA

Bac de Roda, 101
08005 - Barcelona
T: 933 032 447
www.cerbacderoda.org

CENTRE EXCURSIONISTA ELS BLAUS

Cornet i Mas, 15
08017 - Barcelona
T: 932 031 228 | secretaria@elsblaus.ca
www.elsblaus.cat

CENTRE PASSATGE - FUNDACIÓ PRIVADA VIARANY

Passatge Mercader, 13
08003 - Barcelona
T: 932 151 599 | passatge@cenrepassatge.com
www.centrepassatge.entitatsbcn.ne

CENTRE SOCIAL DE SANTS

Olzinelles, 30
08014 - Barcelona
T: 933 311 007 | csocialsants@gmail.com
www.centresocialdesants.org/11

CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

Nàpols, 346
08025 - Barcelona
T: 934 589 595 | M: 617 033 881 | centre@unescocat.org
www.unescocat.org

CENTRO ARAGONÉS DE BARCELONA

Joaquim Costa, 68
08001 - Barcelona
T: 933 175 854 | barcelona@centroaragones.org
www.centroaragonesdebarcelona.org

CENTRO ASTURIANO DE BARCELONA

Naranjo de Bulnes, 1-7
08034 - Barcelona
T: 932 154 002 | buzon@centroasturianobarcelona.com
www.centroasturianobarcelona.com

CLUB D'ESCACS SANT MARTÍ

Selva de Mar, 216
08020 - Barcelona
T: 933 082 425 | M: 661 168 379 | escacs@cesantmarti.com
www.cesantmarti.com

CLUB DE BITLLES SIURANENC D'HORTA

Feliu i Codina, 7
08031 - Barcelona
T: 934 277 327 | M: 699 728 207 | tonisole@siuranenc.cat
www.escolabitlles.entitatsbcn.net

CLUB HORTA FUTBOL SALA

Feliu i Codina, 67 2on 2a
08031 - Barcelona
M: 695 538 997 | clubhortafutbolsala@hotmail.com
www.hortafutbolsala.com/index.html

COL·LECTIU ARTISTES DE SANTS

Sants, 79
08014 - Barcelona
T: 932 918 701
<http://colectiudartistesdesants.blogspot.com/>

COL·LECTIU PER LA IGUALTAT EN LA DIVERSITAT

Rambla Badal, 121
08028 - Barcelona
T: 932 966 697 | collectiu@collectiu.org
www.collectiu.org/

CONFEDERACIÓ D'ENTITATS DE SANT MARTÍ DE PROVENÇALS - MARTIKOOR

Selva Mar, 215
08020 - Barcelona

CONSELL D'ENTITATS DE LA SAGRERA

Martí Molins, 29
08027 - Barcelona
T: 933 511 702 | consell@lasagrera.info

CONSELL DE LA JOVENTUT DE BARCELONA

Gran de Gràcia, 190
08012 - Barcelona
T: 932 654 736 | cjb@cjb.cat
www.cjb.cat/

COOPERATIVA CULTURAL ROCAGUINARDA

Xiprer, 13
08041 - Barcelona
T: 934 553 017 | coop@rocaguinarda.org
www.rocaguinarda.org

COORDINADORA D'AMPA DE SANT ANDREU

coorsantandreu@gmail.com
<http://coordinadora-ampas-sant-andreu.blogspot.com>

COORDINADORA D'ENTITATS D'HORTA

Feliu i Codina, 20
08031 - Barcelona
M: 696 179 018 | coordinadoraentitatshorta@gmail.com

COORDINADORA D'ENTITATS DE LA VERNEDA, VERN

Selva de Mar, 215 6a planta aula 603
08020 - Barcelona
T: 932 565 780 | M: 659 602 694 | info@evern.org
www.evern.org

COORDINADORA D'ENTITATS DEL POBLE SEC

ElKano, 24
08004 - Barcelona
T: 933 299 952 | coordinadora@poblesec.org
www.poblesec.entitatsbcn.net

COORDINADORA D'ENTITATS DEL POBLENOU

Pallars, 277
08005 - Barcelona
www.etc-llibres.com

COORDINADORA DEL GUINARDÓ

Bisbal, 40
08041 - Barcelona
M: 655 308 508 | coordinadoraguinardo@hotmail.com
www.guinardo.net

COORDINADORA GAI-LESBIANA

Violant d'Hongria, 156 baixos
08014 - Barcelona
T: 932 980 029 | cogailles@cogailles.org
www.cogailles.org/index.php

COORDINADORA JUVENIL, LA JOVE 10 DEL DISTRICTE DE SANT MARTÍ

Llull, 184 baixos
08005 - Barcelona
lajove10@gmail.com

COORDINADORA TRABUCAIRES DE CATALUNYA

Arquimedes, 30
08030 - Barcelona
M: 607 317 373 | coordinadora@trabucaires.cat
www.trabucaires.cat

CREU ROJA A BARCELONA

Joan d'Austria, 120
08018 - Barcelona
T: 933 006 565 | informacio@creuroja.org
www.creuroja.org

E

EDIP REI

M: 605 324 135 | EdipRei@suport.org
www.edipo.info

ENS DE COMUNICACIÓ ASSOCIATIVA

Plaça Victor Balaguer, 5 5è
08003 - Barcelona
T: 932 691 042 | M: 670 219 798 | info@ensdecomunicacio.cat
www.ensdecomunicacio.cat

ENTITATS CATALANES D'ACCIÓ SOCIAL (ECAS)

Via Laietana, 54
08003 - Barcelona
T: 932 682 222 | ecas@acciosocial.org
www.acciosocial.org

ESBART FOLKLÒRIC D'HORTA

Feliu i Codina, 7
08031 - Barcelona
T: 934 277 327 | esbart@lluissoshorta.cat
www.lluissoshorta.cat/index.php

ESPAI JOVE LA MINA

Casal Cívic La Mina, c/ Ponent s/n
08930 - Sant Adrià de Besòs
T: 933 810 133 | M: 689 878 039 | espaijove@barrimina.cat
www.barrimina.cat/espaijove/index.php

ESPLAI KASPERLE

Freser, 101
08041 - Barcelona
T: 933 026 103 | M: 619 919 436 | esplaikasperle@gmail.com
<http://esplaikasperle.wordpress.com>

ETHNIC, ASSOCIACIÓ DE TURISME SOSTENIBLE

El Call, 20
08002 - Barcelona
T: 934 334 541 | info@aethnic.org
www.aethnic.org

F

FEDELATINA

Nou de Sant Francesc, 15
08002 - Barcelona
T: 931 924 114 | secretaria@fedelatina.org
www.fedelatina.org

FEDERACIÓ CATALANA DE DROGODEPENDÈNCIES

Via Laietana, 54 1er
08003 - Barcelona
T: 932 682 222 | fcd@sinergia.org
www.fcd.cat

FEDERACIÓ CATALANA DE LA UNIÓ DE JUBILATS I PENSIONISTES

Tantarantana, 16 2on 2a
08003 - Barcelona
T: 932 954 544

FEDERACIÓ CATALANA DE PARÀLISI CEREBRAL I ETIOLOGIES SIMILARS (FEPCCAT)

Tres Pins, 38
08038 - Barcelona
M: 639 893 549 | fepccat@gmail.com
<http://webfacil.tinet.org/fepccat/105580>

FEDERACIÓ CATALANA DE TEATRE LÍRIC

Santa Magdalena, 8 1er
08012 - Barcelona
M: 620 008 466 | fcteatreliric@hotmail.com

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL

Grassot, 3 3er
08025 - Barcelona
T: 933 141 900 | barcelona@federacio.net
www.federacio.net

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS CULTURALS I EDUCATIVES PER A PERSONES ADULTES (FACEPA)

Via Laietana, 41 1er 1a
08003 - Barcelona
T: 933 152 969 | facepa@facepa.org
www.facepa.org

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE MARES I PARES D'ALUMNES DE CATALUNYA (FAPAC)

Cartagena, 245 àtic
08025 - Barcelona
T: 934 357 686 | fapac@fapac.ca
www.fapac.cat

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS GITANES DE CATALUNYA (FAGIC)

Concili de Trento, 313
08020 - Barcelona
T: 933 051 071 | fagic@hotmail.com
www.fagic.org

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS, ENTITATS I COMISSIONS D'HOSTAFRANCS (FAECH)

Sant Roc, 26 1er
08014 - Barcelona
T: 934 230 988 | info@faech.cat
www.faech.cat

FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA

Plaça Victor Balaguer, 4 1er
08003 - Barcelona
T: 932 688 130 | M: 628 722 163 | ateneus@ateneus.cat
www.ateneus.cat

FEDERACIÓ D'ENTITATS CULTURALS D'ORIGEN MARROQUÍ, (FECCOM)

Passeig Sant Joan, 26 3er 2a
08010 - Barcelona
T: 931 129 752 | info@feccom.org
www.feccom.org

FEDERACIÓ D'ENTITATS DE CLOT CAMP DE L'ARPA

Gran Via de les Corts Catalanes, 387
08018 - Barcelona
T: 932 918 080 | federacio@farinera.org
<http://federacioentitatsclotcampdelarpa.blogspot.com>

FEDERACIÓ D'ORGANITZACIONS CATALANES DE GENT GRAN (FOCAGG)

Consell de Cent, 226 àtic 3a
08011 - Barcelona
T: 934 511 204 | focagg@telefonica.net
www.focagg.org

FEDERACIÓ DE CORS DE CLAVÈ

Plaça Victor Balaguer, 4
08003 - Barcelona
T: 933 199 777 | M: 647 514 345 | presidencia@elcoro.net
www.elcoro.net

FEDERACIÓ ECOM

Gran Via de les Corts Catalanes 562 principal
08011 - Barcelona,
T: 934 515 550 | ecom@ecom.cat
www.ecom.cat

FEDERACIÓ PLATAFORMA D'ENTITATS DE PERSONES AMB DISCAPACITAT DE LES CORTS (FPEPD)

Galileu, 333 baixos
08028 - Barcelona
T: 933 348 353 | perunamiradadiferent@gmail.com

FEDERACIÓ UNIÓ DE MÚSICS DE CATALUNYA

Plaça Victor Balaguer, 5 2n
08003 - Barcelona
T: 932 684 637 | M: 658 477 938 | umc@uniodemusics.org
www.uniodemusics.org

FEDERACIÓN DE CASAS REGIONALES Y ENTIDADES CULTURALES DE CATALUNYA

Comte Borrell, 26 entresol 1a
08015 - Barcelona
T: 933 297 287 | info@casasregionales.org
www.casasregionales.org

FOMENT EXCURSIONISTA DE BARCELONA

Creu de Molers, 6 baixos
08004 - Barcelona
T: 934 415 021 | foment.excursionista@gmail.com
www.foment.cat | www.foment.cat

FOMENT MARTINENC

Provença, 591
08026 - Barcelona
T: 934 357 376 | secretari@fomentmartinenc.org
www.fomentmartinenc.org

FORO PER A LA DEFENSA DE LA TERCERA EDAT (FDTE-UDP)

Balmes, 350 sobreàtic 1a
08006 - Barcelona
T: 934 175 175 | angel.marcosmartin@gmail.com
www.mayoresudp.net/portal/c

FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI, SUPORT ASSOCIATIU

Riu d'Anoia, 42
08820 - Barcelona
T: 934 747 474 | cee@esplai.org
www.esplai.org

FUNDACIÓ CIÈNCIA EN SOCIETAT

T: 93 203 1732 | info@cienciaensocietat.org
www.cienciaensocietat.org

FUNDACIÓ PRIVADA ARTESÀ

Tapioles, 27
08004 - Barcelona
T: 934 432 433 | tallertesa@fundacioartesa.org
www.fundacioartesa.org

FUNDACIÓ PRIVADA AVISMÓN, CATALUNYA

Jocs Florals, 59 baixos
08014 - Barcelona
T: 933 325 858 | info@avismon.org
www.avismon.org

FUNDACIÓ PRIVADA LA RODA D'ACCIONS CULTURALS I DEL LLEURE

Sequia, 9 baixos
08003 - Barcelona
T: 932 098 236 | administracio@fundaciolaroda.cat
www.fundaciolaroda.cat

FUNDACIÓ PRIVADA MONTBLANC

Av. Josep Tarradellas, 145 4art 4a
08029 - Barcelona
T: 933 633 825 | info@fundacionmontblanc.org
www.fundaciomontblanc.org

FUNDACIÓ PRIVADA TRINIJOVE

Turó de la Trinitat, 17
08033 - Barcelona
T: 933 459 221 | fundacio@trinijove.org
www.trinijove.org

FUNDACIÓ QUATRE VENTS

Sant Pau, 52 pral.
08001 - Barcelona
T: 934 120 661 | fundacio@4vents.org
www.4vents.org

FUNDACIÓ USZHEIMER

Pge. Forasté, 11-13 1er 2a
08022 - Barcelona
T: 934 186 565 | info@fundaciουςzheimer.org
www.fundaciουςzheimer.org

FUTBOL CLUB MARTINENC

Telègraf, 31
08041 - Barcelona
T: 934 364 746
www.fcmartinenc.cat

G

GEGANTERS DE LA VERNEDA

Selva de Mar, 215
08020 - Barcelona
info@gegantsverneda.org
www.gegantsverneda.org

GERMANDAT DE TRABUCAIRES, GEGANTERS I GRALLERS DE SANT ANDREU

Cuba, 2
08030 - Barcelona
T: 932 741 460 | gtggsa@gtggsa.cat
www.gtggsa.cat

GERMINAL S.C.C.L

Rosend Arús, 74
08014 - Barcelona
T: 932 966 959 | germinalsants@gmail.com
<http://coopgerminal.coop>

GRUP DE TEATRE L'HORITZÓ

Plaça Calonge Rodó, s/n
08019 - Barcelona
T: 932 319 910 | horitzo@gmail.com
www.gruphoritzo.org

GRUP MOU-TE

Masferrer, 33
08028 - Barcelona
T: 932 916 490 | camggi@hotmail.com

GRUP SARDANISTA D'HORTA

Pere Pau, 8
08032 - Barcelona
http://grupsardanistahorta.blogspot.com

H

HOGAR EXTREMEÑO DE BARCELONA

Diputació, 337
08009 - Barcelona
T: 933 024 070 | barcelona@embajadastecnologicasextremadura.es
http://hogarextremadurabarcelona.blogspot.com/

I

INSTITUT JANE GOODALL

Muntanya, 56
08026 - Barcelona
M: 646 915 220 | info@janegoodall.es
www.janegoodall.es

L

LLIBRE OBERT

Mare de Déu de Montserrat, 148 3er 2a
08041 - Barcelona
T: 934 354 514 | llibreobert@terra.es
www.llibreobert.entitatsbcn.net

LLUÏSOS D'HORTA

Feliu i Codina, 7
08031 - Barcelona
T: 934 277 327 | info@lluissoshorta.cat
www.lluissoshorta.cat

LLUÏSOS DE GRÀCIA

Plaça del Nort, 7
08024 - Barcelona
T: 932 183 372 | lluisos@lluissosdegracia.cat
www.lluisosdegracia.cat

M

MINYONS ESCOLTES I GUIES DE CATALUNYA - DEMARCACIÓ BARCELONÈS -

Passeig Fabra i Puig, 260 4art
08016 - Barcelona
T: 933 403 450 | barcelones@escoltesiguies.cat
www.escoltesiguies.cat/barcelones

MOVIMENT LAIC I PROGRESSISTA

Avinyó, 44 3er
08002 - Barcelona
T: 936 011 631 | mlp@mlp.cat
www.mlp.cat

O

OBSERVATORI DEL TERCER SECTOR (OTS)

Balmes, 7 1er
08007 - Barcelona
T: 932 177 297 | observatori@observatoritercersector.org
www.tercer-sector.org

ONG ADDA

Bailen, 164 baixos
08037 - Barcelona
T: 934 591 601 | adda@addaong.org
www.addaong.org

ONG DIYITE, DIGNITAT

Bernat i Mateu, 61 Esc B baixos 1a
08034 - Barcelona
T: 932 046 917 | diyite@telefonica.net
www.diyite.org

ORFEÓ DE SANTS

Badalona, 18
08014 - Barcelona
T: 933 305 015 | secretaria@orfeodesants.org
www.orfeodesants.org

ORFEÓ MARTINENC

Av. Meridiana, 97
08026 - Barcelona
T: 932 453 990 | orfeomartinenc@gmail.com
www.orfeomartinenc.entitatsbcn.net

P

PLA INTEGRAL DEL CASC ANTIC

Comerç, 42 baixos
08003 - Barcelona
T: 933 102 142 | plaintegral@cascantic.net
www.cascantic.net

PLATAFORMA CATALANA DE SUPORT AL LOBBY EUROPEU DE DONES

Jaume Piquet, 23
08017 - Barcelona
M: 672 006 949 | info@plataformalobbydones.cat
www.plataformalobbydones.cat

PLATAFORMA GATERA

Nou de la Rambla, 14
08001 - Barcelona
M: 636 382 194 | plataformagateraja@yahoo.es
blogplataformagateraja.blogspot.com

PLATAFORMA INFANTIL I JUVENIL DE LES CORTS

Masferrer, 33
08028 - Barcelona
T: 932 916 499 | teixi@chicole.com
www.lescorts.com/plataforma

PROJECT FOR OPEN AND CLOSED SCULPTURE ASSOCIATION (POCS)

Vigatans, 8 Tenda
08003 - Barcelona
stella_stellae@yahoo.es
www.naranhaus.com/24hs/POCS.swf

S

SECRETARIAT D'ENTITATS DE SANTS, HOSTAFRANCS I LA BORDETA

Sants, 79
08014 - Barcelona
T: 932 918 701 | info@secretariat.cat
www.secretariat.cat

SOCIETAT CORAL L'ESPIGA DE LES CORTS

Joan Gamper, 30
08014 - Barcelona
T: 934 194 420 | M: 687 713 458 | info@espigadelescorts.cat
www.espigadelescorts.cat

SOCIETAT PER L'ESTUDI I LA DIFUSIÓ DE LES REALITATS AFRICANES (SDRCA)

Nicaragua, 139 A 3er 1a
08029 - Barcelona
T: 934 304 134 | info@laveudafrica.com
www.sdrca.es

SOS RACISME

Hospital, 49
08001 - Barcelona
T: 934 120 034 | sosracisme@sosracisme.org
www.sosracisme.org

T

TAULA D'ENTITATS DE SARRIÀ

taula.entitats@gmail.com
www.asarria.cat

TAULA DE COMUNICACIÓ

Vilamarí, 54 baixos
08015 - Barcelona
T: 934 254 823 | administracio@tauladecomunicacio.net
www.tauladecomunicacio.net

TURÓ ACCIÓ SOCIO CULTURAL (TASC)

Fabra i Puig, 274
08031 - Barcelona
M: 635 446 387 | canbaste@yahoo.es
www.canbaste.com/tasc.htm

U

UNIÓ D'ENTITATS DE LA MARINA

Mare de Déu del Port, 363
08031 - Barcelona
T: 933 313 842 | lamarina@uelm.e.telefonica.net
www.entitatsdelamarina.org

V

VOLUNTARIAT EN FAMÍLIA - AMPA COL·LEGI PARE MANYANET

voluntariatenfamilia@gmail.com
www.voluntariatenfamilia.org

VOLUNTARIS 2000

Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 30
08035 - Barcelona
T: 932 564 088 | M: 695 154 000 | info@voluntaris2000.org
www.voluntaris2000.org

X

XARXA D'EDUCADORS I COMUNICADORS

Rambla Catalunya, 10
08007 - Barcelona
T: 934 509 826 | mitjans@pangea.org
www.mitjans.pangea.org

XARX@NTONI - XARXA COMUNITÀRIA DE SANT ANTONI

Manso, 24-28 (interior Illa Tres Tombs)
08015 - Barcelona
T: 934 452 292 | info@xarxantoni.net
www.xarxantoni.net

AGRAÏMENTS

Gràcies a tots/es!

Aina Vera
Alba Cuevas
Àlex Cosials
Alfons Tiñena
Alícia Artiaga
Alícia Bernadas
Agnès Felis
Agustí Xifré
Ana Lemkow
Ana M. Díquez
Andrea Comajuncosa
Àngel Aragüés
Àngels Guiteras
Anna Giménez
Anna González
Anna Sellarés
Anna M. Moragas
Anna de Eguia
Antoni Carné
Antoni Farran
Antoni Moliné
Albert Gash
Arnau Garcia
Betlem C. Bel
Carles Viñas
Carmen Vermúdez
Carmen Egler
Cira Piquer
Conchi Hurtado

Conxita Mensa
Cristina Alvarez
Dani Cortijo
David Prujà
Dolors Saladrigas
Edgar Vinyals
Edu Richard
Elisabeth Álvarez
Elisabeth Diaz
Eloi Rossinés
Enric Barris
Enric Capdevila
Enric Francès
Enric Prats
Enrique Richard
Eric del Arco
Eva Fernández
Fabian Mohedano
Fatima Ahmed
Fernando Vallespín
Francesc Mateu
Francina Alsina
Gerard Birbe
Gerard Verdés
Glòria Meler
Helena Casellas
Hernan Collado
Ignasi Faura
Isabel Caba

Isabel Vidal
Jaume Albaigès
Javier Velasco
Jesús Mestre
Joan Sendra
Joan Subirats
Joan Vilaplana
Joan Manuel V. Parisi
Joffre Villanueva
John Casey
Jordi Armadans
Jordi Bonet
Jordi Calvo
Jordi Casassas
Jordi Gusi
Jordi Gras
Jordi Ibáñez
Jordi Jover
Jordi Peix
Jordi Pesudo
Jordi Puig
Jordi Silvestre
Josan Minguella
Josep Barbero
Josep Muñoz
Josep Lluís Alonso
Josep Maria Blanes
Josep Maria Menendez
Josep Maria Villena

Sense vosaltres, no hagués estat possible!

Juan José Moro
Judith Calàbria
Laia Curcoll
Laia Munuera
Lídia Marimon
Lluís Sáez
Luís Miguel Luna
Lluïsa Domènech
Mª Antònia Fullana
Mª Assumpció Barot
Mª José Calvo
Mª Josep Sanchis
Maia Piaskowski
Manel Cunill
Marc Enric
Marta Cots
Martí Olivella
Marta López
Miquel Vallmitjana
Miquel Àngel Aragón
Miroslaba Villatoro
Montse Balaguer
Montse Tomeo
Montserrat Morera
Muriel Casals
Núria Días
Núria Font
Núria Monsalve
Oleguer Mendez

Olga Montaña
Oriol Alsina
Orland Blasco
Pau Gonzàlez
Pau Mas
Pau Vidal
Pep Martí
Pep Montes
Pere-Joan Pujol
Pius Alibek
Quildo Serrano
Quim Brugué
Quim Cornelles
Rafa Martín
Ramon Pascual
Ramon Torra
Roger Morales
Roger Salvadó
Roser Navarrí
Roser Vallhonestà
Sara Moreno
Sergi Rovira
Sílvia Corts
Sílvia Taboas
Sílvia Riu
Sònia Muñoz
Toni Llotje
Teresa Crespo
Teresa Picazo

Vador Casas
Victòria Miquel
Xabier Ballesteros
Xavier Muxí
Xavier Pastor
Xavier Teis
Xavier Tort
Zinn-Din Boukhenaïssi

ENTITATS:

- ACGIL - Associació Cristiana de Gais i Lesbianes
- AMPA Pare Manyanet
- ASPACE
- Associació Cultural Casa Orlandai
- Associació d'entitats pel Pla integral del Casc Antic
- Associació Discapacitat Visual Catalunya B1+B2+B3
- Associacio Roig
- Avismón
- AVV Avinguda de Xile
- AVV Camp Nou
- AVV del Gòtic
- AVV el Racó de les Corts
- AVV la Sagrera

Gràcies a tots/es!

- AVV les Corts
- AVV Sant Ramon
- Bidó de Nou Barris
- Can Saladrigas - Centre d'Imatgeria del Poblenou
- Casal Catòlic de Sant Andreu
- Casal de Gent Gran de la Verneda
- Casino l'Aliança del Poblenou
- CEESC - Col·legi d'Educatrices i Educadors Socials de Catalunya
- Centre de barri del Poblenou
- COCAT - Coordinadora d'Organitzadors de Camps de Treball de Catalunya
- Colla Gegantera de La Verneda
- Comissió de seguiment del Codi ètic de les Associacions de Barcelona
- Consell de la Joventut de Barcelona - CJB
- Coop 57
- Consell d'Entitats de La Sagrera
- Coordinadora d'Entitats d'Horta
- Coordinadora d'Entitats del Guinardó
- Coordinadora d'Entitats del Poblenou
- Coordinadora d'Entitats del Poble Sec
- Coordinadora de Teatre del Clot-Camp de l'Arpa
- Coordinadora de Trabucaires de Catalunya
- Coordinadora Gai-Lesbiana
- Districte digital, sl
- ECAS- Associació d'Entitats Catalana d'Acció Social
- El Punt diari
- Ens de Comunicació Associativa
- FEDELATINA
- Federació Catalana de Drogodependències
- Federació Catalana de la Unió de Jubilats i Pensionistes
- FACEPA - Federació d'Associacions Culturals i Educatives per a persones Adultes
- FAVB - Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
- FCVS - Federació Catalana de Voluntariat Social
- Federació d'Ateneus de Catalunya
- Federació d'Entitats del Clot-Camp de l'Arpa
- Federació d'Associacions de Pares i Mares de Catalunya - FAPAC
- Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran - FOCAGG
- Federació ECOM - Entitats Col·laboradores amb el Minusvàlid
- Federació Plataforma de Persones amb Discapacitats de les Corts
- FETS
- FIARE
- Fundació Comtal
- Fundació Desenvolupament Comunitari
- Fundació la Roda d'accions culturals i de lleure

Sense vosaltres, no hagués estat possible!

- Fundació Montblanc
- Fundació Social del Raval
- Fundació Tot Raval
- Fundació Trinijove
- Gràcia Multimèdia
- Imagen en Acción
- La Jove 10, Coordinadora Juvenil del districte de Sant Martí
- Les Corts.cc
- Lluïsos de Gràcia
- Lluïsos d'Horta
- Martikoor
- Minyons Escoltes i Guies de Catalunya (Demarcació barcelonès)
- MLP / Moviment Laic i Progressista
- Orfeó Martinenc
- Plataforma de Gestió Cívica
- Plataforma Infantil i Juvenil de les Corts
- Poblenou sense fils
- Pla Integral del Casc Antic
- Societat Coral l'Espiga de les Corts
- Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i La Bordeta

- Societat per la Difusió de les Realitats Culturals Africanes - SDRCA
- SOS Racisme
- TASC – Can Basté
- Taula d'Entitats de Sarrià
- Taula de Comunicació
- Unió d'Entitats de La Marina
- VERN - Coordinadora d'Entitats de la Verneda del barri de Sant Martí
- Voluntaris 2000
- Xarxanet.org
- Xarx@ntoni - Xarxa Comunitària de Sant Antoni

ORGANISMES:

- Consell de Ciutat
- Consell Municipal d'Associacions de Barcelona CMAB
- Districte de les Corts
- Consorci de Normalització Lingüística de Barcelona. Delegació d'Horta-Guinardó i Ciutat Vella

- TMB - Transports Metropolitans de Barcelona
- BTV - Barcelona TV
- TV Clot - Sant Martí
- Viver Municipal dels Tres Pins
- Obra Social "La Caixa"

ADMINISTRACIONS:

- Direcció de Participació i Associacionisme de l'Ajuntament de Barcelona
- Àrea de Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona
- Direcció General de Participació Ciutadana de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General d'Acció Ciutadana de la Generalitat de Catalunya

**WWW.CONGRES
ASSOCIACIONS
BCN.CAT**

**INFO@CONGRES
ASSOCIACIONS
BCN.CAT**

TEL. 932 564 118

AMB L'IMPULS DE:

AMB EL SUPORT DE:

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

